

6981022

96 Ft

KÖNYVHÉT

II. ÉVFOLYAM 21. SZÁM

• 1998. OKTÓBER 22.

KULTURÁLIS KÉTHETILAP

**Varnus Xavér
a Folytatásról**

Felújítva, kibővítve, megszépítve várja kedves vásárlóit a
Libri Kft. Stúdió Könyvesboltja
1052 Budapest, Váci u. 22.
Hétköznap 10-18.30 óráig
SZOMBATON ÉS VASÁRNAP IS NYITVA 10-15 ÓRÁIG

9 771418 491001

Könyvajánló

Beszélgetés
Szabolcsi Miklóssal

Interjú
Kabdebó Tamással
Lökkös Antallal
Szamosi Mariannal

Írófaggató
Sumonyi Zoltán
Kertész Ákos:
A KÖLTŐ TESTKÖZELBŐL

Nyerges András
Olvasószemüveg

FIGYELEM! A KÖNYVHÉT SZERKESZTŐSÉGE ELKÖLTÖZÖTT.
A SZERKESZTŐSÉG ÚJ CÍME: 1114 BUDAPEST XI., KANIZSAI UTCA 41.
ÚJ TELEFON/FAXSZÁM: 466-0703.

CÍMVÁLTOZÁSI A Magyar Könyvkladók és Könyvterjesztők Egyesülete új címe:
1073 Budapest VII., Kertész u. 41. I. em. 4.
Telefon: titkárság 343-2540, propaganda 343-2538, gazdasági 343-2536,
fesztliválloda 343-2537, fax 343-2541

A CUSTOS-ZÖLD KÖNYVESBOLT
OKTÓBERI PROGRAMJÁBÓL:
(1027 Budapest, Margit krt. 7.)

Október 29. (csütörök) 17 óra
Németh Adél: Kárpátalja (2. részben közzététel)
A Panónia ünnepével sorozat
új tagjának bemutatója

A FÓKUSZ KÖNYVÁRUHÁZ
OKTÓBERI PROGRAMJÁBÓL:
(10/2 Budapest, Rákóczi út 14.)

Október 28. (szombat) 16 óra
Könyvhil. - Könyveit vettekded

Október 29. (csütörök) 15 óra
Randolph Grauman dedikálja Román na-
zionalistikáit és a Holocaust-i könyvét

A MAGYAR IRÓSZÖVETSÉG
PROGRAMJÁBÓL:
(1062 Budapest, Bajza u. 18.)

Október 23. (péntek) Irószövetség
10.30-kor az 1956-os emlékezésre kö-
szönhetően:
11.00 órakor a Magyar Irószövetség
Arany János-díjának átadási ünnepsége

Október 26. (vasárnap), délután 5 óra, Iró-
szövetség

Gustavo Adolfo Bécquer Rimek-Rimas
című kötetével, Simor András fordításá-
ban megjelent kiadásnak bemutatója
(Fánius József Könyvkladó) a Szentgyörgy
Károlyegyház Nagykörtermében, a Magyar Iró-
szövetség, a P.E.N. Club rendelésében.
Részvételi: Fernando Perpiñá Robert
magánbőrével, Pomogács Bea, Tóth Éva,
Hirsz Zoltán, Simor András. Közremű-
ködők: Csere János.

Október 27., 28. (kedd, szombat)
A szekszárdi Illyés Gyula Megyeci Könyv-
tár és a Magyar Irószövetség rendezésé-
ben a 15. Ifjúsági és gyermekirodai találko-
zója. Térme: Szentháromság, a történe-
lemben és az irodalomban.

Helyszíne: Fazló-Homokúti
Október 29. (csütörök), délután 3 óra, Iró-
szövetség:
Halottak napja. A Külföldi Szakosztály
megemlékezése.

November 3. (kedd), délután 5 óra, Iró-
szövetség:
A Balassi Kiadó rendezésében Papp Ti-
lme könyvbemutató.

November 11. (szombat), 5 óra, Irószövetség:
A 70 évesen Kiss Ferenc köszöntője.

November 12. (szombat), délután 3
óra, Irószövetség
Hamvas Béla emlékkülső, halálának 30.
évfodulóján. Elnökök: Jókai Anna.

AZ IRÓK BOLTIJA
OKTÓBERI PROGRAMJÁBÓL:
(1061 Budapest, Andrássy út 45.)
A programok dr. Ádámka Péterhez

22. csütörön: Polz Alajos: oszacs-
könyvének bemutatója (Kalligrama Kiadó)
27. keddi: Borski László: Ecce volt, hol
nem volt (Széphalom Könyvműhely) Be-
mutatója: Molnár Lívia. Közreműködik:
Barbán Péter.

28. szombat: Az Osiris Kiadó és a Pannon
Pantheon Kiadó kölcsön délutáni. Emelé-
rés az egyptori Athenaeum filozófiai fo-
lyóiratára. Pérez László: A pozitivizmus
a szellemzettségnél (Athenaeum
1892-1947) Athenaeum tár. A Magyar
Filozófiai Társaság vitáinak Repertoár
um. Előadók: Bacsó Béla, Kunoss
György, Kiscsiga Lajos, Laczkó Sándor,
Mezei Balázs és Pérez László

29. csütörök: Simon Balázs: A terep.
(Jelenkor Kiadó) Bemutatója: Riba
György

KÖNYVET KERES-KÍNÁL? LAPUNKBAN INGYENESEN HIRDETETHET!

(Csak magánvállalkozások, saját célokra)

Hirdetésfelvétel a szerkesztőségben: 1114 Budapest, Kanizsai u. 41. Tel./fax: 466-0703.

KÖNYVET KERES

■ Patonay László, Esztergom Pf. 70, 2501, Márki Sándor
1948 előtt megjelent első kiadási regényeit. Árnyalatot kér.

■ Patonay László Esztergom Pf. 70, 2501, Dósa Katalin:
Letűnt idők, letűnt divatok. Gondolat. 1989

Könyvszakmai vállalkozások (egyéni
vállalkozó, BL., Kft.) könyvelésel vállalom
ezen a területen szerzett gyakorlattal,
kedvező áron. Tel.: 06/20/0794-054

Gyakorlott korrektor könyv- vagy
lapkiadónál munkát vállal!
- kötetlen munkaidőben.
Tel.: 06/27/315-052

**A Park Kiadó, a Raabe Klett (Matúra)
és az Útmutató könyveinek
kizárolagos terjesztője**

Ismeretterjesztő könyvek és kötelező olvasmányok
nagy vásárlókban többek között a következő kiadókról:

Akadémiai * Bagolyvár * Biográf * Cartographia * Computer Books * Corvina * Edusoft *
Európa * Édesvíz * Falukönyv-Ciceró * Glória * Hattyú * Holló és Társa * Holnap *
Kossuth * Lexika * Magyar Könyvklub * Medicina * Móra * Officina Nova *
Osiris * Palatinus * Panem * Passage * Pro Pannónia * Reader's Digest * Springer Hungarica *
Seneca * Subrosa * Szultán * Talentum * Unikornis * Vince (Kulturtrade)

Kedvező árréssel 400 m²-en, tiszta könyvezetben várjuk vásárlóinkat.

Nyírva: H-CS: 8-18 pénteken 8-16 órásig
NAP KÖNYV Rt. 1136 Budapest, Pannónia u. 43.

Tel./Fax: (1) 349-2915, 350-1406
NetCity internetesítés: netcity.hu

KÖNYVHÉT

(1997. szeptember 11-61)

1998. október 12-ig

Könyv • Kiadó • Kereskedő

Lapunk a Nemzeti Kulturális

Alap támogatásával jelenik meg.

Megjelenítések kéthetente

Ára: 96 Ft

Előfizetési díj:

2400 Ft egy évre

Kiadja: Kiss József
Könyvkiadó,
Kereskedelmi és
Reklám Kft.

Szerkesztők, hirdetésfel-
vétel, előfizetés:
1114 Budapest,
Kanizsai u. 41.
Telefon/fax: 466-0703

Felelős kiadó
és szerkesztő:
Kiss József

Főszerkesztő-helyettes:
Csokonai Attila
Lapmenedzser:
Könnyű Judit
Művészeti vezető:
Szabó J. Judit

Szedés, töredelés:
Recent Studio

Nyomás: Szikra
Lapnyomda Rt.
Felelős vezető:
Lendvai Lászlóné
vezérigazgató

ISSN 1418-4915

A hirdetésekben
közöltekért a kiadó és
a szerkesztőség nem
vállal felelősséget

Terjesztő árusításban
a HÍRKER Rt.,
az NHE Rt., a Kiadói
LapterjesztőKft.,
a Bibliofil Kft.,
a Libri Kft.,
a Lira és Lant Rt.

Könyvkereskedők megvá-
sárolhatják a Nap Könyv
Rt.-ben:
1136 Bp., Pannónia u. 43.
T/F: 349-2915

S Z A B O L C S I M I K L Ó S S A L

b e s z é l g e t N á d o r T a m á s

Tagja volt annak a szellemi bármásnak, amelyről úgy vélték, hogy nem állít a literatúrádnak. Holott valójában a legszigorúbb időkben sem kanonizálták a színörneműeket, s erről legkevesebben épp e triász tagjai disputáltak. Ó maga egébként idővel kivonult a kötelező térel- és bitvildyból. Megrendítően száraz tények beszterek erre: köznap, történelem, s amire ifján szegődött, kutatásának alanya, tárgya. Nagymonográfiát írt-e vagy életregénybe oltott ezzé tetralógiát József Attiláról? Araszolva portré rajzoló filológus-e vagy nagyívű tablófestő? Bárhogy volt is, bármit tett is az asztalra; a mű befejezetet. Fuit, és kész a leltár.

■ Egy exzemerendszer egyik meghatározó és mértékkel szabdalító irodalmi személyiségeként, sőt, már korábban a József Attila kutatás szolgálatába szegődött. Milyen megfontolásból? Teoriának keresett modellett, igazsult, vagy más okból történt ez így?

— Egyetemistaként az ő költészete és Bartók zenéje volt nemzedékünk alapelménye, az ő értékrendszerük volt útrabocsátónk. 1947-től kezdetem arra hajlani, hogy irodalomről írni legyek, s róla először verselémzést és filológiai cikket publikáljam. Az ötvenes évek elejétől pedig már összefoglaló életrajzának megírására készülök. S valóban: modell lett számomra, a huszadik századi értelmiség tüprengéseinek és türkvészének, vívódásainak, útkereséseinak, szenvedéseinak és halálón túli győzelmeink példája.

1963-ban jelent meg József Attila tetralógiájának első kötete. Miképpen alakította szemléletét e munka, és szemléletváltásai hogyan módosították munkáját?

— 1951-ben, egy először próbáltam először József Attiláról alkotott képmet összefoglalni. E dolgot nem még erősen magán viseli a kor szellemét, merev szemléterem. De azért ez az első, a költő munkásságát feldolgozó élet- és pályárajzkísérlet. Ez követően anyaggyűjtéssel próbáltam megalapozni kutatásaimat. Bekapcsolódtam József Attila összes művei kritikai kiadásának munkálataiba: így szembesülni a művekkel, a tényekkel. 1953–54 körül keztem gyűjteni a különböző prózai műveit is, ami már nagy meglepetésekkel járt. Szembe kellett nézni számos, akkor még

igen kényesnek tekintett politikai problémával. Például: A szocializmus bőlcselete című cikkel, válaszával A Magyar proletáriádalom plattformintervezetére, kísérletével marxizmus és szocializmus egyeztetésére. 1955-re elkeszült a József Attila emlékkönyv, amit ezt, minthán addig végig nem gondolt kérdésekkel is foglalkozott — Marosán György egyik beszédének hatására — 1957-ben zárt anyaggá minősítettek, nem kerülhetett nyilvánosságra. Minden arra készítettem, hogy újratárgyaljam nem csupán József Attila politikai pályákapépét, hanem költői szemléletváltásait is. Szembülszüüm kellett azzal, hogy — Ady és a Nyugat korai hatása után — egy ideig Kissák és a szürrealizmus soraiba került. Tehát az avantgárd formálta költészettel, amelyet annak idején bíráltak a dogmatikus marxisták, bírálták Lukács György és iskolája, de nem szerte a Nyugat harmadik nemzedéke sem. Amire vizsgálódásaimmal jutottam, 1958-as, József Attila, Derkovits Gyula, Bartók Béla című akadémiai előadásomban tesztelte meg. A későbbiekben kimerítően foglalkoztam a költő betegségével, illetve általában is: betegség és költészeti üsszefüggéseiivel. Értelemszerűen ezt éppúgy újra kellett gondolnom, mint kapcsolatát az illegális kommunista párttal, illetve viszonyát a radikális, a szociáldemokrata, a reformliherális körökhez, melyekről körábban szintén dogmatikusan nyilatkoztam. Végül pedig meg kellett érmeim, öregednem ahoz, hogy József Attila kései költészettel, e líra teljességet, ha-

lalközösséget és túlvilági hangját valóban megértesem.

— „Házassága” a szocialista, kommunista exmekkörrel egybevethető-e valamikorban József Attila eszmei kalandjával, viszonyával?

Egyik tudós barátom, kényven ide vonatkori részt elolvasta megjegyezte ezt csak az írhatat meg így, aki maga is részt vett a mozgalomban. S valóban: igen korán beléptem a kommunista pártba, hosszú ideig tagja voltam, és közben ki is szártak. Tehát modellszerűen az törrent velünk, amit József Attila megélt. Magam is tapasztaltam, hogy értelmiségjeket miképpen kezelt a párt. Igy mellyen átérztem, hogy milyen örömmel, mennyire ott hont keresve csatlakozott József Attila az illegális KP-hez, és azt is tudtam, hogy mi távolította el, mi kényszerítette új utakra.

— Vannak, akik azt mondják, leáldozott az effajta monografiáknak, mert csak a mű számla. Milyen szándéka volt, s maradt ezzel a gigantikus életrajzzal és pályákkal?

— Nem terveztem elcvc ekkora monografiát. Ám sok minden magamnak kellett felkutatnom, ez pedig meghatározta az első kötet jellegét, terjedelmét. Ezután pedig már kénytelen voltam ekkora tömbökben, s ennyire részletekbe menően építkezni. Erre készítettem az is, hogy az irodalomelméletben mind uralkodóbbá váljak az olyan szemlélet, amely tagadja a pályakép fontosságát, szerepét, mű, mű és szerejé kapcsolatát. Dolgozott tehát bennem az a szándék is, hogy minthogy rehabilitáljam a kortörténetet, életrajzot és költészterfejlődést egyaránt ragló, egycsűtő pályakép műsfaját.

— A halálmas József Attila-irodalomban miben érzi tetralógiáját minden, újnak? Az összegzésben? A teljeségben? A részletek feltárárában? Az elemzében? A megközelítésben? Szemléletében?

— Úgy gondolom, főként a teljességen, amely az említetteket minden tartalmazza. A költő életútját, pályáját felmenőinek tör-

ténetétől, az ő születésétől egészen halála napjáig, 1937. decembert 3-ig kísérem végig. S legsőképpen azt kívánom bizonyítani: ennek a költészettel egyik korszakát sem lehet a másik ellen kijátszani. Mert a haratókban, picassóian változó alkotó életművének minden részlete, mozzanata kiegészíti egymást, s éppen így egységes egész. Próblémáim továbbá József Attila költészét elhelyezni a korabeli magyar irodalom közegében, s nyelvezetéről alakulását egybevenni a kor költői könyvcímvének módszerlávával.

— Eljutott-e ön addig, hogy felmerje, milyen helyet foglal, foglalhat el József Attila az egyetemes irodalomban? Vagy az ő világirodalmi helységládása csak kis magyar illúziót?

— Kérdés egrészt, hogy valóban beleartozik-e a világirodalomba, másrészt, ha így van, hogy ott valóban recipiálják-e. Véleményem szerint József Attila az európai későmoderniség nagy, reprezentatív költője, s egyúttal annak a baloldali értelmiségnek egyik legkimágaslóbb képviselője, amely a két világháború között Európa szellemiséget meghatározta. S hogy külföldön méltóképpen jegyzik-e. Egyik amerikai kollégám világirodalmi körönjában például előkelő helyet kap. Márhol a nevét sem ismerik. Recipiálásának mértéke országunknál vározik. Sok függ, természetesen, a fordítás minőségtől. A közelmúltban a talán legnagyobb elő angolstási költőt, Ted Hughes Kabdebó Tamásnak — sikertlően ránéveni arra, hogy fordítson József Attilát. Nemsokára megijenő művének hizonyára érdemes visszhangja lesz. Ám, hogy az átlagos európai értelmiségi alapműveltségeknek részévé válhat a költészettel, abban kétkedem.

Szabolcsi Miklós:
Kész a leltár
József Attila élete és pályája
1930–1937,
Akadémiai Kiadó,
1015 oldal, ára: 1500 Ft

Irodalmi Újság, Irodalmi Figyelő, Ez van! és társai

Beszélgetés Körösi Zoltánnal, a Magyar Rádió Irodalmi főszerkesztőjével

■ Körösi Zoltánt, az irodalmi mű nem kell bemutatni a Könyvhét olvasónak, hiszen lapunk 13. számában egy vele készített interjút közölünk, legújabb kötete megjelenése alkalmából. Most azonban mint a Magyar Rádió Irodalmi Szerkesztőségenek vezetőjével beszélgetek vele arról, hogyan és mennyire van jelent a közszolgálati rádióban a könyvkultúra.

— A Magyar Rádió speciális majdnem azt mondta: kivételes helyzetből következően szerencsére a könyvkultúra ma még jelentős szerepet kap a műsortáinkban. Az Irodalmi Szerkesztőség által készített műsorok mindenhol adón szóhalnak meg, és a többé-kevésbé sajatos hangvételüknek tekintethető adók profiljához igazodó produkciónkban igyekezzünk mindenöt megjelenteni, amit a könyvekkel kapcsolatban fontosnak, elmondásra és rövidítésre érdemessék tartunk.

— Kéröm, konkretizálja, mit jelent tehát minden adónként!

— Ez magánul annyit jelent, hogy a Kossuthon csősorban az információk stádális szeretmények megvalósítani. A Pelsőn inkább a szórakoztatás, a könnyebb hangvételű műsorokat adjuk ki. Ez az előzőültebb, adott esetben igényesebb, de talán kevesebb hallgatóink szóló műsoraink, illetve a terjedelmesebb műsoroknak, hangjátékok lőleg a Bartókon szóhalnak meg.

— Apropó, műsortidő... Hány percen a közszolgálati rádióban kultráról, irodalomról, könyvre?

— Pontosan megmondani ezt nemigen lehet. Az Irodalmi Szerkesztőség most évente kb. 80 000 percnyi műsort készít. Amit úgy

érdekes lefordítani, hogy másfél percig magyáról egy kis kéziratralapnak felel meg. Ebből mindenki kiszámíthatja, milyen mennyiségi szöveg jut el a hallgatókhöz a rádió keresztül.

— Minden műsor címét most mégsem ismertetjük fel, mégis: hol keressük a rádióújságot bongészve az önköri műsorait, illetve mikor kapcsoljuk be a készüléket, ha könyves-kulturális – irodalmi műsort valognunk hallani?

— A Kossuth adón az egyik legfontosabb műsorunk, „Rádiószázánk” a szombati délutánonként elhangzó Irodalmi Újság, a Magyar Rádió irodalmi hírcímlapja. Ebben szeretnénk felhívni a figyelmet az általunk kiemelten fontosnak tartott könyvekre, irodalmi jelenségekre. Hétfőtől péntekig fel rizennetktől 20 percig jelentkező adaptációs sávunkban többnyire klasszikus magyar műveket adunk közre folytatásokban, de bele-bele-csépmészünk egy-egy kortárs szerzőt is. Hétköznap délutánonként három óra előtt ugyancsak 20 percben Irodalmi Figyelő címmel meggy egy könyvekről, folyoiratokról, lapokról, kiadókról és szerzőkről hirt adó információt műsorunk. minden hétköznap este 19. 40-től igyekezzünk a kortárs magyar és világirodalomból szemelvénnyeket adni. Ezek a Kossuth adón széles tételekhez eljáró műsoraink szervesen egészítik ki a Bartók adón megszólaló műsorfolyamainkkal. Ha add említsem például az Ez van! t., ami – miatt a címe is mutatja – irodalmi értesítő, 10-15 percig beszélgetések sorozata.

ta konyvekről, alkotókkal, szerzőkkel.

Hosszan folytathatnám még a címek sorolását, hiszen olyan szolgáltatóknak tárjuk magunkat, akiknek az a legföbb feladata, hogy a megjelent művekre reagáljunk. Figyelmem felkeltéssel, kedvkeléssel, információk és műtárlerek áradásával kell eljuttatnunk a műveket a persze az alkotókat is a hallgatókhoz. Olyanokhoz is, akik az irodalomhoz ma ismét ezen az egyedi módon, a földön mint tömegkommunikációs eszközön keresztül járnak el.

— Valamiféle új konceptiót, koncepcióváltást lehet sejteni a szavai mögött...

— A Rádióink a kulturális élérben elfoglalt korábbi pozícióit bizonyos értelemben átalakítva és értékteremtő szerepet biztosítottak. Meggyőződésünk, hogy csak az ideje rég lejárt. A mi hivatalunk: a teljesen re türeldve a megjelent műveket, a persze minden az értékkelnek kell jó értelemben vett reklámon reménytünk.

— A megjelent művek száma tekintve nyilván a bőség zavarával küszködnek...

— Ez alapvetően igaz. Mégis hadd mondjam el, mintha furcsállom, hogy azok a könyvkiadók, amelyek egyfelől alacsony példányszámokra és nehéz terjesztési körilményekre, eladási problémára, rendkívül gyakran panaszkodnak, másfelől figyelmen kívül hagyva olyan lehetségeket, amelyek nyilvánvalóan segítenek a munkájukat. Magyarálkozás elérni érdeklőknek: gondolom, hogy a Magyar Rádió Irodalmi Szerkesztő

sége minden egyes kiadótól riceviző pikkelyeket kapjon. Íme részémmel, hogy ez a korábban evicces folyamat ma megfelelően átadódik. Főleg azért, mert nagyon világosan mérhető folyamatokról van szó: például amikor elhangzik nálunk folytatásokban egy mű, a statisztikák visszajelzik a mű fogyszínak növekedését. De egyik híradások után is rengeteg telefont kapunk.

Különös, hogy még a kulturális élér egyéb területein elég jó működök bizonyos érdeklősszefonások, divatos színvonal lobbik, addig az irodalmi könyvkiadárt illenben kevésbé látni ennek jelét. Nem jön létre az a fajta érdekkösszekapcsolás, amivel – mondjak a kiadók, folyoiratok, hírcímlapok és a mi tömegkommunikációs műhelyünk – igazából meghatároznák, hogyan tudnák egymást segíteni és adott esetben érdekkéket közösen érvényesíteni. Megírásunkat származtat az olyan szolgáltató típusú műhelyeknek, mint pl. a könyvekkel foglalkozó lapok, a mi szerkesztőségeink és a szakmai komolyan vevő könyvkiadók, a jelenlegi sokkal szorosabbra kellene fizetniük a kapcsolatukat. Világosan felismerhető közös érdekeltségeink és nem utolsó sorban a közöségnek tűrőszolgáltatás miatt.

Ezzel egyetértek. Ír ottanóként hadd drájjam el olvasóinknak, a következő számotól kezdve a Könyvhétnek lesz egy utánközölt revülete, amelyben az Irodalmi Szerkesztőség legérdekebb műsorai nyomtatott (eztleg rövidített) változatban a megismertetik és elvezetik.

C.A.

TEOLÓGIAI ÉS MÉLYLÉLEKTANI ESSZÉ

„Nincs autója, bútroszkrénye, még telefonja sem, panelépülethez hasonló boltban lakik, lakásában gyakran fordulnak meg ingyenesen kezelt betegi, s talának dímeneti otthonra külföldi menekültek. Majd számos megjelent könyvnek – kb. negyvenezet oldal – szerzői jogdíjait szinte kizárolag szociális célokra használja fel. Örölt vagy próféta, eretnek vagy eremita, bukott pap vagy a modern vallásosság egyik legkivállóbb szórzója? Kicsoda Eugen Drewermann? A lényeg láthatatlan c. kötet szerzője.”

■ Német teológus és pszichoterapeuta, akinek nagy vitát kiváltott könyve, a Teológusok ütemény éve már megjelent magyarul. Filozófiáról, teológiáról és mélylélektrán tanult, a padlóburai teológiai főiskolán oktatott, ma azonban az egyházival való szembehelyezése miatt nem miszter, se nem oktathat. A tünet adóhatásig szemut fogalkozásomra rekitte a fösfogalkozású (ró) vagyok” mondta.

Aki szemtől szembe láttá és hallotta Eugen Drewermannot, tudja, hogy hétköznapi szembenyelzésben egyszerű (párhuzamban jár, nyakkendőt nem visel), kiegyensúlyozott ember, nagyserű előző. Aki pedig elolvassa alkár csak a most bemutatandó „A kis herceg mélylélektrani elemzése” alcímű kis kötetet, megtapasztalhatja, hogy nagytudású, rendkívül felkészült, és körülönböző stílusban fogalmaz-

Min elmondta, kisdiákként, 12 évesen olvasta először Antoine Saint-Exupéry világzerte népszerű költői meséjét, amelyet ő maga úgy tari számon, mint a 20. század orokkérnyű, későbbi korok számára is sokatmondtó meséjér. S tegyük hozzá: mint a szeretet és a remény breviáriumát, amelyből azonban hiányolja a szintaxis erejét. Drewermann minden ez idáig mesét nem írt, de 15 kötetnyi meséinterpretációt publikált. A mélylélektrani elemzés – ezt hangsúlyozza a mű elején – lényegesen eltér az irodalomindománytól, s adatai egészben megfelelő citatínyekre vezet – tesznek hozzá most már én. El kell mondani, hogy csak az tudja igazán kövterni a szerző egyebként világos és érzékelhető kifejezései gondolatművét, aki isméri a francia frónak más regényeit is, és persze van némi fogalma Freudról, Kierkegaandról, Nietzsche-ről.

Drewermann nemegyszer igen meglepő eredményre járott interpretációjában: amikor a regény összetett szimbólumait (a rózsa, a bárány, a sivatag stb.) mélylélektrani alapon megfejt... Mivel A kis herceg nálunk is igen népszerű, sokat nyúlnak kíváncsiak a roppant tanulságos, olykor olykor vitára készterő, rendkívül izgalmas „teológiai és mélylélektrani esszé”-hez.

A szó elszáll, a betű megmarad...

Könyvkiadás az '56-os Intézetben

■ Már az Intézet megalakulásakor készen voltak az első kötérünk, például *A forradalom kronológiája* és *bibliográfiája* című kiadvány, amely 1989-ben jelent meg. Három nyelvre fordították le tankönyvpótló olvasókönyvünket, amely magyarált 1990-ben látott napilágot. Igazi könyvpiaci siker volt Zimándi Pius *A forradalom éve, Krónika 1956*-ból című memoárja is. Hianypótlonk számitott a két Bibó-kötér (az *Eletút dokumentumok*, illetve *A fogoly Rihó Irány vallomásai az 1956-os forradalomról*), amelyek más saját műhelyünk kutatásai alapján készültek. Különös jelentőséget tulajdonunknak számít a monografiáink, amelyek a forradalom kiemelkedő szündíjúságát mutatják be. Ezek közül is kiemelkedik Rainer M. János *Nagy Imre életrajza*. Az Intézet megalakulásakor már létrezett az *Oral History Archivum*, amely kimerítetlen tárháza az újabb és újabb forradalmi dokumentumok kiadásának. A dokumentumgyűjtemény folyamatosan kerül számtágépes adarházba. Az életút-interjük (800), az életrajzpályázatok (250) mellett gyűjtük a memoriákat, visszaemlékezéseket, az elmúlt rendszer iratnöveltségeit. Az archívum anyaga adta az alapot a munkástanácsvezetők, fegyveres harcosok és az '56-ban újjá alakult pártok vezetőinek visszaemlékezésiből szóló válogatásba. Az Tároló utcai fegyveres csoport szervizje, Försé László igen sok interjút használt fel. Az *Oral History Archivum*ban legalább 60 olyan

Az 1989-ben alakult '56-os Intézet – a jelenkorutatás központja – nemcsak Magyarország legújabb kori, 1945-től a rendszerváltásig tartó történetének kutatásával, hanem e korszak dokumentumainak, e történelmi eseményekhez kapcsolódó tudományos konferenciák anyagának kiadásával, könyvkiadással is foglalkozik. A Szép Könyv 1997 pályázaton, egyik kiadványunk, Boros Géza *Emlékművek '56-nak* című kötete hárrom díjat is kapott. Mint Kozák Gyula, a tudományos műhely kiadványainak gondozója mondja, az első kötetek még a rendszerváltás előtt elkészültek és az első kiadványait a Századvéggel közösen jelentették meg.

interjú van, amely – megfelelő szerkesztés urán önműködő kötetként jelenhetne meg. Reményséink szerint, ez éven kívül-három új kötet kerül az olvasók kezébe...

– Nem csökken az érdeklődés '56 történetéről?

– Most olyan világot élünk, hogy az emberek túlrontál el vanak foglalva a jelenükkel. Pedig a jelenkor történeteit, történelmet nem lehet megérteni sem a dokumentumok, visszaemlékezések, sem a külföldi vonatkozások megismerése nélkül, amelyek ugyanakkor jelentős vonatkozást alkotnak az Intézet kutatásában és könyvkiadásában. Nem adjuk fel törekvéseinket, s továbbra is fontosnak tartjuk az olyan kötetek kiadását, amelyek a múlt történetében és a jelen megérvényesében segítenek.

– Milyen anyagi hátrájjal rendelkeznek a könyvkiadásban? Ixz, a kérdés talán annál is fontosabb, mert itt nem nagy példányszámú, nyereséges könyvek megjelentetéséről van szó...

Pályizunk, ahogy a többi kiadó is. Amíg ez a lehetőség nem

állt rendelkezésünkre, különféle folyóiratokban találtunk partnereit a dokumentumok, visszaemlékezések közeléhez.

– Fura műfaj a visszaemlékezés. Nem fordul elő, hogy az emberi emlékezet torzulása miatt bizonyos történetek más megvállalásba kerülnek?

– A forráskritika itt is nagyon fontos... Ugyanakkor nélkülöhettek lennének a visszaemlékezések, hiszen ha csak iratokból akarnánk bizonyos eseményeket rekonstruálni, csak származtatottak szembesülnek. A visszaemlékező természetesen „beléviszi” a tévedések, a személyiségek az elmondotottakba, a leírásba, ugyanakkor az alapvető struktúrát nem változtatja meg. Försé László a Tároló utcai fegyveres csoport a forradalomban, vagy Ferenczy László 1956 című munkái nem születhetnek volna meg kizártan petrikorból, de bizonyára, a Beck Tibor – Germuschka Pál szerzőpáros sem tudta volna megírni *Forradalom a bőlcsekkben* című könyvét a támak visszatérítése nélkül.

– Az '56-os Intézet és maga az Archivum igen népszerű kutatóhely...

– Az interjükkel piros, sárga, zöld jelzésekkel láttuk el. A „piros” jelzésekkel, a levéltrási szokásoknak megfelelően, zárt anyagként kezeljük, ezzel az interjúkat cíge-délyé nélkül nem kutathatók. A sárga jelzésekkel, a kutatók betekintére, de „felhasználhatók” az interjúkat köthetők. A zöld jelzéssel elláttott visszaemlékezések, dokumentumok szabadon kutathatók, idézhetők, természetesen a közlés szabályai szerint (hivatalos a bibliográfiáit forrásra stb.).

– Kedvezően jár a könyvkiadásnak a külföldön igényezik, hanem tartalmukban, szerkesztésükben is... Milyen vállalják a könyvkiadással járó terheket, hiszen könyveik jó, ha 1000 példányban elkelnek és igen számos értelmezési szakmai körökben...

– Az irott szó megmarad. Mosoniánban azonban a modern technika áldásával is igyekezünk elni. Tárcserepek, *Magyarország 1956* címűl '96-ban jelentettük meg egy videokazettát, s a SULINET-re is „felépítünk” egy nagy, igényes anyaggal. Most van készülőben egy '56-ról szóló CD-ROM-unk, amelyen sok eddig nem publikált dokumentum, fotó, életrajz, adat lesz megtalálható.

Reméljük, ezek a konszervatív eszközök közelében hozzák egy rövidítést a könyvkiadáshoz, a forradalom történetéhez, címéjéhez, tragédiájához.

T. Puskás Ilona

A Romics Ignác szerkesztette kötetben 11 fiatal magyar és egy dél-koreai történész elemzi az első világháború után drasztikusan megkisebbített Magyarország kilitásait és követendő úját illető legfontosabb politikusi, történeti és publicisztikai megnyilatkozásokat. A szerzők az ELTE Doktori Iskolájának növendékei, pályakezdő kutatók és egyetemi hallgatók, akik 1996–97-ben a szerkesztő doktori kurzusán megtárták és az eszmecsérék alapján készítettek nyomtatásba önműi dolgozataikat. Igy az egykori kormányosok közül Teleki Pál, Betelen István, Gömbös Gyula és Szalasi Ferenc ide vonatkozó nézeteivel ismerkedhetünk meg, a történészektől Székely Gyula, a publicisztikát Milotay István és Németh László képviseli, a közélet többi területén is szerepet vállaló személyiségek közül Jászai Oszkár, Bajcsy-Zsilinszky Endre, Ribi István és Révai József szerepel, s képet kapunk a transzilvániumi eszmecsérésről is. A témahez nagyon ide kívánkoznának még Apponyi Albert, Klebelsberg Kunó, Szabó Dezső és Illés Gyula megnyilatkozásai, s miként az előzőből megtudjuk, a doktori kurzuson természetesen róluk is

Trianon és a magyar politikai gondolkodás

1920–1953

Tanulmányok, Osiris Kiadó, 240 oldal, 1080 Ft

szó volt, de a tanulmányok nem készültek el. A megjelent kötet bevalloottan hiányával együtt is – fontos „közikönyve” lehet mindenki – bevalloottan vagy bevallothatlan – izgalmas (sors)kérések tanulmányozásának. Talán fel is oldhatjuk az idézőjelet, hiszen ha csak a tanulmányokhoz csatlakozó bibliográfikus jegyzetapparátust tekintjük is, valóban közikönyvként használhatjuk a tizenkét fiatal történész részutájaiából egybeszerkesztett témaáttérítést.

Amint a megidézett történeti szereplők névsoriból is kitűnik, nagyon is különböző politikai nézetek, csoportok és kultúrák képviselői kerülnek itt „egy gyékényre”. De hát ez a magyar történet! Az utókorunk együtt kell látnia a különböző szempontú és stílusú megnyilatkozásokat, ha a maga számára érvényes történetfelfogást, valamint „működőképes” problémamelezési technikát akar kialakítani. Nem késtünk még le semmiről. A kárpát-medencei népek „közös dolgainak rendezése” ma is aktuális történelmi feladat (persze nemcsak a medence közepén).

Azt írja az újság...

AZ OLVASÁS ÉVE ANGLIÁBAN . . .

Új rovatunkban a külföldi könyves hírekrol számolunk be olvasóinknak, az idegen nyelvű szakmai lapok alapján. Most a Bookseller és a Books Magazine írásait szemlézzük.

■ A Waterstones vállalkozás ez év novemberében Manchesterben, majd az elővárosokban és nyarán is összén Birminghamben, valamint Nottinghamben kíván több ezer négyzetméter alapterületű könyvházat kialakítani. Haenni profilú épület nyílt már tavaly Glasgowban, itt nem csak könyveket viszárhatnak a könyvhárátok, kávézók, illetve speciális rendezvénytermek tiszálják a bevonás központi kínálatát. A skóciai könyvházból több száz könyvet kiadásra, kevés az olyan vásárló, aki üres kézre törökít. A befektetők célja az volt, hogy minden vásárlónak könyvet, eszközököt a kiadott könyvek piaca növeljejön.

A némer könyvpiacban továbbra is jelentős helyet követnek maguknak a gyermekkönyvek kiadásával foglalkozó kiadók. 1997-ben 5841 új gyermekkönyv szánt könyv jelenik meg, valamint további 400 színes kifestő- és képeskönyv. Ez a növekedés az összes kiadott könyv 7,5%-a. (Bookseller)

Szimpatikus európai országban figyelhető meg az a törekvés, hogy a kormány a könyvkiadókkal karolitev propagandát indít a könyvvásársági eliségítés érdekében. Egyet gyakoribbak a lassalabb korosztályhoz szóló könyvnapiak, rendezvények. A lényeg világnapja rendezvényei során minden év április 23-án a könyvet frökk és olvasók kerülhetnek kö-

vetlenébb kapcsolatba egymással. Angliaban a miniszterelnök, Tony Blair a Globe sajtóháza összecsellt iskolásoknak olvasott fel gyerekek verséket.

A brit kormány 1998 szeptemberétől 1999 augusztusaig tartó kampanyzornájának a *National Year of Reading* (Az olvasás éve) elnevezést adta. A programok célja, hogy minden röbbben olvassanak könyveket, folyóiratokat, naplókat, és itt már kérbe vették és elolvasták, egyre többet beszéljenek olvasmányelmélyírákról egymás közt. A kampany szervezői minden hónapban más-más témara helyezik a hangsúlyt, szó lesz a költsézszerű, a sportról szóló irodalomról, regényről, dalszövegekről, újságírásról és nem utolsó sorban a jövő évre az irodalmáról. Iátharjuk, hogy nemcsak a könyvhárátokhoz, hanem minden olvasni szerető embertől igyekeznek eljutni a programok során. A kezdeményezés melléknél több és új nevezetű színházi stendáj is felrózakozott, dehol ha csak a Magyarországon is ismert bestseller szerzők, Jilly Archer és Ken Follett nevét megemlítenek, akik férreterek politikai ellenzécséiker és tevékenységeit vállalnak a *National Year of Reading* szervezésében.

Októbertől számos nagyvárosban programok indulnak, amelynek keretében az olvasni vágyóknak, valamint az olvasási problémákkal küzdőknek nyíljönnek a szervezők.

lutháros segítséget. A BBC rádiós irodalmi műsor indított útjára szeptember 21-én *The World in Your Ear* címmel, a műsorhoz információs vonal tartozik minden segítő céllal. Azonban nemcsak a nemzeti rádióban, de a média minden egyéb területén megtalálhatók lesznek az olvasással kapcsolatos ismeretek, a Channel 4 tévéadón új irodalmi műsorok, Interneten számos honlap indítanak a szélesebb rétegek előtté éréckében.

A kormány alképzésére szerint a *National Year of Reading* olyan eseménysorozat lesz, amely mindenki számára lehetséges lesz, hogy mielőképpen ünnepelhesse az olvasást. Sok új könyvhárátot kívánnak toborozni, hogy minden röbbben megizelhessék az olvasás örömet. (Books Magazine)

Fedezzük fel!

Peter Conrad 1948-ban született Ausztráliában. Mostanban az Oxford Christ Churchben tanít angol irodalmat, valamint rendszerezzen jelentek meg cikkjei a *Observer* című lapban. Olyan jelentős irodalmi alkotások szerzője mint a *The Ecumenian History on English Literature* és *A Song of Love and Death: The Meaning of Opera*. Október 26-án jelent meg a színteről a *Modern Times*, *Modern Places: Life and Art in the 20th Century* (Élet és művészet a 20. században) című könyve. Conrad műve kaledinoskopikus jellegű, nagyon szerteágazó. Az *"Others"* (Mások) megjelölésű feje-

BOOK SELLER

erben jól megér egy másik mellert Freud, Dali, Malcolm X és Claude Lévi-Strauss. Egy másik részben a műfajai és a stílus dolguk kapcsán Conrad Sztravinszkijt, Cocteau-t, Ava Gardnert és Diana hercegnőt említi meg.

A lényeg első fejezete Az irodalnap és azon túl elérhető kapta, az itt ezzel a használó századot bevezető két magyar világérintet utal, míg az utolsó fejezetben, amelynek Tovább előre a cím, az elér mindenhaláságának állít emléket, címlélezett az a kettős DNS-spirál is, mely a fejezet bevezetésének látható.

Peter Conrad műve nélküli a hagyományos kritikai fellogis minden lounai jegyé. A művészrekről alkotott nézetet ekképpen üsszegi: „A 20. század legnagyobb irodahádító ilye volt a prolián és művészeti közötti határ ledöntése. Picasso és Braque díszágrájakat ragasztott a vázra, Joyce és Eliot népézű dalokból vert át részletek művisele, Mahler legnagyobb szimfonikájában a verdi dallamai hangzanak fel. Nem hiszem, hogy nekem vagy bárki misznak kellene eldönthetni, hogy két dolg közül melyik a jobb. Csak az számít, hogy melyik marad fenn, és ezt az idő dönti majd el.” (Bookseller)

Pamper Zoltán

A kisiskolások könyvespolca

■ Nem az iskolába lépés nyit meg új korszakot a gyerek szellemi fejlődésében, új fejezetet az irodalmi érdeklődésben, hanem az, ha biztonsággal elgazodik a berüksített irodalmában és nemcsak a kötelező iskolai olvasási nivalókat böngész, hanem önállóan is könyvek után nyúl. Egyáltalán nem mindig, hogy mi kerül a keze ügyébe, hiszen a számára elvezethető könyvek, a korát meghaladó „történetek” egy életre elvethetők a kedvét az olvasártól. Szenvedélyes elmondjam, hogy hat vagy hétre lánym ugyan még igényelte a meséleit, amikor izgalmas részről hagytam abba a felolvasást, maga foly-

tatta azt, hiszen a történet iránti érdeklődés legfőbb az olvasás akadozása miatti „górtosulás”. A hat-hét éves kor az, amelyről Petrolay Margit íróinő – a már elözöökben is idézett, gyermekirodalomból szóló tanultmányban – úgy ír, hogy „a gyerek már hosszabb ideig tud figyelni, felettesebb szókincsével jobban megérzi a szöveget és izlése a hősies, kalandoz, mulatságos cselekmény felé fordul. Annak ellenére, hogy pontosabban tudja szétválasztani a valós elemeket az irodaistól, és pontosabban érzékeli a distanciát a saját személye és a meséhős között, mégis azonosul a mesé, vagy elbeszélés hőseivel....

Irodalmi elminényeit megpróbálja egyeztetni a tapasztalataival és érdeklődése mindenkorábban a tartalom felé fordul.” Ebben az életkorban a népmesék és a „műmesék” (az itók által írott mesék: pl. Balázs Béla meséi, Szabó Magda Tündér Lala című meseregénye), elbeszélések (amelyek már valós világban játszódnak) egyre fontosabb olvasmányok. Nagyon jó esztétikai és szellemi „átkööt kaposnak” bizonyultnak Móra és Mikszáth meséi, történelmi elbeszélései. Salten Bambi-ja, Milne Micimackója, Eric Kästner Repülő osztály, Május 35 című meseregénye, vagy a Két Loui, Molnár Ferenc Pál

utcai fiúkja, Fekete István általregénye, vagy László Ervin meséi.

Érdekes, hogy a mai könyvesbolti kínálatban nagy számmal jelen vannak a gyerekeknek szóló ismeretterjesztő- és kézikönyvek (úgynevezett gyereklexikonok, például a sokadik kiadásban megjelenő Ablak-Zsiráf az iskolákból is használatos), amelyek arról tanúskodnak, hogy a mai kisiskolások tájékozottságához is nélkülvilágítélenek az ilyesfajta ismeretek.

Következő számunkban a 8–10 évesek olvasmányával, könyvesbolti kínálatával ismeretük meg a szírfölket...

show –

A folyam, mely nem ismer határokat

Beszélgetés Kabdebó Tamással

■ Ón húszonkét éveken, 1956-ban hagyta el Magyarországot, negyedéves bálcárként, nem éppen önszántából...

— Azaz kezdeném, hogy amiötö eszemet tudott, tehát körtibéltől 9–10 éves korom óta, magyar fró szerettem volna lenni. Nos, ebbe beleolvadt a történelem. Mivel rént vertem a forradalomban, első szakaszában újságíróként, a második szakaszában fegyverrel is, az életemet mentettem az által, hogy akkor külföldre mennék.

— Merre vette a menekülök sorát?

— Abban a pillanatban, ahogy átéptem a határt, tudatosult bennem, hogy Angliába szeretnék menni. A választásom, teljesen tudatos volt, abóból köverkezett, hogy türkötök beszéltem angolul – később megráultam olaszt is –, és szerettem volna közel maradni a hazaihoz. Úgy gondoltam, előbb-utóbb lehetséges nyílik arra, hogy visszajöjjünk. 1970-ben, amikor ez leherelenségnek tűnt, azt írtam, hogy a Duna nem ismer határokot és elköverkezik az idő, amikor mi sem fogunk határokba ütközni.

— Igy sehol kiut hoztakozott ki iról, külön munkásága, mely szerkezeti

műfordítói és tudományos tevékenységegel egészült ki...

Emlékszem, amikor kiértem Oxfordba, egy nagynőh társaságban valaki nekem szegerte a kérdést: Ha te magyar író akarja lenni, miért jöttél el? Erré azt mondtam: számos olyan író van, akit valamilyen módon kirekesztek a hazájából, de ez még nem jelenti azt, hogy távozott a szellőtől hazájából. Hanci épít az, hogy visz magával leteleteren poggyászként ext a szellemi országoszt.

A magyar költészetet szerettem volna megismerni a külfölddel, Tábori Pálal nekifogtunk egy nagy költői antológia megtérkezéséhez, kvázi hét évezred magyar verseinek a lefordításához, amit azután Makrai Ádám fejezett be, és az űr neve létrejött a tavaly megjelent gyűjteményt.

— Frissen megjelent másik, a 33. Értelemmel az említett cím!

— Számbavettetem azokat a helyeket, ahol laktam, tiztahol megfordultam, hanem soha elvihettem a kispárnámat, vagy cívilből voltam. Ebből kikerekedett egy kis önéletrajz. Most tehát oda tudok adni valamit az olvasó kezébe, ami nem fikció: hasonlitsa össze, ez volt

Kabdebó Tamás és nem pedig regénycím a könyv.

— Szept kiadottára, testes trilógia a negyvennegyedik könyv, a másik újat adományleg. Címe: *Danubius, Danubia*.

— 27 ével ezelőtt kezdtem el összegyűjteni azt a nagy mennyiségi Duna-anyakat, amit azután végül is ezen a nyáron adtam át a kecskeméti könyvtáraknak. A könyver magának rövid évelőt kezdtem el írni. Ez egy folyamregény, franciául roman fluvialek hívják. Folyamregény, néhány pedig kerti részben: egy folyamról, a Dunáról szól. Márssát összekapcsol egymást kövönő növendékekkel. Tehát itt családfolyamról, a történetem folyamáról is szó van.

— Ón fogalkozásához tekintve Irodalmi egy nagy könyvtár igazgatója. Milyen volt és miten most a kapcsolata hétköznapi minden az ó-hazafival?

— Tipikus tagja vagyok annak a sorstárs-közösségnak, amelynek a tagjai 1975-ig nem jöhettek haza. Haiba volt meg a brit állampolgári gom, magyar vízumot nem kaptam. De addig is állandó kapcsolatban voltam magyar kölönökkel. Volt egy remek magyarul írt munkáimat angol nyelvterületen publikálom. Minden összevéve, mindenek legkeresettebb, és ambiciósunk legmegfelelőbb könyv az a *Danubius, Danubia*. Hogyha mindenek meg kellett semmisíteni és csak egy könyvem lehette megtartani, akkor ezt tartanám meg.

Csokonai

nekem a könyvek. Az ötvenes évek vége felé 75-ig közel 2000 könyv érkezett hozám Magyarországról. Akkoriban a kiadók számaiban, a Látóltárban, az Irodalmi Üjságon vagy a Katolikus Szemleben publikáltam. Természetesen több vagy rölk egy időig semmi sem jelenhetett meg a hazai lapokban. A 70-es évek végén Kéri László professzor, volt tanárom kérte rölel először tanulmányt, könyvismertetést a Nagyvárig. Első könyvem 1987-ben a Gondolat Kiadónál jelent meg Magyarországon, Irodág két arca címén. A fotók nagy részéről a hagyomány és élményről készítettem. És ez így folyt tovább: mondjak, átlagban minden kér érben megjelenik itthon egy-egy könyvem, idén többet. Minthogy kényelmű vagyok, kér fókuszu a tevékenységeim, angol nyelven írt munkáimat angol nyelvterületen publikálom. Minden összevéve, mindenek legkeresettebb, és ambiciósunk legmegfelelőbb könyv az a *Danubius, Danubia*. Hogyha mindenek meg kellett semmisíteni és csak egy könyvem lehette megtartani, akkor ezt tartanám meg.

A TOLLBOKRÉTA REJTELY

BESZÉLGETÉS LÖKKÖS ANTAL ÍRÓVAL

■ Ón a genfi egyetem francia-latin-magyar szakának elvégzése után értezedékig a genfi egyetemi és körkönyvkiadó munkatársa volt. Író ember, egész nap könyvek között – ideális helyzet. De rálátott-e valamelyest a hosszú magyar irodalomra is a sötétkötött könyvtárból vásárolt könyvekből?

— Volt egy idő, amikor valami oszcibere töllynél, szinte minden haza irodalmi könyvátorat a kezembé vehettem, az Es-tól a Tisztatípus. Páncélnál a mai napig magy szkrény öröki a halhatatlanság ezen tanút. A másnap a Kortárs 1961-es évfolyamát lepuzzattam át. Hát... elhátról, hogy milyen eszmeli hűség töltött egesz stíliusokat. Számos mű időtartására ezért is kiélezés. Persze, sok szója más is megjelent a „Janus gazdi” országában. Jómagam szívesen gondolok Galgóczy Erzsébetre, Pilinszky Jánosra, de hál! Istennek több nevet is említhetnök.

— Ugy a hetvenes évek végei, már idehaza is rehelyeztük, hogy létezik nyugati magyar irodalom. Jelentett ez egyszerű diáspórabeli magyar irodalmi életet is?

Magyar író-költő, akinek nyolcadik kötetére jelent meg a napokban. Több vers- és prózaantológiában publikált, számos novellaiból, versiből közöltek folyóiratok. Neve mégsem cseng ismerősen az olvasóközönség számára. Hogy miért, arra sorsa (a legújabb kori magyar irodához) adja a választ. A kis Vas megyei faluban, Görbán született, most berendezéses Lőkkös Antal 1956 óta Genfben él, s novellái, versei jó ideig csak nyugaton jelentek meg.

Hála az egyes országok magyar diákságvisegeinek, a szabadegyezmiek, lidyi magyar társaságok rendezvényeinek, irodáskal és – csodálatos módon – olvasókkal is lehett találkozni. Belgiumtól Svédországig. A magyar nyelvű publikálásra kihívásról adó történet, folyóiratok sem hiányoztak, hisz a külföldre szakadt magyar vagy sok péntet igérő kölönnyűen dolgozott, vagy lapot alapított.

— Ón Genfben az otthoni önműtárának szakérőjeként tisztelettel. Hogyan került kapcsolatba ezzel a bizonyára sok inkollékuális ízgalmat rejtőző világgal?

— 1978-ban unneplöttük a genfi könyvvásáron a hosszú éves évfordulóját. Ez adott alkalmat arra, hogy – mint könyvtárunk beszerzé-

Gutenberg-galaxisról. Pedig a nyumatott könyv és olvasója intím kapcsolatban egyszerűen csodálgép sem tudja lehelyettesíteni-párolni. Kepernyőn olvasni egy regényt, vagy készen tartani egy szépen előállított könyvet, nem ugyanaz az élmény.

Ó kötete ezt a szellemi címét keptet: Van-e az arkangyalok viseljük tollbokrétát? A rejtej feloldására most nem kerüljük, am az érdekelő, hogy az emlékekkel, megírt élményekkel épülő frások vagy a nem túl beszűfűsőkkel a kedvezőbbek a szerező számára?

Inkább az előbbiek, s különösen a falum élteréből szólók. Ezeket ugyanis más ugyan tudta volna így megírni. A háromszáz lelkés Görbán egyébként egy leírás köréről is adózott, a Görbán Krónika című evangeli-szociografiával, amely 1992-ben jelent meg.

B.I.
Lőkkös Antal új kötetének bemutatóját a Litea Könyvesbolt és az Animus Kiadó rendezte október 28-án, szerdán 18 órakor, az I. ker. Hes András tér 4. alatt.

Varnus Xavér

– Nagyon finom, köstölja csak meg! A pék önköltségi áron adja nekem, mert szereti a zenét.

A sütémény valóban jó, a pék ügyes rajongó. Hírre megy.

A zenit leül, egyszerre hideg és meleg mosollyal és várja a kérdezőt. Nemcsak ő, hanem a sajtóutasításja, az Orsika és Ivánnyi doktornő is, aki rajongott rajongó, jó, ő később jön, mint ahogy a kérdések is lentiakadnak. Olykor nem jó a publikum.

A zseni tehát vár. Várja az alkalmat, hogy elmondhassa, szabatosan, okosan, kereken. Amit elmond, abból ki nem lóg egyetlen kis férfi sem, mi több, mondandóját valamivel adomával, időszeljel fejezi be. S ugyan ki tudna phisz még Victor Hugoval, Faludyval feleselni, vagy csevegni a tisztevőkkel. Varnus Xavérrel alig lehet beszélgetni, kérdezni meg még nehezebb. A kérdések sajátára végeznek, hogy belekezdenek a kerek válaszba, a gombolygó tükrözésére. Nincs visszakérdezés, mert lelegyeztethető mosollyal fejezi be, s vérmérsekkel szemben a kérdőző megkönnnyebül, áhitatba csik, megsemmisül, de aligha kap lelkicérőt aholhoz, hogy vitázzon vele, hogy tovább bontolgassa ezt a verbális opust.

És kell is neki az elismertés, azzal kezdi, hogy terszett-e a könyve. Szembé nem mondjam, erre ő: – ha nincs dicséret, nincs interjú.

Eddigiinként felte is, de az a sajátos hideg-melegh mosoly azt jelzi, lelkéből mondta.

A kép lassan rajzolódik.

Hát persze, hogy részletei. Annyi mindenkit meghánt, annyi minden felhorzsol, ami eddig tabu volt, helyesebben felrétegett tabu, mert ugyan ki mondták, hogy nem illik egy miniszternek levelek írni egy meletában el nem ismert tanárnő – Kistéciúti Melinda – erdeiben, hogy a nagy embercserkől – Lehotka Gábor – a mondanivalók összintre véleményt. Olyan, ami igaz, amiből benn van az elismertés, de a kritika is.

Aprócska sruba, ahol a Varnus Xavér két leggyere, az orgona és a számítógép található, komorán elepjáns. A falak sorétek, szinte préselik azt, aki beutca van. Drapériák, függönyök, fekete ajtó.

Olyan, mint egy kripta – logalmaz helyettük a bennlakó. – Mint optimista emberek, dekiadás vagyok.

De nem annyira – javít ki később. Minden előrem, amit ember elérhet, kivéve az unokáim megerősítését, de arra nagyon nem is vágyom. És akkor most mi a fenérek várjak még?

– Csak egy gombonyomár...

– Ima már tényleg csak egy ugrás a mecenység alja, de azután tildögökkel a mecenységhan, és folyamatosan küldözgessem a hozzáunkat, nem vonz nála.

– Szakirodalomba több.

– Igen, de akkor áthelyeznék, és megint kerülődne minden előlről.

– Megint a pokolra jutna.

– Az remélöm, nem is lehet olyan rossz, ott lesz Faludy, Molnár Gál.

– Szeretné a rossz embereket?

Szeretem a gondozott öregembereket.

Varnus Xavér sokak szemében irritáló porszem, kavics, szikla.

Például az egyház. Fölcélta a karolikus egyház. Jobban mondván annak néhány képviselőjét. Berítják őt, betiltják Bachot. Azért, mert egyikük elvált, nelskül protestáns. De hogy kettő között nem csak művészeti, zenei, emberi megnélvánulás, de pénz is van, ököt nem érdelik.

– Nem olyan vagy baj, már rég ki akartam vonulni a templomokból. Szörnyűséges az orgonák állapota, nem tétszik, hogy az organista a közösségről elrejtve.

– Kész a könyve?

Abszolút nincs.

– De hát alig egy hónap van a megjelenéstől, abegy saját maga beharangozza, október 20-án délután meg kell, hogy jelenjen a folytatás, azaz a Polyleptus.

– Október elsején déli trizkentőköt fejezni be. Mindennap iskola negyven sort. Kész lesz.

Kiszámolta, hogy hány oldalas legyen a könyv?

– Pontosan. Olvasástechnikai szempontból ez a kívánatos.

– És mi van a Háború és békével?

– Nem kezdek regényciklusba, és a Háború és békére is meg ledetett volna rövidenben írni, gyerekkorom óta csak szárazkodom, hogy a kiemelő tollal zártúszok.

– Csomó felesleges dolg...

– Rerrenetessé. A Nyomorultak beleférne egy kötetbe, és még így is ugyniattól szólna.

Kétféle zseni van. Az egyik, aki langoló göggel tapas az alatta lévőre, a másik a kapott rözséket

vízbe teszi és megtisztíti. Mi több, telke mélyén örvül is az ünnepélyes. Át ez élte. Varnus Xavér tehetsége vitathatatlan, ebben az értők is az érzők, az értesítések és az érzékelések is egyetértenek. Ami e mögött van, át sem lepi meg, nem is csinál belőle ritkát, azt mondja, hárki előtt fejet hajt, aki nála jobb. De erre még nem került sor. Visszatér keményen.

odarág, fejek hullanak a porba szótpárbuszai nyomán. S még le is irja szentséggyalázo gondolatait. A közönség pedig lecsap rá. Gög ez vagy alázat?

Varnus Xavér azzal kezdi, hogy visszahív, azután megfeleldekezik egy igéretről.

Lelhűtőselően elnökséget kér, de ha ugyanez fordítva történik, már nincs kegyelem, érezni, ezt vele nem lehet megtenni.

Még meghözelíténi sem, mert a visszavágó nem maradna.

cl. Hideg mosollyal
szítménytel kínál.

– Kerdem sejteni, miért utasítja vissza valamennyi magazin felkészítését, hogy bijan nekik. Ott leáteszne fizetnek.

Es nagyon keveset.

Dunas idejében legalább a megkezdett sorért is fizetnek, eztől lettek azok az

cég-képzés, amely hosszas párbeszédök. Nyolc oldalra széthúzott egyetlen mondat. Kell en?

– Már azt sem kérdezem, hogy miért saját maga adja ki a könyvét, a könyveit.

– Az a pár lépés, ami a könyv elkeszítéséhez szükséges, megtanulható, a számtízötöppen program magától előállítja a könyv formáját, akkor meg mittek jártak el még egy kiadót is?

Tehát a maga könyve?

– 94 oldal lez, mint az előző. Elküldtük a régi könyvet a nyomdaiba, erre kérünk árajánlatot.

– Az elő könyvet, ha jár tudom, negyven példányban akarja megjeleníteni, azt a nyomda „nyomásra” felelmezte százra. Azután eladt be kömajdnem negyvenezet.

– Nem gondoltam volna, hogy hárkit is érdekelne, amit isrok.

– Ha ennyire kihírű volt, ugyan miért vágott bele?

– Magamnál istam, nem másoknak. Nézze, Podmaniczky bárvával hogy rörrént! Megírta az emlékiratait, a szélere tűz a saját számláját, átköröt te egy szalaggal és betette a páncélszékárányába. Ha véletlenül Krudy nem hordta bele, nem tudunk tőle semmir.

– Ez maga is megijedhetne volna, fogja a floppyt, árköti a szalaggal és elterzi. Apropó, milyen színű szalaggal kötné át?

– Ahogyan vanettem a lelkemet, szívatványánnyal.

– Azután bátorítottuk. Tízből között Molnár Gál, Immerie? Ki nem ismeri Molnár Gál?

– Jó, ő ismerte megőzi?

– Ki nem ismeri Varnus Xavert?

– Személyesen?

– Ki nem ismeri személyesen...

– Kész, maga legyűzött. (Elnézés mosoly)

– Maga egy oldalon, egy bekezdésben belül dőf és simogat, hol udvarias, hol beletapas ugyanabba az emberhez.

– Kire gondol?

– Például Lehotkára, azt írja, nem jó művész...

Nem is az.

– A helyében nem lett volna boldog.

Lehotka egysik engem nagyon dicsőről levélét beretterem a könyvemhez, és arra gondolok, hogy milyen, milyen lár, hogy ezt nem írhatom róla.

– Helyettes helyér...

– A tény, az tény.

– Volt egy berzelgetés a rádióban, abol az egysik neves, nagyon neves filmrendező is részt vett. Azután elrohant.

– Igaza volt. Az előszörben azután nem hangzott el a rádióban. A Paganiban az adás előtt az egyik meghívott vendég mindenkinek áradott a saját könyvéből egyet-egyet, amir személyes szólónak dedikált. Engem meghatott, és megköszöntem, a nagyon neves filmrendező pedig lekezelően visszaadtam, hogy ilyető nem olvas.

– A könyv bizonyára rasszista volt, teljes oszmánnyaggal.

– A könyvet egy múzeum igazgatója írta, s szó sem volt benne ideológiáról.

– Ez nem hiszem el erről a rendezőről, aki érzékeny remekműveket alkott.

– Igen sem akartam, mert az ő filmjein nőttet fel, a film pedig, amit a művészeti hírvállásról, érzékenységről, lelkicserékről szól, nekem a legkedvesebb. De ez a jelentő eldönthető a sorsát. Az adás alatt sikertörténett meg néhány olyan bőlcstelen séges mondania, amir egész egyszerűen megáldultam.

– Ez mondott valami kereszten durvastagot.

– Csak annyit mondta, hogy kedves uram, ezt az elemi iskola második osztályában még el lehet mondani, de a harmadikban már megbuktatták miatt.

– Ez ekkor rohant el a nagyon neves filmrendező.

– Felpattant, kikérte magának és elrohant.

– Moga pedig soha többet nem írta meg a filmjeit.

– Igen pedig még akkor ejjjel elmentem egy videókölcsonzónába, kivettem ezt a bezonyos filmjét, és végig sírtam, ahogyan mindenig.

Bognáthy dr.

ÍRÓFAGGATÓ

Nádra Valéria

Ha nem Ön volna Sumonyi Zoltán, érdekelnék e a Sumonyi Zoltán művei?

— Az nem tudom, de minthogy én vagyok, így magam is érdekelnék. Sőt, ami talán meglepő, „olvásónk” is érdekelnek. Különösen a régebbi írásairól. Például februárban, a születésnapomra, Gábor fiám meglepett egy CD hanglemezrel, amelyre saját válogatásában használnyolc versemet vette föl, az 1967-es első kötetem nyíróverséről az utóbbi könyvem néhány darabjáig. Ezeket kiváló színészek mondta el: Fülöp Zsigmond, Helycy László, Kálman György, Kézdy György, Máré Gábor, Nagy Attila, Stohl András, Svercsán Gyula vagy Szilágyi Tibor, és ugyanitt három versemet Tandori Dezső szavalja. Hát nem kell mondaniuk, hogy milyen ingottan hallgattam ezt a lemezt, de a végén — és már majdnem elfoglaltam — így kiálltam fel magamhoz: „Milyen jók ezek a versek! Náhán, ki hírte volna?”

Költöként vali ismeret, de sikert aratott Panelhalom című királyével, Pázmány című drámájával, Vas Istvánról szóló kis biografijával. Az igazi Menlo Park című amerikai úti naplójával is. Legutóbbi időkben pedig megzenésített versiklusa, a Pál

— Egy drva sonit sem olvastam! — kiáltott fel idegesen a litogató.
— Akkor honnét tudja, hogy nem tetszik, amit írtam?
— Ugyan, hát nem elég az, amit a többiek töl olvartam? legyintett a jövövény. — Ligyébként, tudja mit? Elhiszem bocsületszavára. Mondja meg maga: jól a versei?

(Bulgakov: A Meleg & Margarita)

m e g k é r d e z t e

Apostol keltette komoly figyelmet. Az eddig kipróbált műfajok közül melyik áll Önhez a legközelebb?

— Mondhatnám, ami általában igaz is, hogy mindenleg a legutóbbi, vagy annak ellenére, hogy mint a Rádiószínház vezetője, egy minden fonsorabbi váll, a magyar írók színe jáva számára állandó invitálási jelentő alkotói műhely irányítja. Saját munkafelügyelőtől mentő idő, energiával van el ez a fontos, de megújulók inkább szervezői szponzori tevékenysége.

— Így is a „saját munkáságnak”. Használnyolc éve dolgozni a Magyar Rádióban, ez most pontosan a fele éltem.

— Meglepően keletű hír hallottam Önnel kapcsolatban: úgy tudjuk, ennek követését írt méghozzá nem körvonalnál irodalmi, inkább történelmi témaúr, a szabadkőműves magánról. Hogyan találkozott éppen azel a témával?

Mielőtt válaszolok, pontosítom a kérdés bevezetését. Ez egy 1950-ben írt, egy szerzőtől először a „Pál Apostol imája.” Ilyenkor pedig úgy éretem magam, mint Szenci Molnár Albert, ha megjelenne most a csengeri református templomban. Tehát ezek már minden bizonnal tildelek engem, pontosabban ugyanúgy eldöntek tovább,

Sumonyi Zoltánt

hetvenes évek elején találkoztam, amikor drámáról írtam Kazincziról és Batsányiról. A magyar jakobinus-per tanulmányzásakor kiderült, hogy abban mindenki, de több meggyek: a korszak minden értelmi színje, s ehhez bele tartozik a honoriátor, a kis- és főnenesség is, tehát mindenki valamely szabadkőműves pályi tagja volt. A legismertebbek például Kazinczy Ferenc és Széchényi Ferenc gróf, de volt maga II. Lipót császár is a „testvérek” közé tartozott. Mégis, az elmúlt hétszázötven évből Magyarországon négyszer tiltották be működésük. (1795-ben, 1919-ben, 1920-ban, 1950-ben), s összesen százharmadnyolc évet „dolgoztak” illegálisban. A szabadság, egyenlőség, testvériség nevében. Hát ez önmagában is igaz, mint egy mai kritikus.

— Legközelebb ismét egy eddig ismeretlen arcaival fordul olvasó (nézői, ballagató) felé, vagy újra a költő-prózator jelentkezik?

— Mindig verset szeretnél írni. Csakhogy az nem elhatározás kérdése. De másik elkezdem az „Apokalipszis 2000” című versciklust, János Jelensei alapján, s remélem, hogy Gryllus Dániel is belőle egy oratóriumot az ezzel fordulóra.

Egy-egy író-olvasó találkozó volta képp egy-egy remálom, mégis, ha hivnak, meggyek. Ha nem fizikai ki az íróni honosításiak, akkor is. Mi az elme haj, honnan ez az irracionalis felkösségudat? Jó, öreg cserkész vagyok, és a cserkész abban tud, segít. De az honnan veszem én, hogy aki egyszer kilép a magánéletből, vagyis körülöndőr ADÓKÉNT a társadalom kommunikációsrendszer-lelkizárára hízza, annak mindenkit kieleszítő megjelenése a VEVŐ előtt, valahányszor az személyesen is látta olajúja őt?

Remálom az ilyen, mert a billentyűk előtt üszekkaprom magam, és hitem szerint képességeim legjavára nyújtom, de magánemberként... Mit vár tőlem a Nagyérdemű? Legekk slágertírig, magabiztos vagy inkább hebegék esereltek (ez a könynyebb), és játszik rá a kövönök jót sérvére? Az olvasás elközel azonban

valami deli, otroszlánsörényű figurát, erre megjelenik egy kopasz, szemüveges vén szívár... ez most jó vagy rossz? Kösek csokornyalakdőt, vagy hagyjam magamon a kinyílt pullóverem mellett a farmerdzsékim? Hogy festek jobban? Mit várak tőlem?

tán elárulta. Tudod, ismertem. És szíjszaga volt.

Mi?

Igen. Rövid volt a lehellere, és agresszív volt.

De csak ha vitatkozott, nem?

Lehet, de én beszélni nem halltam. Csak vitatkozni.

ápolótanok. Ha olvasom a verseit, érzem a büdös lehellést, és hallom az agresszív hangját.

Na jó. Egyesek úgy vélerlentől, csevegés közben elmondtam két verset. Talán azt, hogy: „Tiltom a föld és elmarad a tenger. Azt monafuk, hogy meghalak.”

Tehát, ki írta, ez gyönyörű!

Na lárod. József Attila.

És akkor meggyőztem, hogy néha elmondok neki egy-egy verset tőle.

Tudod, mindenbőr Olga, ha olvassam, érzem a szíjszagot, hallom a hangját. De ha te mondod, akkor valahogy átszűrök rajad, mint egy semleges kincsben. És akkor csak a verset hallom. És akkor gyönyörű!

Nehogy azt tessék miatt hinni, hogy Olga megsértert ezzel a „semleges kincséggel”. Ez volt a legmagyobb dicséret, amit versmondásáért valaha kaptam. Méghozzá színészről. Szakmabelitől.

Kertész Ákos

A költő testközelből

Ismertem egy kitűnő vidéki színesnőt, nevezik Olgának. (Ha fővárosi művészettől lett volna, érthetnám róla, hogy zsenialis.) Olga szintén az összes költőt szerette, akiér én is, kivéve József Attilát. De bár miért? Nem. Nem és nem. Egyszer az-

ítette? Nem beszélt, csak vitatkozott. Még kérdezni is agresszíven kérdeztem. És ápolatlan volt. Mi is szegények voltunk. A növérem a napnénknek levetett ruhában járt, ha ő kinőtte, én orókoltem, utána a húgom. De soha nem voltunk

Pajzán növények, szolid vizitkártyák

Beszélgetés Botta Dénes fotóművásszel

Évente szétküldött képes kártyáin szerényen névjeggyűjtőnek nevezte magát, pedig elsősorban pikáns növényfotói révén vált mára ismertté. Fiatal kora óta fényképez személyesen, ismerve a fotózás technikai fontosságát, szépségét, művészettel. Névjegyet mindenhol használja éve gyűjt. Igaz, gyűjteménye azóta búszerre gyarapodott. Távaly ebből az anyagból névjegyhállítást rendeztek, Magyarországon először. Botta Dénes olyan ember, aki vonzanak a kuriózumok.

– Huszonöt évig fototechnikával foglalkoztam. De mindenkorban szívügyem volt a művészet. Első képművészeti iskolákhájáram, félévet töltöttem a bajai művésztelepen. A rajz, a piktúra, a zene nélkül nem is tudtam elkövetni az életet. Gondolom, ennek köszönhetem, hogy mindenben az esztétikumot kerestem.

– Mikor egyesült önbén a festkész és a művész?

– Évekkel később, mikor már a Hírlapkiadó Vállalat fotószolgálatát vezettem, lefényképeztem egy érdekes napraforgót közelről. Valami rovar volt a közepén, ami az öszi barlangrajzait emlékeztetett. Címlapkép lett belőle a Természet Világában. Ekkor éreztem, hogy ez az én területem: közelről ábrázolni azt a sok csodát, ami körülvesz bennünket. Egy kinagyított mákszem például, olyan, mint egy borsó vagy egy dinnye. Húsz évig készítettem képeiről a természetet. Például emberi testrészekre emlékezzerő torz figurákat. Ezekből azután lassan összeállt egy albumra való anyag: a Pajzán természet. Néhány képhez Szilágyi György írt szellemes sorokat.

– Hogyan jutott eszébe a névjeggyűjtés?

– Egy nagyon kedves kollegámon birtakott rám, érdeklődésemet láta. Elkezdtem gyűjteni, egyre jobban belemelegedtem és akkor rájöttem, mennyi érdekes információt hordoz egy ilyen kis cédula. Az anyaga, a szövege, a rajta lévő ábrák. Valóságos történetekből. Ilyeneket végeztek, míg a művész a színre került. Még a körülbelül 1880-as években ismeretlen volt a névjegy.

– Megállapítható-e egy névjegy „életkora”? Tettekhetők-e belőle történelmi pillanatok, időszakuk?

– Sok minden utal a névjegy korára: a mérete, a tipográfiája. Akárcsak az anyaga, például felirat vagy más színű karton, hármas, hársony, arany, söt marvány is lehet. De sokat elárul a szöveg, a nemesi rang és címer, a foglalkozás, mint például „felsége asztalnoka”, „m. kir. udvari tanácsos” vagy némteljes műveltséges század eleji reklámhordozó, amilyen a „Zahntechniker – Fogművész”. Ami a történelmi változásokat illeri: a kiegészítés után a közös hadseregen a katonai rang elő a K.K.

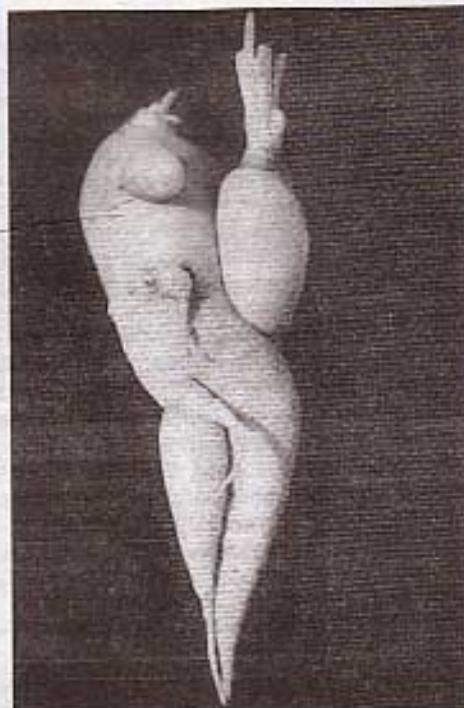
megnevezés járt. A magyar kormány tiltakozott, mondva, hogy Magyarország önálló állam. S' így született a K. und K. Van olyan névjegyek is, amelyek a bűszke tulajdonos tintával írták ki a két K közé att. hogy „und”. Takarékoságából.

– Egyszer említette, hogy megírja majd a névjegy történetét. Hol tart vele?

– Irom, nagy élménytel. Kimerítetlen anyag. Történelem és kultúrhistoria, tehát másik izgalmas.

– Vagyis két könyvön dolgozik párhuzamosan. Mikoruk készül el velük és van-e már kiadója?

– Számtársom szerint jövőre elkészül mind a kettő. Kiadóm egyelőre nincs, igaz, eddig nem is nagyon volt időm utánamenni.

Arzeli János

Névjegyzőveg:

Dr. Váradi Antal m. kir. udvari tanácsos, az Országos Színművészeti Akadémia igazgatója, a Kisfaludy- és Petőfi társaság rendes, a Széligeti társaság tiszteleti tagja, a III. o. vaskorona-rend lovagja, a francia akadémia tiszteje, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a Szent Szava - rend commandeurje, okl. tanár és az Ország - Világ képes hetilap szerkesztője.

Dr. Váradi Antal

m. kir. udvari tanácsos

– Dr. Váradi Antal m. kir. udvari tanácsos, az Országos Színművészeti Akadémia igazgatója, a Kisfaludy- és Petőfi társaság rendes, a Széligeti társaság tiszteleti tagja, a III. o. vaskorona-rend lovagja, a francia akadémia tiszteje, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a Szent Szava - rend commandeurje, okl. tanár és az Ország - Világ képes hetilap szerkesztője.

A f e r d ü l e t é v e i

■ Nyolcévesen az ember szavvedélyesen gyűjt valamit, odáig van a fociért, halja az édesességet, tanítás helyett is játszik (ha leher), egyszerűen mindenfélre igazítja, csak a politika nem. És ez így is van jól. Jönök maga viszont a „fordulat éve”ben, 1948-ban voltam ennyi idős. Ha akartam, ha nem, tudnom kellene a politikáról. Amint egész nemzedékemnek is. Nálunk például nincs volt a hangulatodra, mert hiába vette át apámat az egyesült párt, hiába mondottak (előzőleg), hogy nem fog számítani, ki melyik partból jött, azért csak gránát elemként kezelték, másodrendűvé fogtak le minden volt „szövetséget”. Csoda-e, ha valasztó közben folyton azok nevét hallottam, aikik erről tehetnek? 5 ami a felnőttekkel, kicsiben az örökölt meg veltük is. És még azért lettünk úttörő, mert ez romantikus volt, a tülebőrben lévő cselekedtek – ha földedzerek egy titkos önsi ülést – elmagyarázták minket, mi voltunk a gyűrűgché fél, amelyhez tartozni büszkeség volt. Azután 1948-ban a cseleketet berillették, mindenki kötelezetten törököt lett, de engem, mint nyolcévest, visszaminősítettek, kis dobossá, ami szörnyen megalázó volt. Ilyen törököt (vagy ennek sokkal rémesebb) minden családnak van, mert mindenkinél a sorsa jelent kapott akkor. Olyannyira, hogy

ez a terher cipelik tovább a későbbi generációkat is, kényszerpályán mozgó nemzedékek váltják egymást. A fordulat éve olyan, mint az „ösbün”, minden (vagy majdnem minden) erre vezethető vissza.

Ezért aztán én sem adom az elfogultatott, miként abban sem hiszek, hogy az 56-os Intézet 1948. 49.-et tárgyaló tanulmánygyűjtémenyéből bárki hívóhoz távolígrattassal tudna beszálni. Aki azt állítja, hogy tud, az bizony (szándékosan vagy öntudatlanul), de – használ. Erre utaznak vagyunk egytől-egyig, már csak azért is, mert nem egylevel évről van szó. A kötet szerzőinek egyik legfontosabb fizetete rejlik abban, hogy a fordulat „évei”-ről vitáznak. Sőt, még találóból is lehet volna, ha a fordulatok évei-ről esik szó, hiszen nemcsak az a fordulatot élte át az ország, amely az 1945 előtti világhoz képest hozott újat, de sajnos az a másikat is, mely a még gyökeres sem volt polgári demokráciát másra „népi demokráciává” alakította át. Ráadásul olyan módon, hogy a szóhaszterekben a „népi” nem fedte a kifejezés szűtői jelentését, hanem a diktatórikus szinonimájával, ha tervezik eufemisztikus kiindításével vált. Egy biztos: ha érteni akarjuk 1956-ot, meg ami utána jött (beleértve a rendszerváltás óta eltelt év-

tizedet), ide kell visszamennünk a dologok tisztaikára kedvéért. Más kérdés, hogy ez a tömörlőmű gyűjteménye szintre hefoghatlanul, lehatalmasítólagosan nagy. Bármely szerző kiírásuk, jön vele a többi is, jönne minden – erre viszont még egy három és féloldalas kötet terjedelme is kevés.

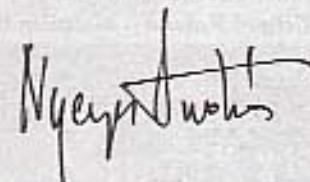
Ís mégis, elmondó az könyv, mert azzal is, amit revelációsak, círekben, azzal is, ami felbússzant, jót teszt velem. Litván György esszéje például arra kor politikai gondolkodási típusairól, a kommunizmus fanatizáltjainak” círfelé széspicellel újáról kivételek elminy, mert történeteseket rölkölhet a témára, de mondatai mögül azt, megcsenvedett elminyek liege csap ki és egyszerre működik náluk az empatia meg a kritika. Felizsgatva olvasom Rainer M. János tanulmányában, hogy Majszik egykor tervezte szerint a Szovjetunió a megszűnt területeken „a népfrontos demokráciák” fonnártáskában volt érdeklődő, s már sóhajtásnak, hogy urásten, mi lett volna, ha ehhez is tartja magát, amikor ráadásban, hogy előbb zárt kellene rövidízni, ki, mikor, miért, hogyan torzította el a „népfront” fogalmát, mely önmagában semmit sem garantált, ám annak megszügyalására, hogy például a magyar pártban már magának a népfrontosság fogalmá-

nak értelmezésével is eleve bajuk voltak, még itt sem lehet tért, ez egy misik, ugyanakkor terjedelmű kötetet igényelne... És persze, kedfelye met leginkább a kultúra korábbi hercehelyi története borzolja, mert itt is azt érzem, nem leher (a helyihiány kedvéért) evidenciaként kezdi, hogy a „gleichsalto” csak 1949–50 táján indulhatott, hiszen az ideológiai monopóliumra igényt tartó haralmi arrogancia a kommunista pártban már 1946-ban is urástra lépett át, szándékait agresszívan jelezte, s ahol lehetségtelen, még is valósárra – vagyis folyamatosan, s nem hirtelen válásról van szó, de persze ez is egy külön könyvet érdemelne.

Mire e folzaklaró olvasmány végre értem, magamhan további variációra ennek a (említettem már? Kiválasztott) könynek a címét, hiszen az évek, melyekről szó esik benne, nem is annyira a fordulat, mint inkább a fordulat évei...

A fordulat évei 1947–1949

56-os Intézet
Bp., 1998. 346 oldal

Megmutatni a nemzet lelkét... Könyvbemutató a magyar dráma napján

Mostanában elvétve kerül a kezünkbe drámaantológia, kortárs magyar szerzőktől még ritkábban. Kivételes eseménynek számított hát az a szeptember 21-i könyvpárember, amelyen a Napvilág Kiadó bemutatta legújabb kínálatát, a Hét szép magyar komédia című antológiát.

A bemutatott kötet egy elismertre méltó gesztus eredménye: két királyi városunk – Veszprém és Esztergom – önkormányzata drámáiról pályázatot írt ki a millenium tiszteletére. A pályázatra harmadik, két harmadik és egy különdíjjal díjat oda a bírált bíróság. A kötet a hét díjazott darabot tar-

talmazza, szerzői: Bereményi Géza, Gosztónyi János, Görgey Gábor, Kiss Anna, Nagy András, Pruzsinszky Sándor, Szilágyi Andor. A könyv megrendelői, szponzorlói maguk a pályázat kifiói. Számosuk szerint mind a hét darab 2000-ig köözönség elé kerül.

A két nagy múltú város vezetőinek gondolkodásában, elhatározásában egybefonódtak az ünnepély és a színház szempontjai. Ez a gondolatot fejezte ki záromondatában Székelyfőhíd polgármestere: „Megmutatni a nemzet lelkét a millennium megeremlékezések során.”

Hét szép magyar komédia
Napvilág Kiadó
450 oldal, 1510 Ft

AZ ÚJRASZÜLETÉS KRÓNIKÁJA

Túl ér a magyar népfürkölési mozgalom törökérekből
Magyar Népfürkölési Társaság, 688 oldal

Valljuk meg, a hazai költőkutatásban nem ulyan megkerülhetően hizonyúaság a népfürkölési fogalom, mint az oszak-csapatú országokban maga az intézmény, melyet e névvel jelölnek. Nálunk sokan török ki még az összejött szó jelenlétének megfelelő elűl is, mert ténylegesen ugyan minden tagja érhető, az egésznek a jelenéhez – személyes tapasztalatok hútjan meg a általában homályban marad. Megminősül valamitől előjövet bármanak is vizsgatartani honfitársainkat a kisebbi érinthetőkben, mi szó, leher is némi kollekcióra bántunkunk, amire másfél évszázad alatt sem radunk meggyengelni egy olyan paripárt, amely pelfidő a területileg is népséges tekintet is felmagyarázagny. Díntér a modern Európa Általánosítottje. (Hogy minkeppen, az nem lehet e kura konyavajnál tárgya, mint ahogyan maga a jövő erjedelmesebb könyv ismétel).

A tisztelőkben valamivel többet felülvizsgáljuk a könyvet a magyarországi népfürkölési mozgalom kifordító hatalmának megtártai egységek ki és a hazai népfürkölési irányában böngészési bibliográfiája része – jó fogadtatót kínálhat a magyar művelődéstörténeti kutatói és tanulmányozói számára.

megalom, mely feudálkapitalizmussal, kommunizmussal, borszövillsággal, szociálizmussal és neoliberalizmussal csöndesen szembeszürgi, minden a maga sajátos értelemben alapján igyekezett a tiszadalmas lemaradványoknak elszámolni fájó korosztályt kigáló kultúra alkotásban emelőként.

A könyvben feltárt költemény – a tisztelők időszakuk megfelelően – civil és szakmai kezdeményezések, későbbi szervezések, valamint a különféle hatalmi szervek és hatalrok közötti zártak (így talán még rajtuk). Az eseményekre természetesen leginkább a saját önkormányzati szociális emlékezések. A népfürköléssel, az utolsó 10–15 év alatt valamennyi közösségi kapcsolatban kezelt szociális csoportok közül 20-en vállalkoztak arra, hogy környezeti emlékezések és a tisztelők kapcsolatát gondoltsák. Vélelmetnyük elítélez a köszönjükkel illőenek párbeszédben is kikötöttetet, azaz 100 oldal, tisztelői a könyvből, majd ennek objektívabb riportjában is szerepel: csaknem 200 oldalról tisztelnek ki az írások dokumentumok. A könyvet a magyarországi népfürkölési mozgalom kifordító hatalmának megtártai egységek ki és a hazai népfürkölési irányában böngészési bibliográfiája része – jó fogadtatót kínálhat a magyar művelődéstörténeti kutatói és tanulmányozói számára.

A CORVINA KIADÓ „EGYETEMI KÖNYVTÁR”

A Corvina Kiadó új sorozata elsősorban az egyetemi és főiskolai hallgatók tankönyvigenyeit hivatott kiélegíteni. Szerzők egyetemi oktatók, akik a modern tudományosság követelményeit szem előtt tartva, olyan formában írták meg könyveiket, hogy azok tanároknak, diákoknak kézikönyvíül szolgálhassanak.

MŰVÉSZETTÖRTÉNET – MŰVÉSZETELMÉLET

Castiglione László: Hellénisztikus művészeti	980 Ft
George Duby: A katedrálisok kora	2000 Ft
Michael Grant: Róma császárai	1940 Ft
Marosi Ernő: A középkor művészete I-II.	2500-3000 Ft
Kelényi György: A manierizmus	860 Ft
Erwin Panofsky: Idéz	
Adalékok a régebbi művészeti elméletéhez	1800 Ft
Nikolaus Pevsner: Az európai építészet története	1250 Ft

NYELVTUDOMÁNY – NYELVΤΑΝΙΤΑΣ

Medgyes Péter: A nyelvtanár	
A nyelvtanítás módszertana	1200 Ft
Ferdinand de Saussure:	
Bevezetés az általános nyelvészethez	2800 Ft

IRODALOMTUDOMÁNY

György Miklós: A német irodalom rövid története	880 Ft
Géher István: Shakespeare	1800 Ft
Richard Ruland – Malcolm Bradbury:	
Az amerikai irodalom története	1650 Ft

KULTÜRTÖRTÉNET – TÖRTÉNELEM – SZOCIOLÓGIA – JOGTUDOMÁNY

Andrew Skilton: A buddhizmus rövid története	1500 Ft
Günczöl Katalin, Korinek László, Lévai Miklós (szerk.):	
Kriminológiai ismeretek.	
Bűnözés – bűnözéskontroll	3000 Ft
Huszár Tibor: Politikai gépeket 1951 tavaszán	
Magyarországon	2500 Ft
Somlai Péter: Szocializáció	1450 Ft

Az „Egyetemi Könyvtár” sorozatban rövidesen megjelenik:

Szabó Zoltán: A magyar szépírói stílus történetének	
fő irányai	kb. 1300 Ft
Vayer Lajos: Az olasz reneszánsz művészete	2000 Ft
Oscar Bätschmann: Bevezetés a művészettörténeti	
hermeneutikába	1500 Ft
Németh György (szerk.): Újra maradóbb	
A görög és római történelem forrásai	1500 Ft

Kereskedelmi Osztályunk készéggel áll rendelkezésükre.

Corvina Kiadó, Kereskedelmi Osztály

1051 Budapest, Vörösmarty tér 1. IX. 937. és 938.

Tel.: 317-8379, Fax: 318-4410

Újdonságaink és régebbi kiadványaink egész éven

megvásárolhatók a Corvina Könyvklubban:

1051 Budapest, Vörösmarty tér 1. II. 201.

Tel.: 317-5185

Nyitva: hétfőnél csütörtökig 9-16,
pénteken 9-14 óráig.

Gazdag tartalmú, új magyar
szinonimaszótár jelent meg.

MAGYAR SZÓKINCSTÁR

Rokon értelmű szavak, szólások és ellenétek szótára

25 500 vastag betűs címszó, 80 600 szinonima,
3800 szólas

A magyar szótárok közül elsőként adja meg
42 000 jelentés ellenétét.

960 oldal, 4950 Ft

Megrendelhető a kiadóban: TINTA Könyvkiadó,
1116 Budapest, Szatmárhegy u. 13.

Tel.: 208 58 11, Fax: 208 39 89

E-mail: kissgabo@mail.elender.hu

November 15-től megvásárolható a
könyvesboltokban.

MAGYAR SZÓKINCSTÁR

Hasznos segédelszörök gondos, pontos, igényes magyar
nyelvű szövegek fogalmazásához. A szótár a magyar
anyanyelvűek legszélesebb köre számára készült, a „hiva-
tásos” tollforgatók (az újságírók, a fordítók, a tanárok, a
szerkesztők) mellett mindenki használhatja, aki
igényesen, pontosan, színesen kívánja kifejezni magát.

Kérésére mutatványt küldünk.

SZÉPHALOM KÖNYVMŰHELY

ÚJ KÖNYVÜNK

Passilliana, Arto: Az uvoló molnár (regény – finnbeli fordította Javorsky Béla)
186 old., A/5-ös formátum, ragasztott kartonkötéshen, színes, fóliázott borítóval,
bolti ára: 730 Ft

TOVÁBBI KÖNYVJÁNI LATUNK

A magyar irodalom évkönyve, 1991 (benne megrájlában minden, ami az elmúlt év
belsi a magyar irodalomban történt – Szociális Buda Általa), 344 old.,
színes, fóliázott kartonkötéshen, A/5-ös form., 980 Ft

Bizzatr Ádám: A rózsakeres leves (elbeszélések) B/6-os formátumban 135 old.,
színes, fóliázott kartonkötéshen, 580 Ft

Boulanger, Daniel: Hajsi, kocsi! (francia novellák francia fordíték fóliáltában)
színes, fóliázott kartonkötéshen, B/6-os form., 160 old., 580 Ft

Bratka László: Eze volt, hol nem volt (prózaírók és írók)
kb. 160 old., színes, fóliázott kartonkötéshen, A/5-ös form., 620 Ft

Hoppál Mihály: Polidor és komics (elbeszélések) kb. 260 old.,
színes, fóliázott kartonkötéshen, A/5-ös formátumban, 870 Ft

Javorszky Béla: A királysárszert csinálók Roldán. (Igyekszépek a Balikumról),
140 old., színes, fóliázott kartonkötéshen, B/6 formátumban, 580 Ft

Jókai Áron: Ne feljetek (új regény – elbeszélések), B/4-es formátumban,
cémafóliázott, keménytáblás papírkötésben, 341 old., 1800 Ft,

kartonkötéshen, színes envelope-pal, 1500 Ft

Krasznahorkai László: Síntiszteg (a nagysikerű regény 2. kiadása),
A/5-ös formátum, cémafóliázott keménytáblás, fóliázott kötéshen, 590 Ft

Mohás Livia: A rócos – A politikus – A nő (ízzenkér esetével)
kb. 240 old., színes, fóliázott kartonkötéshen, F/5-ös formátumban, 780 Ft

Rózsa Endre: Az ámokfutó álma (hátrólgyűjtők versék) 7 szerzői fv.,
színes, fóliázott kartonkötéshen, B/6 os formátumban, 650 Ft

Szauer Ágoston: Kis regényükön (kisregény), B/6-os formátum,
színes fóliázott kartonkötéshen, 124 old., 580 Ft

Torma József: Minden, ami virágzik (új versrek) 140 old., színes,
fóliázott kartonkötéshen, A/5-ös formátumban, 670 Ft

Várkonyi Nándor: Az örödök ember, I.-II.-III. kötet, (eseménytörténeti világzettel)
A/4-es formátum,

halmon cémafóliázott, keménytáblás kötet, egész vázakötésben, color envelope-pal,
összesen 1506 oldalon, 6400 Ft

Vihar Béla: A szilás között (világgyűjtők versék, Cetkely Ágnes utószavával),
7 szerzői fv., színes, fóliázott

kartonkötéshen, BN 24-es formátumban, 680 Ft

Címünk: Budapest, 1068 Városligeti fasor
38. T/F.: 351-0593

FALUKÖNYV - CICERO KFT.

A LÉLEK MELEGE, A SZELLEM EREJE

Bevallom – bár tudom, nem szokás – nagyon sokáig gondoltam azon, milyen címet is adhatnék a Falukönyv - Cicero Kft.-ról szóló cikknek. Aztán, abogy egyre jobban belemélyedtünk a beszélgetésbe Szamosi Ivánné ügyvezető igazgatóval, rájöttem: semmi más nem jellemzi tevékenységüket annyira, mint a mondat, amelyet maguk választottak a gyermeknek szóló kiadványaiak szlogenjéül. Manapság (sajnos) ritkán találkozunk annyi melegsgéggel-szeretettel, mint amennyit ez a kiadó közvetít olvasónak.

– Kiadói, kis- és nagykereskedelmi tevékenységeket lassan több, mint het esztendeje kezdtük – mondja Szamosi Ivánné (akit közvetlensége, kedvessége okán johára mindenki inkább Mariannak szólít csak, mellőzve a rövid formaságokat) – s főként a gyermekkorú és középiskolás éveit töltött korosztályhoz „címzetűk” kiadványainkat, bár nem hiányzik repertoárunkból a legkisebbek figyelmét leköti, úgynem vezetett „földkönyv” sorozat sem, amelyet a csöppseg a vízben is nézethet, hiszen miányagból készült, vagy a „táskakönyv”. Ez utóbbit alakja miatt hívják így: olyan mint egy csöppnyiretkül, csak éppen lapozgatnivaló, rövid versekből-képekből áll.

A pedagógusok, de a szülök szerint is, egyre nebezébb a kis iskolásokat a betűk szeretetére nevelni, most, a számítógépek világában.

– Van benne valami, ám tulajdonképpen az egész azon múlik, hogy kellő időben, kellő életkorban a kellő irodalmat adjuk a gyerekek kezébe. Mi évente mintegy ötven kötetet jelentünk meg, ebben meséknyerektől a klasszikus ijjászági irodalomig, a nagyobbaknak szóló modern kötetekig, vagy ismeretterjesztő művekig minden fellelhető. Hogy csak egy-egy példát emlísek a legsikeresebbek közül: óvodásoknak az Öreg néne örökre, idősebbeknek a romantikus regények sora (mint a *Dzsungel Könyve*, vagy Mányi Iván: *Robin Hood*) sorakozik ismertőinkben, de nagyon

kedvelték az állatokról szóló könyvek (például Gerald Durrell művei) is. A kifejezetten ismeretterjesztő irodalom szintén népszerű: A Művészeti mesterek sorozatot, vagy a Korszerű tudomány írásban és képekből folyamatosan szállítjuk a megrendelőknek, szerencsére gyorsan fogynak... Nem kevésbé jelentős a Sulikönyvtár, a Kenguru Könyvek, a Verses mesék-meseregények, a Klasszikusok fiataloknak népszerűsége sem. A legkiválóbb külföldi szerzők jónéhány művének fordításait kínálja minden prospektusunk.

Azt mondta az imént: szeretik a fiatalok az ismeretterjesztő könyveket. Mi a helyzet azokkal, akik nemcsak hundún érdeklődésük, hanem izgatja őket például a kékkezi tevékenység is?

– Nos, ők sem maradnak ki: a szabadidejük el töltéséhez hasznos tanácsokat találhatnak a kézi és testi ügyességet fejlesztő játék- vagy barkácskönyvekben, de a Falu-kertész sorozat kötetei a vidéken élőknek segíthetnek abban, hogy már egészen korán kiismerjék magukat a biológiai szakágazatokban: említsük meg, mondjuk A gyümölcsök meteszését, a Kis kerti patikát, a 100 őslet biokertészeknek című gazdag illusztrált könyvet. Még olyan nem minden nap tevékenységei is találnak irodalmat, mint a szabonai-nevelés. Ügyelünk arra, hogy a fiatalokban – az olvasásnak is köszönhetően – kialakuljon egyfajta felelősségezet, erre például én magam megfelelőnek gondolom töb-

bek között a Szabadidő kutyával. Kollegáimmal, munkatársaimmal együtt az a meggyőződésünk, hogy az a gyerek, aki nem tanul meg időben olvasni, nem tanul meg valójában tanulni sem! Ezért adjuk kezükbe az érdekes, de nincs irodalmat.

– Ön szerint a gyerek választ, vagy inkább a szülők befolyásolásnak a téma keresésében?

– Ezt így általánosságban elég nehéz megmondani. Kezdetben – mikor éppen csak ismerkedik még a betűkkel – természetes, hogy a cseméte tiszésvilágát, érdeklődési körét a környezet (a szülők, pedagógusok, tanárok) alakítja. Később sokrétűbbé válik a helyzet: például a fiatal lányok előttérülnek a szírusosabb szerelmi történetek irányába, amelyeket akár újságárusnál is beszerezhetnek, s elég gyakran barátítják, is-

Kereskedelmi tevékenységek során – tudjuk – igyekszenek eljutni a legkisebb lélek számára településekre is. Ott azonban nemigen lehet szétválasztani az ifjúsági irodalmat a felnőttektől – egyszerűen az adottágok, a körülözések miatt.

– Nem is tessük. A kiadványaink közül a húsz ér lőlötrik szintén találnak magunknak olvasnivalót. Néhány példa: Németh László: *Lányaim*, a megunhatatlan *Svejk*, Bernard Malamud: *Jozip népe*, az eredeti *Murphy Törvénykönyv*, jó néhány humoros kiadvány, házartási vagy éppenséggel kerti szakmai segédkönyv, de megjelentettük Ann Carpenter könyvét a *Kondicionáló tornát* is, amely alighanem sok nőnek ad hasznosítatható ismeretanyagot arról, miképp maradjanak szépek, csinosak.

kola- vagy osztálytársuk olvasmányelményeit utánozzák. A fiúk is elég besolyásolhatók baráti körök által egy bizonyos életkorban, de az a tapasztalatunk: ha olyan közegek kerülnek, ahol a gondolatvilágukat megfelelően fejlesztik, minden fiatal érdeklődését lehet jó irányba terelni. Csak türelm és pedagógiai alkot kell hozzá, hiszen még mindenre fogékonyak, s rajtunk, felnőtteken ilyenkor nagyon sok mulik.

– A „Cicero” ma már márka névnek számít országszerte.

Van még egy dolog, amit feltétlenül szeretnénk elmondanunk az érdeklődőknek: tudjuk, nem mindenki jut el könyvesboltokig, könyvtárba, legalábbis néha problémás ezek megoldása. Éppen ezért postán is szívesen küldünk katalógust és – természetesen – a megrendelt műveket is. Irjanak nekünk. Címünk: 1134 Budapest, Kassák Lajos utca 79., a telefonszámunk: (1) 329-1619. Szeretnénk, ha minél többen lennének vásárlóink szerte az országban.

Fried Alice

„HAGYATÉKOT HOZTUNK LÉTRE”

AZ INTERNETES KÖNYVÁRUHÁZBAN KENDE PÉTER VEZET KÖRÜL

„Köszöntjük az Elődököt!” Jelen lapunkon megjelentésének napján az iménti szöveg bukkan elő, nemcsak a Kossuth Rádió Reggeli krónikájában, de az Internet könyvesboltának színes „homlokzatán” is. Az údvázó szavak mellett szerepel egy irodalmi alkotás címe is, amely mi valamilyen kapcsolatban áll az aznapra esedékes nével. A könyves elődököt felidéző Corvina-történet fogadja a belépőket: egy legenda a magyar könyvszakma összgyűrűről, Mártyás körüljáróról. A mai kor követelményeinek megfelelően sikerlistát közül, olvasmányokat ajánl, tematikus válogatást tesz lehetővé az internetes könyvdrusztás eme intézménye. Hogy mi minden tud még a rendszer, arról Kende Péter, a Pesti Műsor igazgató-főszerkesztője, az internetes szolgáltatás egyik alapítója beszél.

Külföldi mintákat vettek alapul? – kérdeztem nem túl stílusosan, mert hogy személyes találkozásunk alkalmával. – Tőlünk nyugatabbra nyilván virágzanak az ebből informatikai vállalkozások.

– De még minnyire sikeresek Amerikában a teljes könyvfoglalóknak ma már több mint 40 százaléka nem a könyvesboltokban, hanem az Interneten vásárol. Magyarországon 24-25 milliárd közzött mozog az éves könyvforgalom. Képzelje el, amikor egyszer nálunk is, változatosan könyvtákkal számlálva, tízmilliós bevételle lesz az internetes „könyvesboltnak”.

– Mikorra jutunk el erre a szintre?

– Ilyen nem a könyvekről és nem a könyvesekről függ, hanem az informatika magyarországi fejlődésétől. Tudni kell, hogy az iménti arányhoz az ársával, hogy Amerikában a háztartások durván negyven százalékban van Internet-hozzáférés. Magyarországon enél sok-sok évenyi támogatásra vágunk. Hasonló hiteles hizlai felmérés ugyan nincs a háztartások ellátottságáról, de azt tudjuk, hogy hazánkban 250 ezer körül az Internet-hozzáférés, amely zömében munkahelyi, egyetemi, illerőleg most már középiskolai helyszínt jelent. Ilyen, hogy nem ennyi ember, hanem ennyi, modern Internet eléréssel is rendelkező gép, a használók száma ennek nagyon sokszorosa. Az ötletünk így smillett, hogy már sok-sok éven belül elérhetővé válik a Pesti Műsor Internet-változata. Ily módon kényetlen voltam beleállani magam ebbe a technológiába, ami rém izgalmas, finom járásnak bizonyult. Ekkor egy nagyon jó barátommal, aki egyébként profi computeres, Maros Péterrel hívjak és elszírbán meggyenes e-mail-rendszeret üzemeltet Magyarországon, ennek az a neve, hogy Drótpostagalamb, nos e barátommal álltunk össze, hogy egy számítógépes könyves szolgáltatást megvalósítsunk.

Könyvvel dolgozni jó dolog, sokszig működtem kiadóként, ez a tevékenységet azonban szinte teljesen feladtam, amikor elterjedt

könyvterjesztő nézet lett, hogy egyáltalán nem fontos fizetni a köteteket létrehozó műhelyeknek. Én viszont nem azzal szerettem volna foglalkozni, hogy verőemberek küldjék a partnereimre, a számlák kiegészítése miatt, hanem azaz, hogy kellenes könyveket bocsássak ki, például olyanokat, mint Ancsel Éva művei, amelyeknek a megjelenítésére másig büszke vagyok. Az új „szokásrend” kialakulása is közrejárt abban, hogy az emberek nem egyszerűbben kiszármítható információra tértém át.

– Kik vesznek részt a Könyvesház létrehozásában?

– Maros Péter, jónagymi és a Pesti Műsor. Induláskor agyonrezteztük a világ összes internetes könyvesboltját, amelyek közül az Amerikában honos Amazonot soha nem ismerik. Rendkívül nagyképűen kezdtük hozzá a munkálkodásnak. Amikor az elgondolást kezdtük kialakítani 1996 tavaszán, egy ével a működésre szánta elött, eleve alapkövetsélménynek tekintettük, hogy mi is megtanuljuk és nyújthatunk azt, amit a világ összes hasonló vállalkozása tud, de a szakaszt tükrökön és szolgáltatásokon kívül újakat is találunk ki. Kellő szerénytelenséggel állíthatom, hogy végre is hajtottuk, amit elrókítünk.

– Mit kínálunk?

– A Könyvesházon belül működik egy könyvesbolt, durván határozott kötöttséggel állományával. Aki fölmege az Internetre, láthatja a könyvek borítóját, megismerheti a kiadvány összes műszaki paramétereit és rövid ismeretterőt olvashat a műről. Ez nem mindig egyszik a fülsevveggel, mert mióta Magyarországon boldog boldogran könyvet csinál (szándékosa nem a „kiad” kifejezést használta), azóra nemelyeknek fogalmuk sincs a fülsevveggel műbemeléctől, mivel pedig olyan csacsaságokat írnak bele, amelyeket mi nem vagyunk hajlandók folytatni az Internetre. További alapkövetsélmény, hogy ebben az elektronikus könyvesboltban a lehető legröbb szempont alapján, tehát cím, szerző, te-

matika és kulcsszó szerint lehessen keresni.

– Mit találtak ki magyar sajátosítás gyártás?

– A könyvesbolt mellett működik egy antikvirium, amely Sós Bandi antikviriumi késedelmeinek egy részét tartalmazza, kétézer rendkívül igényes, magas színvonalú kötetet. A világban egyedi lakká módosított színes internetes árvételest is tartunk, amelyen a rendszer segítségével lehet licitálni. Működtetünk apróhirdetés-rovatot is. A könyvet keres, könyvet kínál címzavak melllett gyorssegélyt is igényelhetnek a használók. Ez olyan esetekre találunk ki, amikor valaki szombaton délnyílásra eszmél rá, hogy hétfőre el kell olvasnia a Pál utcai fiúkat és a mi segítségünkkel éri el, hogy két napra kölcsönözne neki valaki könyvét. Bárki, aki feljön az Internetre, szabadon felhalaszt hirdetésekkel és olvashatja más kinálatait. A megkötés mindenkorra annyi, hogy regisztráltunk kell magát, így szűrjük ki a komolytalanokat egy részét. Öröklünk a rengereg híradásainak, noha nincs ebből egy fizikai használó sincs. Ha valaki fölad egy szöveget, az attól kezdve a világé. Ha partnerre akad, az már az ő dolguk, hogy a Blahán találkoznak vagy a Moszkva téren. A meggyezés szerint ár sem tarthatunk, természetesen nincs belőle jutalékunk.

– Kérem a könyvforrásokat?

Hogyan! E címzó alatt lehet szerkesztői ajánlatot kapni. Ez a szokásos. A személyes ajánlatotra viszont nagyon büszkék vagyunk. Ha valaki vett nálunk egy könyvet, akkor az a központi gép megjegyzi és amikor a másikról legközelebb bejön a Könyvesházból, tajékoztatja a szerző új körérénnek a megjelenéséről vagy a vevői érdeklő terület friss kiadványairól. Alkalmanunk még egy szerintünk ügyes trükköt: ha maga vett két könyvet, s közben feljött Irda néni is, akinek négy kötetet adtunk el, amelyek közül az egyik meggyezett a maga által választott, akkor legküzelebbi jelettségekkel

a gép szól megállak, hogy egy másik vevő, akivel azonos könyvet vásároltak, még ezt meg ezt meg amatt vásárolta meg.

– Hogyan működik a rendszer azt követően, hogy valaki kiválasztotta a kérő könyvet?

– Betesz a kosárba és megrendeli. Vagy postai utánvételről küldjük neki, vagy ha előre fizet, akkor a postás akár a szomszédnál is ott hagyhatja a csomagot, nem ragaszkodik a megrendelő személyes jelenlétéhez. Lehet természetesen bankszámlával is rendezni a tarto-zást, de ehhez még egy külön megadott telefonszámot is fel kell hívni, mert a magyar bankok nem engedik meg, hogy az emberek Interneten közöljék a kártyaszámkat.

– Miben a könyvforrások?

Egyelőre természetesen szérency: havi pár százszor fordul elő, a regisztrált felhasználók pedig húszonvalahány-ezen vannak. Ezek egyetlen nemről számon, de én eleve azt mondjam a barátainknak és kollegáimnak: ebben mindenki csak akkor vegyen részt, ha képes és hajlandó elfogadni, hogy amit létrehozunk, az nem vagyon, hanem hagyunk üzleti értékelésben. Pontoan tisztában vagyunk azzal, hogy ez olyan üzleti vállalkozás, amelyben mi most rengeteget dolgozunk, jó sok pénzt elköltünk és majd csak öt-tiz-tizenöt év múlva fog a dolog ott tartani, hogy nyereséges is termeljen. Azt mondunk Maros Péter barátommal, hogy egyföldől személyesre vagyunk olyan élethelyzetre, hogy pénzt és energiát tudunk fordítani erre a vállalkozásra, másfelől pedig vannak gyerekeink, akiknek inkább szánunk egy ilyen hagyatékot, mint egy diszkontkincstárjegyet. Ha nem is jártak jobban anyagilag, de legalább az ő életükben is lesz értelmes, kellemes feladat.

– Találtak-e fantázianevet könyvesboltjuknak?

– corvina.hu az elérhetősége, amelyhez természetesen a Corvina Könyvkiadó frászus helegegyezéséről bírjuk.

Mitráhidi Zsuzsa

Irodalmi Nobel-díj

1998.

José Saramago

Majd' egy évtizedes váratlanul kapta meg az irodalmi Nobel-díjat José Saramago portugál író, a jelenkorú portugál irodalom legnepszerűbb alkotója, akinek könyvei 40–50 ezres példányszámban jelentek meg hazájában. A viszonylag későn kibontakozó írói pálya – az elismerést hozó *Fölemelkedve a földről* c. regény 1980-ban, írása 58 éves korában jelent meg – azóta is töretlen, pedig az alentejo-i parasztrok nyomorúságos életét a *Mau-Tempo* család több nemzedékének sorsán keresztül a XX. század elejétől az 1973-as forradalomig elbeszélő sagával elkezdett,

Pál Ferenc

PARNASSZUS ANTIKVÁRIUM

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky ut 50. Tel./fax: 311-6049

vásárol régi könyveket, könyvtákat, műfaji, tartalmi, irodalmi kötöttsgégtől mentesen, ám válogatva.

„Mindenfélét, de nem minden”

Előzetes telefonos egyeztetés alapján
díjtalan kiszállás, szállítás.

Minden könyv egy helyen!

TANKÖNYVCENTRUM
a Kódex Könyváruházban

Budapest V., Honvéd u. 5. (A Parlamenttől egy percre.)
Telefon: 332-7357

Az általános és középiskolai tankönyvek közel teljes
választékával várjuk kedves vásárlóinkat.

Minden könyvet egy helyről!

Libri sikerlista

1998. október eleje

A Libri üzlethálózatban regisztrált vásárlások
számítógépes összesítése alapján

<p>1. Moldova György:
Ég a Duna
Kertek 2000 Kiadó</p>	<p>2. Baxendale, Martin:
A nő működése
Animus Kiadó</p>	<p>3. Salinger, J. D.:
Zabhegyező
Európa Könyvkiadó</p>
<p>4. Gundel Károly:
Kis magyar szakácskönyv
(angol)
Corvina Kiadó</p>	<p>13. Gasperini, Brunella:
Egy nő és egyéb állatfajták
Hánér Kiadó</p>	
<p>5. Varga Domokos:
Budapest (140 colour photographs)
Corvina Kiadó</p>	<p>14. Kundera, Milan:
A lét elviselhetetlen
könnyűsége
Európa Könyvkiadó</p>	
<p>6. Korniss Péter:
Magyarország Európa
szívében (angol)
Magyar Könyvklub</p>	<p>15. Kästner, Erich:
A kér Lotti
Móra Ferenc Könyvkiadó</p>	
<p>7. Duhár Péter:
Kis angol nyelvtan
RING 6. Kiadó</p>	<p>16. Simon Tibor:
Csapodi Vera:
Kis növényhatározó
Nemzeti Tankönyvkiadó</p>	
<p>8. Ladó János:
Magyar utónévkönyv
Vince Kiadó</p>	<p>17. Williamson, Gordon:
Véráztatta föld –
a Waffen-SS ütközetei
Halja és Fiai Kiadó</p>	
<p>9. Hopkins, Cathy:
Férfivadászat
Animus Kiadó</p>	<p>18. Gracián, Baltasar:
Az élethölcsesség kézikönyve
Kairosz Kiadó</p>	
<p>10. Varnus Návárt:
Isten majd megbocsátja az a
mestersége
Aquincum archive release</p>	<p>19. Számfüzetcsben-
szabadon. A tibeti dalai
láma önéletrása
Iris Kiadó</p>	
<p>11. Szepes Mária:
Pöttyös Panni az óvodában
Édesvíz Kiadó</p>	<p>20. Dévi, Phülin:
A banditák királynője
Európa Könyvkiadó</p>	
<p>12. Waltari, Miklós:
Mikael
Európa Könyvkiadó</p>		

A szerelmes lektőr receptje

A lektőr a fogyszató társadalom tipikus terméke: edd meg gyorsan és átterz tövibb! Ez a cél szolgálják a futószalagon vagy indigóval készített és könnyen emészthető könyvek formai és tartalmi jegyeit, amelyek oly egyszerűek és sematikusak, amilyennek olvasói szeretnek tudni a világot. Már kezbevenni is jó. Mert elér az ember két, nyitott tenyérben a keskeny alakú, de több száz oldalas könyv, olvasható buszon, villamson, sorban állva, az írószalal fiókjába rejte, papírmunkálás előtt. Erőteljes színhatalmú harsány címlapja – amelyen dominál a vörös és az arany, a kerek formájú, nagy betűk – szinte kikiabál az utcai könyvárakból, a lektőr tipikus felléhetőségi helyéről. Szerzője legtöbbször ismeretlen, mert kulföldi, vagy külföldies hangzású néven is. Személyes irodalmi báborokra nem vágik, mert a lektőr elsoorban pénzkereseti forrásnak tekinti. Mivel ez a műfaj az irodalmi éleben rangos nem ad a szerzőnek – sőt, a Parnasszura az átlagos lektőrszerzőt be sem engedik –, az is titkolja nevét, aki már alkotásaiban tisztelegő iparosmunkát produkált.

A lektőr minden formai és tartalmi elemére a sematizmusig csupaszított egyszerűség a legjellemzőbb. Ami tévedés lenne azt gondolni, hogy ettől unalmas is egyben. A lektőr éppen attól népszerű, hogy cselekménye feldolatos, „olvastatja magár”, az olvasó egy percig sem unarkozik, mert a szerző az első mondaattal közön logja és jól felismerhető nyelven vezeti egy felhőtlen boldog és olvasói által kívánt világba. Amelyiknek igazsága teljesen évidens, a fabrvédőszüvegek tömörsegével összefoglalhatók: a szerelem mindenlegel legyőz.

Ennek alátámasztására a regény végi összecikk – dc miután elején is sejtető – a szerelmi rajz, amely egyptianus vonalú, töretlen. A hösök, akik szeretik egymást, előbb vagy utóbb, de félreértenek egymásra lesznak, habár sejtemenyezettük törekedik nem várt eseményekben. Néha úgy tűnik, mintha reménytelen lenne boldog jövőjük, de ez csak egy újabb alkalom az olvasói könyvcsatornának igazolására.

A lektőr ugyanis maga a boldogság, amely rösszesen és édes. Nem felhőzi sem politikai, sem társadalmi konfliktus. Nincsnek magy és gonosz intrikus jellemek, szégyenek sincsenek, vagy ha fülsejlenek is ilyen alakuk, csak a történet peremén. Mert itt kötelező a jólét, a gondosság, hiszen ez az a világ, amely az olvasót fogva tartja, az a magasság, amelyikbe titokban mindenki vágynak. A „rossz”, ami történik a regényben, az nem a negatív jellemű, árnyaltabban rajzot kívánó szereplőkön, hanem a hösökkel próbára tevő szerző szíruszak.

A lektőrhöz minden cselekmény olyan helyszínen játszódik, ahova eljutni szeretnék. Vagy szért, mert drága (Amerika), vagy szért, mert a keleti egyptikus, széjelmes, vonzó, ismeretlen világa. Az elemeink azok a színerei, amelyek az emberek többsége előtt sohasem nyilattnak meg: a kökünyed és bobéni művészvilág, a gondos bankárok édes semmitnevésé, a sikeres ügynökök végezhetetlen ittaságára, az ijjászírók irigyei kalandjai. Szereplői minden gazdagok, szépek, fiatalkék, épekk és egészégesek. Arcukról csak annyi kicsi időre olvad le a mosoly, ameddig sírnak, zukognak szerelmi után, vagy amikor – jobb nyíltan mérő – dühvel osztorozzák meg nem érdemelt sorsukat. Kivétel nélkül tartják magukat a polgári erkölcs szabályaihoz. Jó apák és jó anyák, sót fogadó gyerekek, a család-luvatásokat – szerelem stentáromsaligából sehol sem lépnek felre. Nem bünözök, legfeljebb rosszul döntések ellenük egy-egy pillanatrahan, amiért alig, alig elviselhető lektőrcserefurdalással fizetnek. Ami mivel ez a hallépésük a szerelemmel kapcsolatos, ezért meghosszabban. De mincs közöttük anyagiak, férdehajlani, megitalkodott bárrnennekkel. Nem is műslakók, mert húsbeli és vöröbeli vanak, ami érzelmi világuk egyetlen rugósára jár: a szerelmi gyözzőn le minden.

I.e. is győz. Mert a szerelmes lektőrhöz legalább annyi a könny, mint unonyi a neverét (sdt: keep smiling), és felszínes, csak innen napokig és a jelenknek csak túlzásokat ismertő világában egyetlen, közös cél vezérli a szerzőt és az olvasót: meghatni és meghatódni. Minde többször áteli az érzelmi hullámvasutatás műműröt, azt, amit a valódi élet meg sem ad, vagy túl könny elvezet.

Ez az elmeny és elvezetőt csak zavarrik a tények, az aprólékos részletek, a mély jellemzések. Hösök – akik idegen, olasz vagy angol névre, becenévre hallgarnak – párbeszédeikben gyakran használnak közönséges idegen kifejezésekkel. Néha elhagyja szájukat olyan trágással, ami még tűri a nyomásfestéket, amit a cipőük nélkül lehet olvasni is. Ilyen mélyeségű a szerelmi alkotók leírása, a lektőrök jellemzően tüllősségi is.

A szereplők élete fény és ponipa, régióségek és egzotikumok köztött zajlik, a boldogság áhitott világában. Ezért a képzeletben megítélt utazásért az olvasó azon juralmazza a szerzőt, hogy nagyonrólán eltekint a valósággal történő szembenézetől.

Seikora Katalin

Csonka András könyvespolca

Anikor a Művész presszóba, pár perc késessel berobbant Csonka András, bóna alatt egy kötegnyi újság dagadózik. Kiderül, szinte minden napilapot és magazint elolvast. De teljesen olvásásigényét az újságok karántsem elégít ki, szabadidejében a könyveket is szívesen böjja.

– Mégpedig elszorban memoriáirodalmat. Kedvelem a visszaemlékezések, a történelmi visszatekintéseket csakúgy, mint a misivések és híres emlékek emlékiratait. De be kell vallani, hogy a könyvnyelv műfaj sincs távol tőlem. Imádom Agatha Christie-t és a hozzá hasonló klasszikusokat. De nagyon szeretem az olyan filmeket, amelyeket már könyv alakban is ismerek. No és verset is szívesen olvasok. De csak olvastam szeretem őket, mondani nem. Mert szeretem a versmondás a legnehézebb műfaj. Alig merem kimondani, de felek tőle...

– Azt hiszem, ezek nagyon sok szintet van igy. De hadd kérdezzem meg, mikor jut egyáltalán ideje olvásdra, hiszen elégé foglalkoztatott művész?

Valóban van bőven munkám, hiszen az idői évadban is meg néhány kedvencem. A Vidám Színpadon a Család ellen nincs orvosságban, az Újpest Színházban a Hatan pízsamában, a Budapesti Operettszínházban a Hotel Mentholban játszom, s ez az évad újabb feladat előtt állít, a Győri Nemzeti Színházban Cornélius leszek a Hello Dollyban. De úgy gondolom, az embernek arra van ideje, amire akarja. És én nagyon szeretek, ezért akarok is olvasni.

– Kiegészítettem a felkorlásat? Hisz megfeledkezett tévészerepeiről, a Familia Kft.-ről, a Dáridről és a Kifutóról.

– A Familiait illetően, számomra ez már nem is szerep. Ez a stáb már hetedik éve játszik együtt, olyanok vagyunk, mint egy valóságos család.

– Jól gondolom, hogy a Kifutó-beli szereplése sarkallta immár másodszor is lemezkiadásra?

– Is-i. Éppen egy éve jelent meg az Egy pici szerelem című hangsúlyeleme, ami igazánból csupán egy rövidke kirándulásnak indult a popszakmában. Magam is meglepődtem a felvétel sikerei, hiszen rekordidő, azaz 6 hét alatt lett belőle aranylemez. A sikeren felbuzdulva látunk ismét munkához ifjabb Malek Miklós barátmalal, s illőtünk össze egy újabb nosztalgia-csnkról.

– Várhatóan ez is meghozza a kívánt sikert, mert manapság az emberek szívesen emlékeznek vissza a régi, szép időkre, nevezetesen a '60-as, '70-es, '80-as évek öröközőjeire.

– Ne haragudjon, de ebben téved. Én ugyanis nem divathól fordultam a multhoz, csupán csak azért, mert magam is nosztalgikus alkot vagyok. Számomra örök sláger a Mindig az a perc, vagy a Csókok kal vár, című dal.

D. Cs.

Fotó: Fényes Gábor

MI IS AZ A NÉPFŐISKOLA?

Allié lexicónaknál bizonyítható „olvásó-barátabb” válasz, ha – melékevőt még a legjelentősebb szakirodalmi emlékeket is, melyek 1895-től kezdenek feltüntetésekkel különféle magyarországi orgánumokban –, kizártág általánosan ismert, klasszikus színűk vallomásával próbáljuk érzékelni, mit is rejti magában ez a sokat szánta meg ma is zavarba ejtő fogalom.

DÁN NÉPIES FŐISKOLÁK

Az 1893-ban alapított *Schulverein* (az 1864-ben Poroszországhoz csatolt Schleswigben működő dán kulturális egyesületek német neve). A szék.) évente mintegy 3-400 stípendiumos oszt ki szégyenhebb dán gyermeknek, hogy az anyaországi ismérőiskolákra és népies főiskolákra indulassanak. Mintahogyan azonban a stipendista tanulók száma a saját költségeknek csak jóval kisebb részt teszi ki, dán számára szerint az egyesület finanszírozása óta körülbelül 12 000 dán fiú és lány kereste fel a dánországi népies felső iskolákat.

Óriási szám ez egy századvanzer lőnyi parasztlakosságban, ha tudunk, hogy ezeken a dán főiskolákon nem valami mechanikai memorizálás folyik, hanem valóságos iskolai közüzemiességek evez, ahol a tanárok tanítványai körül patriarchalis cíjjelűsében, a közvetlen érintkezés, a könyvtárak, laboratóriumiok és gyakorlatok segédforrásával jól felfegyverkezve, arra törekzenek, hogy a fiatal dán parasztjuk és leányuk elszáritásuk az általános műveltséget, inclyt egy földművész népeknél előszörban szüksége van. És ha ezen iskoláknak erősen vállásos és hazafias szellemre nem mindenben egységes, íme meg a szabadgondolkodó doktrináris elvűek és itt a porosz birokrácia mint veszedelmes felműveltségre rekin a le „leendő bérerek és szakácsok” irodalmáros-kodássira”: mindenki, aki az életer szabadságot, s nem csatulyáztott elméletek vagy a hirschen-schaftos „Vollkultur” szemüvegen át nézi, lehetséges, hogy ne egy elővendő szabad, meleg és intenzív népies kultúra szélt érczec czekek a virágokkal és pázsitokkal teli, kéznyelvű tantermekekkel, scép könyvtárral, jó természettáji gyűjtéssel, inclytökkel és a legszégesebb fizikai laboratóriumiakkal felszerelt főiskolákon, hol virágos parasztjuk és leányok hónapokon át egyműtanulnak, olvasnak, gondolkodnak, tanulásnak és énekelnek, szakácsot tanítják vezetése alatt, s minden kényszer és dogmatizmus nélkül is-

merkedhetnek meg az éler és a tudomány minden jelenségével, melyek a tanyát és a számtársokat embereit érdekklik. Az egyszélyes, túlzásolt, nedves, piszkos, régi parasztiskolák helyér (a veredéknél és alkoholista, az egylakos szolgásáigban stínyelődő, horri és elburul tanítóval az élükön), itt az angol collegek kertvárosa váltotta fel, hol rizsfa ruhában, jól terített asztalok mellett, a tanulás és a játsz, a zené és a sport örömei között nő fel egy új parasztmenedék, mely nem ismeti a káromkodást és a babonát, az itt pálinkár és fajtalaniságot. És mikor egy szép meleg este a parasztiskolák legrégebbi miniatímodelljébe, Aszpvába érkeztek, melyet a jelenlegi dán kultuszminiszter felettese, a bőcs és erőgikus híti Feu Appel vezet, és a szündei csendességeben végigszálltattan a szóltai tantermekben, az innen a műfireátrumon, a fiúk és lányok tisztá és egyszerű szuhán, a könyvráron, a laboratóriumokon, a hatalmas tornateremben, a könyhán, a fehér érterem, a régi emlékekkel és festményekkel megvakarott fogadószobákon, a park pászitjain és betkein... egyszerre megérkeztek az a ritter, mely a schleswigi apák és anyák szüleiben kigyeled, valahányszor a Volkshochschulák fiatalkorai családjukról beszélnek.

(János Oszkár:
A nemzeti államok kialakulása és a
nemzetiségi kérdés
Budapest, 1912)

SUOMI TITKA

Helsinki, 1938. március

Egy reggeli lap egyik nemrégiben megjelent száma hirt közül arról, hogy Finn Támogetással népfőiskolát akarnak alapítani Magyarországon evangéliikus egyházi karján, s hogy e tervezett népfőiskola javíra az egyik helsinki templomban, műsoros est, majd gyűjtés volt. (...)

A magyar népfőiskola tervi visszanyúlik tavaly nyárra. Mint emlékezetes, több száz finn és čsét evangéliikus lelkész lángosztott el akkor Magyarországra, gyülvéket, kongresszust tartott, majd meglátogatta vidéki várósaikat, így Debrecen, Szeged, Pécs, Székesfehérvár is. A társasutás nagyszerűen sikertört, a lelkészek elragadtatva nyilatkoztak rólunk, s mely élményekkel gazdagodva tértük vissza hazájukba.

Minden azonban nem lett volna több buráti vagy testvéri lángosztásnál, ha a kitűnő lelkések szívbén meg nem rendül a segíteni karász hárja. Így jutott elszükbe, hogy takmagatni kellene a modern magyar

nemzetnevelés gondolatát. Bizonyára látta a rendkívüli különbséget, amely a magyar meg a finn népnevelés között van, feltűnt neki, hogy még Finnország parasztifjúságának ötvenkét népfőiskola és internátus áll rendelkezésre, addig a jóval nagyobb magyar népnek ugyanvan semmije sincs az eltemi iskolán, az ismétlő tanfolyamokon, néhány gazdasági, kertészeti iskolán kívül. A finn közvélemény legmelyebb részegége szívódott a nevelés fontosságának felismerése, ha tehát csakugyan örökrekei segítséget akarnak nyújtani a testvérmépek, hozzá kell járulniuk a modern népnevelés megalapozásához.

Amikor viszont azzattak hazájukba, magukkal vittek egy fiatal parasztifárat, s a saját kultuszükönkön elhelyezték Ouluban, egy északi finnországi gyönyörű városkában a népfőiskolán, hadd tanuljon, ismerkedjék, nevelődjék egy csatendig. Ezzel a fiatal találkozram is Helsinkihez. Hónával azzal egy csomó könyvvel, jó bekecsben, fején finn sapkával lépett be hozzáim, s limillő köszöntött. (...) Megnéztem a könyveit: gyönyörű albumok voltak, tele a kultuszból szorakoztatott székházainak, boltjainak és raktárainak szébbnél-szelb fényképeivel. Sternér elvezetett legeltette a modern épületek képein – és már semmi különibőt nem talált a címonsálat, sima vonásokon, a belső herenderések higiénikus, mertani tisztaságiga, a raktárak modern gépein és személyszájai elkezdőződésben találhatók. Majd ö magyarázata íthető dicsékedett – hogyan kell szövetkezett csinálni, építői, herendereni! Elgyönyörködtetem ebbőn az alföldi filián, akiből szinte minden hiányzott már, ami az alföldi legénykékes jellemzi. Csodálkoztam széleskörű tudásával, egyszerűséges véleményein. Elő bizonyisága volt a finn véleménynek a népnevelésről. Ezt a fiút tökéletesen átalakítottuk.

(Kodolányi János: Suomi titka)

TÖRÖKVÉSZ

Magyar Írók Első
Népfőiskolai Községe

Írta: Móricz Zsigmond

A magyar népnevelés érdekelében a legfontosabbunk tartja generációink a népfőiskola kérdésének rendezését.

(...)

Ez így megtárgyalásra meghívott tiszítőnk. Az összehívottak voltak: Boldizsár Iván, Darvas József, Erdéi Ferenc, Fója Géza, Illés Gyula, Kerék Mihály, Kovács Imre, Németh László, Szabó Pál, Veres Péter. Valamennyien, azzal lehetséges, történelmi jogot vittak, míg

ki, hogy ezzel a sorskérőessel vezető felcíméggel foglalkozzunk.

Boldizsár Iván kidolgozott egy Népfőiskolai Társaság alapítására vonatkozó tervet. Veres Péter kritikusan tanulmányban elemzett a népfőiskolák anyagát, tehát azt a tanítani való ifjúságot, akitől szó lehet. Németi László pedig az asztalra ültet, de alkotára, hogy rohban. Ez azonban nem pusztító robbanás, hanem a vegyesen ismert csatranája, mikor két cím cígesülésből egy használatik születik meg. Németh Lászlóban az írói gondolat és az emberi cselekvés villámsebűben lobbant fel, s ezzel már létre is hozta az első népfőiskolai cígesülést.

(...) Felajánlja törökországi háborúi három hónapos népfőiskolai célra, i három hónapra a fenntartási költséget is.

Németh László nem gróf Széchenyi, aki ösztön örökölt vagyoniak egy évi kamatár felajánlhatja abban a cényes gesztusban, hogy az adóma szerint: „barátaim eltarthatnak”. (...) Ha mégis ilyen, jövedelmechez képest aránytalan alapítánya fundál: ez csak az űrlingoló fantáziajának, népsterérenél és férfi erejében való önbizalmának böségeiben teheti. Az hiszem, ajánlatár el kell fogadni.

De tudom, hogy ebből az iskolából nem iskolát fogunk csinálni. Az iskola szónak semmiféle, manlunk szokásos értelemben való intréményt. Ha a rám akarja hártani a vezetést, akkor én minden elkövetek, hogy ez az „iskola” igazán munkásiskola legyen. Ez azt jelenti, hogy a novendékek nem tanulók, hanem buráti alapon meghívott kezesség alapjáról lesznek, akiknek senki sem fog leckét adni, hanem mindenkorán azzal fogják tanulni, amit ők akarnak. minden megyéből legfeljebb egy-egy olyan fiatal embert hívunk meg, akinek miatt autodidaktais alapján van annyi alapsímerete, hogy tudja, mit akar, mi szeretne lenni, illerő mit szerezné tudni. Vagyunk elegy, akik segíteni tudunk, hogy azzán gyorsan, creditműsorban ábban képzesséesse ki magát, amiben ember akar lenni. Ha szónok akar lenni, legyen szónok, ha elektrotechnikus, legyen az.

Az iskola szerkezetének a szimbolikus körség formáról ajánlom, ahogy Sárospatakon csinálják más négy év óta: csak még jobban meg kell tolta a tartalommal ezt a „körséget”.

Igy jön ki címül, a fent leírott titulus: Törökországi Magyar Írók Első Népfőiskolai községe!

(Kelet Népe, 1940. március 1.)

Magyar irodalom

Karsai Éva:
Fények, szélek, szerelmek
Orpheusz könyvek
Budapest
347 oldal, 998 Ft

Karsai Éva önéletrajzi fogan-tatású regényének hősnője Lenthí Teréz, ez a „salus-i-rányi tanítónő, udvaros, fa-vágó, napszámos kertész, mindenés könyhalegény, pa-raszt háziférj és apa leánya” nagy utat, lelkei, szellemi érte-lemben gazdag és kalandoz-pályát tesz meg. Az isten háta mögötti magyar vidékről ér-kezik a háború utáni, romok-ban heverő Budapestre, ahol bekerülve egy népi kollégiumba, új élet, új időszámítás kezdődik a számára. Néhány viharos, megpróbáltatások-ban, hirtékben, csalódásokban, felismerésekben gazdag, történelemformáló, ember-próbáló esztendő következik: ez a népi kollégiumok létre-hozásának, virágzásának, majd megszüntetésének, fél-relobásának időszaka. Lenthí Teréz több évtizedet átfogó személytörténetének középpontjában ez a néhány esztendő, a fényes szélek nemzedéknak, majd felforrasztásnak a krónikája áll. A tabló-képen a főszereplő mellett ka-rakteres figurák bukkannak elő: lelkések és címikusak, a történelmi, forradalmi vál-tozásokban öszintén hívők és saját pecsenyéjükkel sütőge-tök, a párból kizárt, séredobott, megtaposott elvtelenek, Hősnők szaggatottan, zál-dattan, sok személyellettel, in-dulattal idézi fel élete fontos történéseit, eszméi, érzelmeli és intellektuális érdeklődése stációt, sorsa, pályája meghará-tozó állomásait, szerelmek, barátságok, árulások és felis-merések képeit, emlékeit. A Fények, szélek, szerelmek egy lelkileg érzékely, sérülékeny, szembre-johbra hivatalot, a há-zasságban, magán- és közéle-ti kapcsolataiban sok sebet

kaptott értelmi-ségi életútjának és a fényes szellők generáció-jának sok vonarkozásában forrásértékű dokumentuma.

(germai)

Külföldi irodalom

Ken Kesey:
Száll a kakukk fészkére
Európa Könyvkiadó

A könyveknek van elejük és végük, közte meg, ami kitölti a néhány száz oldalas papírtö-meget.

Tehát az eleje egy aforizma-szerűség: Vik Lovellnak, aki arra tanított, hogy sárkányok nincsenek, aztán elvezetett a harangjukhoz. A vége pedig: Sokáig elvoltam, hiába. Ez a behemőr, magát síkelnémának mutató indián ápolt vég-zava, aki a történet narrátora, megörökítője és az igazságtevé-je.

Igy a kettő közé ékelve ol-vassuk a pár évtizedre már ol-vasott történetet, ami mást jelentett nekünk akkor itt, mint ma itt. Vagy csak majdnem, mert egyfélől ugyanazt a kétségbecsét, teherelenséget, a kiszolgálatottság felett iszonyatos fájdalmat éreztük, mint ma, csak szegény, szerecsélen. Fönéninek volt más arca akkor és más most. De azt a vonalat, most talán ejtsük el, tapossuk bele a szö-nyegbe, és merüljünk el egy faragatlan fickó, McMurphy történetében. Ő az, aki kész minden gázagra, csalni, lopni, ha kell veredéni. A zsíros pakliba még az is belefér, hogy más gazok őt is megcsalják, megllopják, megver-jék. Vica-verza. De azt már nem veszi be, hogy a játék egyoldalú legyen, hogy őt hű-lyének nézzék, hogy szemen-szeden idiótaságukra kény-szerítsek, hogy belegázoljanak. S valahogy azt sem viseli el, hogy ugyanezt tegyék másokkal. Hát nem egy idióta? Furcsa persze, hiszen életének egy időszaka az elmegyógyin-

tézet falai közé szorul, s lám, amit nem tudott a társadalom a filakon kívül vele megtenni, azt eléri egy nagy mel-lifi, sehérköpenyes korlátolt-ság, Miss Ratchod, azaz a Fő-néni. Ó a társadalom pótkarja, kezében Piroskától elcsent kosárkával sokkolja a rábított farkaskákat. Dehogys engedi öket lélegzether jutni, ha már van egy kicsi hibájuk, nem le-hetnek többé vidám kis fogaskerekkek az élet zord hajtó-művében. Itt a helyük, a dol-guk még jobban lessítelyedni tudatuk seneket mocsárá-ba. Igy kezelhetőek.

Csödött van a pszichiátria, kajánkodtunk a hetvenes években, mert akkor azt hit-tük – hirtétek el velünk –, hogy ilyen csakis ott lehet, túl az Operencián, zaklatott lelke csak az ottantaknak van, kö-vetkezésképpen az agy műkö-dését csakis az ő esetükben lehet ilyen gyakorlatosan befo-llyásolni. És most polgári lé-tünk újkori fordulóponján megint kiadták a könyvet, az iszonyúan jó könyvet és hatá-sos könyvet, amit letéve már a villanykapcsolót sem mer-jük felkapcsolni, mert ki tudja, mi történhet velünk. Egy-szer csak felróppen belőle egy kakukk, kézen fog és bemutat a sárkánynak.

És akkor jön a Fönéni, és azt mondja: Sokáig elvoltam, hiába.

Bogotality edit.

Szórakoztató irodalom

David Baldacci: A nyertes
Európa Könyvkiadó
571 oldal, 980 Ft

A nyerői igazi klasszikus kri-mi. Mit krimi? Amerikai kri-mi! Amerika a korlátlan lehe-tőségek országa, ahol minden megtörténhet. Még az is, hogy LuAnn Tyler, egy apátlan-a-nyátlan fiatal árva lány közös lakókocsiban lakik egy része-ge, munkakerüli alakkal, csakis azért, mert az illető az ő

egyetlen drága kincsének, a nyolchónapos Lisának az apja. LuAnn egy kamionos étte-remben pincérkédkéjének körül, a kishabát pedig a pult alatti tartja. Olyan szegény, hogy még tb-kártyája sincs, mert a szüleinek nem tellett kórhátra, amikor a lányuk vi-lágra jött. Egy szép napon LuAnn fantasztikus ajánlatot kap. Vegyen egy lottót és ga-rantáltan nyerő fog. Mit tesz ilyenkor az apátlan-anyátlan árva? Csecsemőjét magához szorítva kimegy a temetőbe ta-nácsárt. Halott anyja, akiivel ilyen alkalmakkor beszélgetni szokott, ezúttal hallgat, apjának (akiivel nem szokott be-szélgetni) strája viszont vonzza, mint a mágnes, s a halott egynévesen ráparancsol, hogy fogadjá el az ajánlatot, vegyen részt a nemzeti lottó megbundázásában. Innen hazáráról LuAnn holtan találja élettársát. A gyilkos még a helyszínen tartózkodik. Dulakodni kezdenek, s a lány önvédelem-ből leüti a séföt. Ezek után megnyeri a százmilliót, de szöknie kell az országból, hi-szen gyilkosság vádjával körözik. Nem is lenne semmi baj, ha egy tényfeltáró üjságíró el nem kezdene foglalkozni a lottóval... LuAnn immár egye-dül van az egész világ ellen. A nyomában pedig egy zsenialis, de paranoias gyilkos, valamint a rendőrség és az FBI. A to-vábbiakban szerepet kap még a telepatia, a mágikus erő, a pozitív gondolkodás, jókora hullahegyek, és minden, ami egy fizig-vérig amerikai krimibe kell. A szerelmi meglel-köztem, szerencsére azon-ban az író nem. Gondolom, nem is kétséges a végkisejlet.

N.V.

Georges Bernanos:
Büntett
Kaiross Kiadó
224 oldal, 980 Ft

Ha valaki egy csűs hétvégén egy izgalmas krimivel szeretne kikapcsolódni, annak nem

ajánlom ezt a könyvet. Az 1948-ban elhalálozott francia katolikus írót ugyanis nem a buntett elkövetése, s annak kinyomozása érdekelte, hanem a Gonosz természetfeletti ereje, megnyilvánulása. Így *Haintedi* című regényében maga az elkövetés és a nyomozás szinte csak tűfűgy. Egy hideg, viharos éjszakán új plébániós érkezik egy kis faluba, aki néhány óra múlva fellármázza az embereket, hogy kiáltásokat és pisztolyövést hallott. Találnak is két holttestet, az egyik a kastély gazdag, öreg tulajdonosnője, a másik egy félig felöltözött férfi, akinek személyazonosságára soha nem derül fény. Szokás szerint megkezdődik a nyomozás. Természetesen a fiatal, lányosképű plébániost is kihallgatják, aki nyomban lelkismereti válságba kerül, hiszen hivatala nem engedi, hogy együttműködjön a rendőrséggel, gyónási titkokat áruljon el. Arra kéri a felügyelőt, hadd utazzék el tanácsot kérni a feletteseitől. A kettős gyilkosság még további áldozatokat követel, s az ifjú papnak néhány héttel eltelte után nyoma vesz.

Az olvasó végül rendre meg tudja, kit ki gyilkolt meg, s egy hosszú búcsúlevélből a buntett okát is. A részletek viszont homályban maradnak, egyes mozzanatokat illerően a logikánakra és a képzeletünkre kell hagyatkoznunk. A végső ok egy régi bűn, szinte negyelőszázados, amelyet senki nem tudott szerecettel és megbocsátással fogadni, ezért a Rossz ilyen embertelen módon öltött testet, s bosszulta meg magát.

N. V.

Cathy Hopkins:
Férfivadászat
Animus Kiadó,
95 oldal, 498 Ft

Hol van már az az idő, amikor a nők csak üldögéltek és várta, hogy megjelenjen elektükben – ha lehet hősehér pa-

tipán – későbbi uruk és páncsolójuk, aki mielőtt oltár elé cipelte zsákmányát – röhber foglalkozott jövendőbelije szüleinek, mint választottjának meghódításával, hiszen nemegyszer szabályos adásvételi szerződés előzze meg a házasodást. Mára alaposan megváltozott a leányzó „fekvés”... A lányok az adásvétel tárgyából, álmoodozó mellékszerelőből a kezdeményező főszereplővé „küzdőttek fel magukat”, miközben a férfiak többsége az utóbbi évtizedekben – a szerepjátszás következtében – alaposan elbizonytalannodott... Márpedig manapság is igaz Karinthy szállóigévé vált megállapítása, miszerint egy nő és egy férfi között azért nem lehet soha megértés, mert mind a kettő másik akar, a férfi a nőt, a nő a férfit.

Cathy Hopkins *Férfivadászat*, vagy *Lányok, így meg ez a játék* alcímű szórakoztató kötete görbe tükröben látja a női emancipációt, a partnerkeresést, a férfi „elejtését”, azt a helyzeter, hogy bármennyire is egyenrangúak a nők, élettük egyik legfontosabb hadicselekedetének a férfi-szerzést, az „oldalborda megtalálását”, s a gyerekszületést tartják. Cathy Hopkins humorba ágyazza az olyan tanácsokat, hogy hogyan lehet partnert „fogni”, vajon mit tudnak azok a nők, akik után bomlanak a férfiak? Ebbe – a manapság divatos menedérszaksargonban direkt marketingnek nevezett ismeretgyűttesbe avat bele a szerző: attól kezdve, hogy mit nem szeretnek a férfiak, hogy mit kell tudni róluk, hogy mik manapság a csábítás trükkjei, egészen addig, hogy ha már van „kapás”, hogyan lehet a horogra akadt zsákmányt megtartani, illetve – ha mégis melléfogunk –, hogyan próbáljuk elszabadítani? A mulatságosan évődő könyv csak lászolag szól a „férfivadászoknak”, legalább olyan jól szorakozhatnak rajta a nők ke-

gyeiért versengő férfiak is (statisztikák bizonyítják, hogy a női lapokat a férfiak is olvassák). A könyv tehát nem szól másról, mint arról, hogy az ember kétnemű, s egymás nélküli olyanok vagyunk – hogy Cathy Hopkins stílusánál maradjunk –, mint a „hát púp nélküli”...

– tip –

Aforizmák

Baltasar Gracián:
Az életbölcsesség
kézikönyve
Kairosz Kiadó
215 oldal

Modern kifejezéssel, az önmenedzseléshoz, az önismerethez és a kapcsolat- és karrierépítéshez segítő hozzá a huszadik század végének bölcselkedésre hajlamos olvasóját Baltasar Gracián, a spanyol barokk (Lope de Vega, Cervantes, Góngora körülött) conceptista iskolájának mifelénk kevésbé ismert óriása, aki a maga idején „top-szerzőnek” számított. *Oráculo manual – Az életbölcsesség című* kézikönyvvel. Mint a most megjelent, Gáspár Endre fordította (1943-ban!) kézikönyv utolszavában olvashatjuk, a tiszennyalcadik században született mű utóleterének fontos mozzanata, hogy Schopenhauer elkészítette a Kézikönyv újabb jegyzetekkel ellátott – német fordítását, így járulva hozzá a legújabb értelmezéshöz...

Az életbölcsesség kézikönyvének háromszáz maximájára az a jellemző, hogy ezen bölcsességek segítségével minthogy átláthatjuk az életbelézeteket, amelyek ismerete – ma is – átláthatóbbá teszi az emberi viselkedést, az emberi kapcsolatokat. Ahogy a régi kor emléke, úgy a mai még inkább kapaszkodókat, gondolati kliséket keres – erre valók a

tanmesék, a szentenciák, aforizmák –, amelyek felidézésé, felémlegetése megkímél benneinket a gondolatkísérletektől, a viselkedés- és magatartásavaraktól. Nem véletlen, hogy a könyvtárak polcairól szinte folyamatosan hiányzik a Bölcsességek könyve és a hasonló gyűjtemények, hogy az egyszerűbb emberek generációról generációra egymásnak adták át azokat a népi bölcsességeket, amelyek érthetővé tettek számukra a világot. Baltasar Gracián arra tanít, hogy az ember nem születik készen, hogy napról napra tökéletesedik személyében és hivatalában. Ehhez a tökéletesedéshez segítenek hozzá a tizenhetedik századi spanyol teológus, filozófus bölcsességei, legyen szó a jellel és a szellem fejlődéséről, a tudásról, a bátorságról, a szorgalomról, a szerencse irányíthatóságáról, a közösségegről, a tisztelességről, vagy barátaink megbecsüléséről. S hogy mennyire időszírűek ma is ezek az intelmek, álljon itt bizonyára a 280. maxima: „A tisztelességes eljárás a múlté; a kötelezettségekről megfeledkeznek, a kölcsönös segítség vajmi ritka, a legjobb szolgálatnak a legrosszabb a bér, s minden manapság közkelenségi a világban. Egész nemzetek hajlannak a tisztelességtelenségre, egyik részüknel minden hitszegéstől kell tartani, más részüknel állhatatlanságtól, a harmadiknál családtól. Szolgáljon mások megbízhatlansága nekünk ne követendő, hanem óvatosságra intő például.”

– só –

Publicisztika

Ács! Tényfeltáró riportok
Műsor Alapítvány
NEKI Budapest
135 oldal, 780 Ft

Némely társadalompolitikai előrejelzések szerint, kb.

2002 körül robban majd az etnikai gyújtóbomba, amelyet összesfoglaló néven romá-problémának szoktak nevezni. Hogy miből is törökik össze ez a társadalmi gyűhanyag? A cigányság egzisztenciális, egészségügyi, munkaerőpiaci leszakadásából, és a többségi társadalom rövidtávú, előítéletes, kirekesztő magatartásából. Nem véletlen, hogy most jelent meg az a tényfeltáró riportkötet, amelynek írásai kivétel nélkül a cigányok eleni jogszertésekéről, rendőri túlkapásokról, a „mindennapi rasszizmus” megnyilvánulásairól tudósítanak – mint Bíró András szociológus írja az *Ács!* című riportkötet előszavában: az írások legsőbb üzenete, hogy egy korszak van letűnőben... Valamikor egy foghelyről odavezetett „acsit!” elsojtoitta a hangot, lett légen az zenei vagy emberi.... A félelem türestré összökelt. Ennek szakadt most vége. A szabadság hallhatóvá tette végre amazok hangját, akik évszázadok óta szóltanságra itéltek. Mert ebben a könyvben a kétszeresen vesztes helyzetből a kisebbségi létből és a társadalom „sekete báránya” szerepből törnek ki, hallatják szavukat, keresik igazságukat a megvert, a megalázott, megrágalmazott cigányok: a koncentrációs tábor megyártak, azok, aiknek becsületeibe gázoltak, létére támadtak a rendőrei, magyar polgártársaik. Hogy nem hagyják magukat, figyelmeztető jel kell legyen valamennyiünknek.

A romák emberi joga ellen elkövetett esetek bizonyára újabb és újabb köteteket tölthetnének meg. A székesfővári Rádió utcai történet, vagy a legújabb „késelős” dráma – amely a cigánygyerekek hátrányos helyzétere hívta fel a jóérzésű polgárok és a döntéshozók figyelmét – már egy köverkező kötet újabb „darabjai” le-

hetnek. Derülőtöbbek lehetnek közös sorsunk és közös jövőnk szempontjából, ha a történetek e kisebbség emberhez méltó életről, s esélyegyenlőségről tudósíthatnának...

– tip

Történelem

Romsics Ignác:
Nemzet, nemzetiség
és állam

Napvilág Kiadó,
Bp., 419 oldal, 1800 Ft

A politológia a dolgok felszínén, mégcsak nem is a jelent, hanem a napi aktualitást elemzi – a történettudomány pedig, főként, ha olyan komoly, invenciózus és nagytudású művelőjének munkájával találkozunk, mint amilyen Romsics Ignác, kiássa az alapokat s leveri cölöpjeit a politikai gondolkodásnak. Ebből következik, hogy érvényessége (ha tetszik: szavatossága) hosszabb lejáratú, következtetéseit nem kapcsolhatja el, elszigetelt mozzanatok helyett folyamatokra kell figyelnie. Mindez távolról sem jelenti azt, hogy kevésbé lennének izgalmasak, a minden nap történési közepe tette is jól használhatók rémái és elemzések eredményei. Romsics Ignác például, amikor két évszázadra visszatekintve annak okait kutatja, miért nem életképesek a mi térségünkben a kis nemzetállamok társulásai, valóban mélyrétegekbe ás le, mondhatni a gyökerekig. A kiindulóponthoz egységesítő nagy birodalmak (oszmán, orosz, Habsburg) szétbomlása, a nemzetállamok kialakulása, mely napjainkban is folytatódik, hiszen szemünk előtt zajlik le – polgárháborúk, autonómiai követelések, törzsi háborúk formájában – a még megmaradt nagyobb államok további bomlása, széprózódása. (Orosz Távol-

Kelet, Balkán stb.) Másfelől az elköltözői harcukat sikerkel megvívó kisállamok előbb-utóbb rádöbbennek, hogy egyedül nem képesek megállni a lábukon, s külön-külön rendre ugyanazt találják ki: szeretnének valamiféle laza, de mégis összetartozást jelentő szövetséghöz tartozni. Ami amikor ennek csupán a keretei is létrejönnek, a mindenütt lappangó vagy éppenséggel új erőre kapott nacionalizmusuk tüstént megtorpedózzák (s ha ez nem sikerül, merő formalitássá fokozzák le) ezeket a tömörlöttéket. Az olvasónak, mire e gazdag dokumentált és éles logikával végezetett folyamat bemutatásának végére ér, óhatatlanul az írás csébe, hogy bár KGST – szerencsére – nincs már, a térség államainak egymáshoz való viszonyára még mindig az a régi vicc érvényes, mely szerint e társulás címerében hét sovány tehén áll és feji egymást.

Ny. A.

A magyar agrártársadalom a jobbágyság felszabadításáról napjainkig:

Napvilág Kiadó
437 oldal, 1800 Ft

Az elmúlt években már megszoktuk, hogy nyáron és télen a mezőgazdaság kérdései a legfontosabbak. A politikai vitafórumokon, az újságokban, a rádióban és a televízióban egyre többet beszélnek az agrártársadalom válságáról. Ha kevés a termés, akkor az baj, mert drágán adják, s mi nem tudjuk megfizetni az árat. Ha sok a termés, az még nagyobb baj. Hegyekben áll a gabona, a bor, a hús. Nem tudják eladni, mert nincs elég vevő, megvásárolni sem tudjuk, mert nincs elég pénzünk, ha pedig olcsóbban adják a parasztok, mint amennyiért megtérmettek, akkor tönkremennek.

Ilyen válságos időszakban különlegesen fontos ez a könyv, amely a magyar agrártársada-

lom történetét, változásait és gondjait a jobbágysabadságtól napjainkig elemzi.

Hat szerző kilenc írását tartalmazza a mű. Az agrártársadalom formálódását mutatja be az 1848 márciusi átalakulástól napjainkig. A szerzők azonos módon látják a magyar történelmet, de egy-egy részlet megítélezésénél eltérő véleményt alkotnak. A könyv szerkesztője ezeket a különbözőket elfogadja, és úgy gondolja, hogy az olvasónak magának kell ezekben a kérdésekben állást foglalnia.

A szerzők írnak a nagybirtok és a parasztsgárdahelyzetéről. Közép- és Kelet-Európában a polgári forradalmak után, a jobbágysabadság végrehajtásáról, a mezőgazdaság kapitalizálódásáról, a két világháború közötti helyzetéről, az 1945 utáni földosztásról és az azt követő kollektivizálásról.

A jelenkor problémáit az egyik érdekes alcím foglalja össze: „A bűza pártsemleges, nosztalgiajára érzéketlen.” Bőrönkön tapasztaljuk ezt az igazságot: a bűzaválság után megérteztük, hogy komolyan kell foglalkoznunk az agrártársadalom kérdéseivel, hiszen az életünkön van szó.

Rajnai András

Hóman Bálint:

Szent István

Szent István Társulat/Kairosz Kiadó, 329 oldal

1938. A miniszterelnök újévi szózatában a „Szent István év” jegyében köszönni az országot, majd augusztusban törvénnyel alkotnak „Szent István király dicső emlékének megörökítéséről”. Közben a könyvnapi újdonságok közül regény is, tudományos munka is érinti államalapítónak alakját. Mialatt persze sorsdöntő politikai cselekmények is zajlanak. Az Anschluss, a fegyverkezési program bejelentése, megkéssett szociális intézkedések, az első zsidó-

törvény elfogadatására, korlátozó lépések a sajtó, a baloldal és a (szélső) jobb ellen, a műnchéri értekezlet utáni hadi készsülődés, és így tovább. Ezen mozgalmas esztendő karácsonyára készült el a neves történészprofesszor Szent István-könyve – melyet ma, 1998 őszén reprint kiadásban vehet kezbe az olvasó.

Jóllehet a kötetet a „Hóman-Szekfű” névvel ismert (1928 és 1933 között készült) összefoglaló munkának az (egykori) ünnepi alkalomra kiemelt – és néhányéppen átdolgozott – része, érdemes ma is elolvasni és összevetni a legrébbi vízolt történelmi háttérrel. Fogadjuk e szellemi kalandozásra nyitott szívvél és szemmel magának a szerzőnek 1938 utóján kelt ajánlását.

„A sok szó között, amely ez évben elhangzott, selejtes is akadt: „tújékozatlanságnak és elfogultságnak a szava. Az ünnepi lázban Szent István mindenki a magáénak vallja, reá hivatkozik, nevével kérkedik, eszméiben saját eszmét keresi, politikájában nem az igazságot, önmagoknak szeretné fellelni, légyen bár ő maga merő ellentéte Szent István királynak, légyen bár erkölcsé, politikája és világzemlélete merev tagadása címkéjének és eszmei lágának.

Mint a múltban minden időszak magyará, ma is körünk valamennyi irányzata példaképet látja és eszményét keresi Szent István királyban, s hogy ezt megtalálja, gyakorta a maga képére formálja, új életre lívíja a múltból már ismert egyik vagy másik elszigetelt képmását: az ármánykodásokon siránkózó öreg, a Keler és Nyugat között térván hanyódó tragikus magyar, a szabadságosztó és hagyományvédő alkotmányos király, a fajjájától idegen és hagyománytagadó koronás reformer, a radikális forradalmár, a nemzetiségi népkirály merőben kigondolt vérszegény alakját. Ezeket a ködös

fantomokat minden szívet kell kergetnünk. A maga korából korunkba ragadott, s mai problémáink szembenéghiból nézett nagy király reá nem formázó árnyékalakja elől a történet István királyához kell menekülnünk, hogy útmutatásából hitei és bizalommal, erőt és ösztönzést, tanulságot meríthessünk.”

L.I.

Memoár

Sólyom-Nagy Sándor:
Gyökerek, ágak, levelek
Holnap Kiadó
237 oldal

Rendes szülők rendes gyermekének rendes pályája. Söt még folytatható, az ő rendes gyermekinek hajnalá.

Erről szól Sólyom-Nagy Sándor önéletrása, ami rendhagyó műnek mondható, mert mint a bevezetőben jelezik, nincs benne semmi rendkívüli. Elképzelendő a sértő árnyalat, halállistennék, örölkünk, hogy ilyen is van, más kérdés, hogy az olvasók többsége ezért felteszi-e a szemüveget. Kár szépíteni, a piac arra vár, hogy a történet minél izzóbb legyen, lehessen állást foglalni, mondani, ahá, hát ilyenek ezek a művészek. Szerencsé a piac, ha a lapok olykor elvörösüdnének, ha náhány fej a porban piszkolódna, ha megtudná, ha elmondanák, de legalább sejtetné.

Ilyen nincs ebben a műben, tételezzük fel azt, hogy azért, mert ez az operaénekes jellemből fakad. Illetve, két pincinye morzsa azért az ő asztalan is lesöprésre vár, mert, hogy nem túl harmonikusra sikeredett házassága mentén – hogy miért, minő lásdálm, nem tudjuk meg – voltak érzületei. De ezt csak jelzi, szemérmesen, diszkréten. A másik szakmai jellegű, 1991-hen az Operaház környékén kitört egy kis perpat-

var, aminek Sólyom-Nagy sem kirobbantója, sem áldozata nem volt. Ó csak az etika színpadán ereszette ki a hangját, s dúdolta vagy mondta, ő bizony ennek még az árnyékából sem kér, inkább leköszön tiszttéről, mert hogy akkoriban ő volt a Művészeti Tanács elnöke. De erről sem tudunk meg soha, finom utalásokkal spekult levélváltás, kardesítetés tanúi lehetünk, de még a tények sem kerülnek napvilágra, vagy hát jobban mondva a sorok mögé rejtetnek.

Sebaj, kinyithatunk egy másik könyvet, vagy egy napilapot, dől belőle száz ilyen. Ez a könyv az igazi irigyekeknek frödött, mert csak ezt érezheti az ember, ha olvassa a pályákeper, a megérdemelt sikerek történetét, egy harmonikus ember életét.

Mondjuk ki, jó neki. Jó lehet Sólyom-Nagy Sándornak lenni.

Bogota/ity edt.

Pszichológia

Marie-Louise von Franz:
Az árnyék és a gonosz a mesében
Európa Könyvkiadó
330 oldal, 1500 Ft

Ha meg kellene határoznom Franz könyvének műfaját, nagy zavarba jönnék. Az ebben az évben elhalálozott szerző Jung-tanítvány, s legigazibb munkahelye a kliniká volt, ahol betegeket analizált. Pácienseinek körörténete vezette őt a meséhez, vagy a mesék az esetekhez, mindegy. Az analízisben megismert történeteket a mesékben világosan felismerhető archetípusos jellemekkel és helyzetekkel kötötté össze. Módszer: tehát a következő: elmond egy mesét, s oly módon elemzi, mintha egyik betegével folytatott beszélgetés után jegyzné le a benyomásait. Feltáraja a kritikus pillanatokat, mozzanato-

kat, lehetséges megoldási módot, majd néhol átmenet nélkül – mondandóját illusztrálódó – közbeveti egy-egy betegé almait, viselkedését, rávilágítva az archetípusos egybeesésekre. Az elemzések két kérdés köré csapatosnak: az egyik az árnyék (egy tulajdonság, amelyet valamilyen okból nem akarunk tudomásul venni), a másik a gonosz (a tudat által elnyomott, tudattalan).

Marie-Louise von Franz műveltsége, legyen szó irodalomról, kultúrtörténetről, valásról, régészetről egyszerűen lenyűgöző. Asszociációs képessége már hivatalból eredően is páratlan. Atyamesszere, állandó hivatkozási pontja, munkásságának talpköve, akiivel szemben a két árnyéka sem merülhet fel, természetesen Jung. A könyvből így Jung személyéről, munkámodszereiről is sokat megtudunk. Az árnyék és a gonosz a mesékben izgalmas és tanulságos olvasmány, mindenkorral a mesék elemzésének csupán egyetlen lehetséges módja.

Nádai Valéria

Etológia

Konrad Lorenz:
Az Orosz Kézirat
Cartasius Kiadó
Bp., 496 old, 2000 Ft

Azt, hogy egyáltalán létezik etiológia, vagyis az állatok viselkedésével foglalkozó tudomány, a magyar olvasó akkor vette tudomásul, amikor a hercenes évek elején elkezdtek megjelenni a Nobel-díjas osztályok tudósai, Konrad Lorenz könyvei. Senki se hitte volna előzőleg, hogy vérbeli köriónsésgikert aratnak, de a *Salomon király gyűrűje* (két kiadásban is), az *Ember és kutya* meg a többi mű mindenkit meghódított, sőt, Lorenz „illet” olvasni. Nemesak illett persze, de elvezet is volt, mert ezek a tudományos művek re-

mek szórakozást kínáltak, személyes ismerőseinkké tettek madarakat és más állatokat s mindebből – ha észrevettük, ha nem – az lett, hogy jobban kezdték érteni embertársainkat is.

És ez az a gondolat, amely már átvezet a magyarul most kiadott, nagy posztumusz műhöz, melyet – jobb hiján, inkább a kezükben tartott munka sorsára utaló módon – „orosz kéziratnak” nevezett el Agnes von Cranach, a szerző lánya. Az 1989-ben elhunyt tudós négy évig, 1944 és 1948 között dolgozott művén, melyet tudományos alapvetésnek, tételei rendszerhe foglásának szánt. Nem akármilyen körülmenyek közt írta: orosz hadifogságában, számtalan változatban, s nem is tartotta belfejezett munkának. E mű egyes részletei* később átkerülték

más Lorenz-művekbe, s maga az eredeti évtizedeken át elveszni látszott, holott csak lappangott. Most, hogy végül is hozzáérhetővé válik, lenyűgöző szellemi teljesítménynek bizonyul. Lorenz az állati viselkedés fejlődését követve az emberi nem fejlődésére nézve von le fontos, meggyondolkodtató, termékeny virákat indítáló tanulságokat. Az összetüggés mutatása, gondolatainak tényekkel, kísérletekkel alátámasztott dialektikája impónáló és alighanem maradandó – más kérdés, hogy ez a könyv már nem a laikusoknak szól, hanem a tudományos köuzvéleménynek. Megjelentetése ma, a tudományos könyvkiadás hét szűk esetére jelenlegének finág napjaiban, nem csupán áldozatos iett, de valóságos misszió.

N.V.

Logika

Lakatos Imre:
Bizonyítások és cífolatok
Typosztik Kiadó
253 oldal, 1480 Ft

A mű alcíme: A matematikai felfedezés logikája.

Lakatos Imre magyar származású matematika- és tudományfilozófus is egyike a számos magyar tudósnak, akinek életműve idegen földön teljesedett ki.

Fiai korában meggyőződéssel kommunista volt, a háború után magas állami pozícióba jutott, aztán kizárták a párból. A recski munkatáborból megszabadult, ahol olyan sok lelkes ember meghánya lelkessédesét.

1956-ban elhagyta az országot és külföldön jelentős, elismert személyiséggé vált. A London School of Economics filozófiatanszékének professzoriává körül-

dötte fel magát, ahol Karl Popper utódá lett. 1974-ben halt meg. Könyvét olvasva először azt képzeljük, hogy munkája csupán matematikai igazságokkal foglalkozik.

Biztosak vagyunk abban is, hogy minden csupán szakemberek, öhöz a hasonlóan nagytudási matematikusok érthetik meg. Gondolatmenetük logikáját megérte hamarosan rádöbbentünk arra, hogy itt sokkal többről van szó. Az emberi gondolkodás működésének törvényei, a problémák megjelenése, elemzése, a feltételezések bizonyítása, a bizonyítás kritikája, az ellenpéldák, a helyesbítések mind-mind többet jelentenek egy-egy matematikai feladatnál. Az emberi szellem működésének alapelveit foglalja össze a fogalomalkotásban, a logikai igazságolt ismertetésében, a bizonyítások és cífolatok módszereiben.

Rajnai András

PARK ÚJDONSÁGOK

Terence Conran
Belsőépítészet

Impresszum album és vizuális önéletrajz műszakiaknak, akik otthonuk megerősítésére vagy átalakításán gondolkodnak

városkörében, védőberendezével
272 oldal
880 színes felvétel, több mint 200 művészeti rajz és terv
9800 Ft

Miranda Innes
Tájak – stílusok

Mexikótól a mediterrán vidékeig

Kiadó: Park Kiadó
144 oldal
végig színpompás illusztrációk
1900 Ft

TAJAK – STÍLUSOK
MIRANDA INNES

D. DAVID PEARSON
A TERMÉSZETES HÁZKÖNYVE
HOGYAN TUD MEGOSZNI A TÖRSÉGEK KÉPZELÉSÉT ÉS KÖRNYEZETI PROBLÉMÁIT

23

David Pearson
A természetes ház könyve

Hogyan teremünk egészséges, kiegészítőkkel és környezetbarát otthonot

Kiadó: Park Kiadó
788 oldal
végig színpompás illusztrációk
1900 Ft

Párizs

Lebíráncsolt album a művészektől, a divat és az énekek hölgökről.

Kiadó: Park Kiadó
476 oldal
végig színpompás illusztrációk és perspektívák láthatóak
1900 Ft

Park Kiadó
1024 Budapest
Keleti Károly u. 29.

Telefon
212 5534, 212 5535
Email
komloz.park@mail.hu
matev.hu

Nagykereskedelem
Nap Könyv Rt.

1136 Budapest
Pannónia utca 43
Telefon
349-2915, 349-2923
Fax: 350-4406

OFFICINA '96 KIADÓ

1037 Budapest, Kiscelli u. 102.
Tel.: 368-8299, Fax: 250-4697

KORONÁK KINCSEK ÉKKÖVEK
336 old., 250x354 mm, kötés 6500 Ft

Ez a pazar, káprázatos működéseket bemutató könyv először foglalja le és ad kivételes áttekintést az utazásba visszatérő több évezredes történetéről. Utazásunkból Priamosig, a Svájci Márk kincstáráig, a Mediciek kincsgyűjteményéig, a cárak gyémántjainál a minisztrálisok által viselt ékszerekig. A mesés élménygyűjteményeket, a világ legnagyobb kincstárait a csodálatos képek elnézeti varázsolják.

Letűnt civilizációk nyomában

Maria Longhena: **AZ ÖSI MEXIKÓ**
Maják, aztékök és más,
Kolumbusz
előtti népek
292 old.,
250x354 mm,
kötés 6500 Ft

A régi civilizációkat bemutató sorozat legújabb kötetében egy olyan renélküli világba vezető el obraszt, amelyről ma is tele van rejtelmekkel. Az olmékök, maják, toltekák, aztékok és más kevésbé ismert népek kiemelkedő alkotásaiat több száz nagyvirágú illusztráció, színes rekonstrukciók és rucamyi térképi segítséggel nézhetjük végre a gyönyörű kalauz segítségével.

Alberto Siliotti: **EGYPTOM**
Templomok, istenek, fáraók
292 old.,
250x354 mm,
kötés 6500 Ft

Kivételes baran-goldis a fáraók földjén kivilágos minőségű kép- és ismeretanyag segítségével.

Furio Durando: **HELLASZ**
A görögök kultúrája
292 old., 250x354 mm, kötés 5950 Ft

Fantastikus utazás kivételesen magas minőségi illusztrációk anyagának kíséretével.

A könyvek megrendelhetők a kiadótól, vagy megvásárolhatók a Média Novánál:
1133 Budapest, Váci út 100. Tel./Fax: 320-3041

Válogatás

a Perfekt Kiadó szakkönyvajánlatából gazdasági szakembereknek

Dr. Béhm Imre: **VÁLLALKOZÁSOK MEGTÉLÉSE**
ára: 3316 Ft

Dr. Varga Sándor – Dr. Bedő Gyula – Dr. Lőrinczi Gyula: **VÁLLALKOZÁSOK GAZDASÁGTANA**
ára: 1770 Ft

Dr. Bedő Gyula:

FELADATTÁR A VÁLLALKOZÁSOK GAZDASÁGTANÁHOZ
ára: 2016 Ft

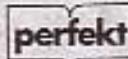
Dr. Bedő Gyula – Dr. Varga Sándor: **VÁLLALKOZÁSGAZDÁLKODÁSI ISMERETEK**
ára: 1456 Ft

Sándor Lászlóné dr. – Dr. Szűcső Imre – Dr. Birher Ilona – Dr. Puscsák József: **A VÁLLALKOZÁSOK TEVÉKENYSÉGÉNEK GAZDASÁGI ELEMZÉSE**
ára: 1904 Ft

Dr. Biró Tibor – Dr. Puscsák József – Dr. Szűcső Imre: **A VÁLLALKOZÁSOK TEVÉKENYSÉGÉNEK KOMPLEX ELEMZÉSE**
ára: 1456 Ft

Dr. Malásić Sándor: **SZÁMVITELI KÓDEX I-II.**
ára: 2912 Ft

Hauszner Dénes Éva – Dr. Jánoska András – Jubász Imre – Dr. Paul Éva: **PÉNZÜGYI ÉS SZÁMVITELI SZOFTVEREK ÜGYINTÉZŐKNEK**
ára: 2912 Ft

Megrendelhető a Kiadóban
utánvétes szállítással, a postaköltség felszámításával,
a 322-7020 faxszámon.

Megvásárolható a Perfekt könyvesboltokban:
Budapest, V. Zoltán u. 10.
Budapest, VII. Madách L. u. 10.
Budapest, XIV. Buzogány u. 10-12. (PSZF)

A SZABAD TÉR KIADÓ

ajánlata a Téli Könyvvásárra,
az olvasók és kereskedők szíves figyelembe!

Nemeskürti István: A bibliai örökség

Megjelenés: 1998. november 15.

második kiadás

teljes táblaborítás, vázsonykötés, fűzött, 220 oldal
ár: 1100 Ft/példány

Huszár Tibor: 1968, Prága–Budapest–Moszkva

Megjelenés: 1998. december 10.

teljes táblaborítás, enveloppal, fűzött, 360 oldal
ár: 1400 Ft/példány

Jobbágyi Gábor: Szigorúan titkos 1956-os címlekkönyv

Megjelenés: 1998. december 15.

teljes táblaborítás, fűzött, 100 oldal

ár: 1000 Ft/példány

Gyurkó László: Szerelmeskönyv

Megjelenés: 1998. november 20.

teljes táblaborítás, fűzött, 180 oldal

ár: 900 Ft/példány

A kiadványokat a Saxum
Könyvkereskedés Kft. (Bp. XIII., Szabolcs u. 4.)
forgalmazza, valamint a Kiadónál is megrendelhetők.

Sebárd Tér Kiadó 1525 Bp., Pf. 95

Tel: 375-5922

Megjelent könyvek

1998. szeptember 24 – október 8.

A

A Cseréhát turistakalauza. M. Kolo, Híbor K., 1998. (Cseh-magyarországi turistakalauzok 3.) ISBN: 963 9103 10-1 kötet: 850 Ft.

Actors on the changing European countryside. Budapest, Inst. for Political Science of the Hung. Acad. of Sciences, 1998. kötet: XXXI H.

A köbe zárt kard. Szeged, Szekszárd, cop. 1998. ISBN: 963 9151 31-9 kötet: 800 Ft.

A lélek diplomatai. Válogatott alkotmák. [S.J.J.], [Magánkiad.], 1998. ISBN: 963 660 650-8 básony: 780 Ft.

A magyar munkajog. 12. pátlap. Kommentár a gyakorlat számára. Budapest, HVG-ORAC, 1998. ISBN: 963 8213 31-0 kötet: 6200 Ft.

A magyar munkajog. 13. pátlap. Kommentár a gyakorlat számára. Budapest, HVG-ORAC, 1998. ISBN: 963 8213 31-1 kötet: 4201 Ft.

A négyzetlátható varázsa. [Tanítójunk rajzolni, ne színezni]. Kisújszállás, Szalay Kvk., [1998]. ISBN: 963 9179 01-2 kötet: 375 Ft.

Arany mesékönyv. [Pécs], Alkantara, cop. 1998. ISBN: 963 957 17-2 kötet: 1490 Ft.

Archer, Jeffrey: Bencsiklóbeli ügy. [Budapest], Gabo, [1998], cop. ISBN: 963-8009-11-X kötet: 120 Ft.

Archon, Nathan: Jég és vér. Szeged, Szekszárd, cop. 1998. ISBN: 963 9151 33-5 kötet: 1200 Ft.

A szív szonetjei. 100 + 1 lizennagy sorozat a szerelemről. 2. kiad. [Budapest], K.U.K. K., 1998. ISBN: 963-7848-08-0 básony: 1200 Ft.

A tettetések minden mesterműve. Isten jönnek... koldus, csavargók, veszélytőbb gynnökök a modernkor Magyarországon. Budapest, ÚJ Mandáthim, 1998. (Nagyítás / szociológiai könyvek 11.) ISBN: 963 7476 19-2 kötet: 1200 Ft.

A tudomány nagy enciklopédia-ja. [Dohmen], Aquila, [1998], cop. ISBN: 963-8276-23-1 kötet: 1750 Ft.

A világ legihíresebb kármel. Budapest, Android, 1998. ISBN: 963-8377-25-9 kötet: 425 Ft.

A világörököség. Az emberiség legfontosabb kulturális és természeti értékeit. [Budapest], Gulfiver, [1998]. ISBN: 963-8466-63-4 kötet: 2800 Ft.

Az égig éró paszuly. Térheil mesékönyv. [Budapest], Officina, '96. (Keleti-általani mesékönyv) ISBN: 963-9028-12-3 kötet: 490 Ft.

Az élővilág atlasza. 3. kiad. [Budapest], Geopen, cop. 1998. ISBN: 963 9030 07-8 kötet: 3000 Ft.

Az embori test. Teljes áttekintés szervezetünk felépítéséről és működéséről. 3. kiad. Budapest, Medicina, ISBN: 963-242 507-3 kötet: 4250 Ft.

B

Bach, Richard: A földön idegen-szerelmam, az ég. Budapest, Edévény, 1998. ISBN: 963 620 209-3 kötet: 900 Ft.

Bagnall, Brian - Bagnall, Ursula - Hille, Astrid: A Cicoró Kádó-nagy rajziskolája. Budapest, Cicora, cop. 1998. ISBN: 963-539-201-X kötet: 3500 Ft.

Bagyinszki Zoltán: Nemzeti örökségünk. Kasztalok a történelmi Magyarországról. Budapest, Publi-City -1492-, 1998. bőv: 7000 Ft.

Balogh Ferenc: Küzdelmes, színű élet. [Budapest], Kortárok, 1998. ISBN: 963-552-338-6 kötet: 800 Ft.

Balogh Gyula: Szallítmánygyűjtőszat. Dunaszerdahely, Kormány, 1998. ISBN: 963 04-9678-X kötet: 717 Ft.

Balogh Zoltán: Collagezinház. A kozmikus kritikai, történetek és esszék. Budapest, Kortározó, 1998. ISBN: 963 933 02-0 kötet: 750 Ft.

Balogh Zoltán György: Ingl információ. Budapest-Pécs, Diálog Campus, 1998. (Diálog Campus tankönyvek) ISBN: 963-9123-19-6 kötet: 2380 Ft.

Bársány Ottília: Mindig van reummy, versek. Budapest, Kortározó, ISBN: 963-552-342-1 kötet: 392 Ft.

Batthyány Lajos: Budapest, ÚJ Mandáthim, 1998. (Mátyás szabadsághód) ISBN: 963 7476 18-3 kötet: 400 Ft.

Batthyány Lejő: reformkorban beszülei, levelei, írásai. Zalaszegeseg, Zala M. Lvt., 1998.

ISBN: 963-7226-27-3 kötet: 560 Ft.

Bécquer, Gustavo Adolfo: Rimesek. Budapest, Cölövés J. Kvk., 1998. (Etelvá klasszikusok 23.) ISBN: 963-8021-44-9 kötet: 971 Ft.

Beke György - Keáll-Nagy György: Egy összetthalattalan magyar republikánus. Nagy György néprajznya. Budapest, Kortározó, 1998. ISBN: 963-552-340-8 kötet: 444 Ft.

Belenyessy Ibolya: Hétköznapi várázslatok. [Ropponi], Hillbrand, ISBN: 963-01-9578-3 kötet: 248 Ft.

Benedek Elek: Világzép. Nádasdi kisszöveg. [Pécs], Alexandra, ISBN: 963-367-420-9 kötet: 1490 Ft.

Birkner, Friede: Vagyun és vár. Budapest, Bastei Budapest, 1998. (Hindwig Courths-Mahler lényának regényei)

ISBN: 963 298-204-8 kötet: 516 Ft.

Blake, Jennifer: Amattyú. Budapest, Jelz-Isz. 1998. (Vadrossa könyvek)

ISBN: 963-8073-46-6 kötet: 1490 Ft.

Bocz Bea - Bownas, Liz: Click 1./1. Angol nyelvű tankönyv. Budapest, Nemz. Tankvk., 1998.

ISBN: 963-10-0682-5 kötet: 923 Ft.

Bocz Bea - Bownas, Liz: Click in 1./2. Angol nyelvű munkafüzet. Budapest, Nemz. Tankvk., 1998.

ISBN: 963-10-0655-6 kötet: 460 Ft.

Bondor Vilmos: Meszes vár a nyíregyházi kaszárnyá. Kritikai pályafutásom története. Szentélyrajz. Budapest, Piatzki, 1998.

ISBN: 963-9040-93-2 kötet: 380 Ft.

Borgulya István: Neurális halász és fuzzy rendszerek. Budapest, Diálog Campus, 1998. Pécs, Növökl. Klt., 1998. (Diálog Campus tankönyvek) ISBN: 963-9123-27-7 kötet: 2100 Ft.

Borsos Balázs - Móga János: Mítosztanulás Afrikában. Budapest, Osiris, 1998. ISBN: 963-379-174-9 kötet: 1200 Ft.

Brahm, Alfred Edmund: Az állatok világa [számítógépes dát.]. [Budapest], Kossuth, 1997. cop. 1998. ISBN: 963-03-3010-3 8900 Ft.

Britannica Hungarica világenciklopédia. Budapest, M. Világ, ISBN: 963-7015-91-0 kötet: 8200 Ft.

[Budapest], [Officina '98], [1998]. (Keleti-általani mesékönyv) ISBN: 963 901 13-1 kötet: 499 Ft.

Csalmás Kandúr: térbeli mesékönyv. [Budapest], [Officina '98]. (Keleti-általani mesékönyv) ISBN: 963 9028-14-X kötet: 499 Ft.

Csobány János: Ikarus kincsökötökötő. Újszóvásegíti kijelentéstörténet megáll. Az csoportos tanulmányozásra. Budapest, Kálvin, 1998.

ISBN: 963 300 744-5 kötet: 140 Ft.

Csorba László: Az első teljes magyar komolykönyv könyvgyűjtemény. [Budapest], Kossuth, cop. 1998. ISBN: 963-03 4046-0 básony: 2400 Ft.

D

Dalos Anna: Késü György. Budapest, Mágus, [1998]. (Magyar zeneszterek 2.) ISBN: 963 8278 34-1 kötet: 450 Ft.

Damkani, Jakov: Mint pont. címz. [Budapest], Zügg Szél Alapítvány, ISBN: 963-03-2014-4 kötet: 1200 Ft.

Deesel Imre: Mezők. Mátyás királyról. [Pécs], Alexandra, [1998]. ISBN: 963-367-161-2 kötet: 1000 Ft.

Dolanay, Frank: Az amelieiszabu-rok. [Budapest], General Press, 1998. (Világiskerek) ISBN: 963-9015 20-0 kötet: 999 Ft.

Dezső Lajos - Hajas Gábor: A nemzetbiztonsági tevékenységre vonatkozó jogszabályok, kommentár a gyakorlat számára. 1. pölépcsomag Budapest, HVG-ORAC, 1998.

ISBN: 963-8213-75-2 kötet: 2700 Ft.

Díszsír Eszter: Ilik, nem ilik? viselkedési tanácsok 12-18 éveseknek. Budapest, Kálvin, 1998.

ISBN: 963 300 739-9 kötet: 500 Ft.

Dobrovits Ádádár - Kákosy László: Egyptorlón és mezeipátemi rajágék és mondatok. 2. kiad. Budapest, Moma, 1998. ISBN: 963-11-7448-4 kötet: 700 Ft.

Dr. Bókai Judit - Bodnárné dr. Szűcs Ilona - Dr. Katonáné dr. Pehr Erika - Dr. Körös András - Dr. Szegedi Noémi: Csillagjogi. Az érdeklődési jogi instincktek. Budapest, HVG-ORAC, 1998.

ISBN: 963 9213 88 8 kötet: 4500 Ft + mts.

Dr. Kántás Péter - Dr. Kincaid Ildikó - Dr. Koválik Pál - Dr. Mészáros József - Dr. Papp László: Szabályosítási jogszabályok, művész-művészeti oktatásoknak. Budapest, IVO-OPAC, 1998.

ISBN: 963-9015 65-CD-ROM 1200 Ft + mts.

Dr. Lemuel Zoltán (szerk.): Európa integrációja és a jogharmonizáció. Budapest, HVG-ORAC, 1998.

ISBN: 963 8213 04-3 kötet: 1000 Ft + mts.

E

Edwards, Graham: Sárkányvihar. Budapest, Rhinoceros, 1998.

ISBN: 963-9017-20-1 kötet: 1000 Ft.

Egely György: Tértechnológiák, energetika. Budapest, Kométa, cop. ISBN: 963-7813-56-6 kötet: 1400 Ft.

Eötvös Gyöngyi: Luxusjeleni dögtáblázat... svagy Gyöngyi legnagyobb sztorijai a világítengerekkel egy magyar fiatal szerzésével. [S.J.J.], Cruise-Aktár H1, [1998].

ISBN: 963-03-5722-4 kötet: 997 Ft.

Érettségi téma-körök, tételek.

Történelmi „B” történetek. 4. kiad. [Budapest], Corvina, 1998.
ISBN: 963-13-4730-0 füzet: 1200 Ft

F

Falusi Tamás: Párhuzamok. Budapest, Kometás, cop. 1998.

ISBN: 963-7843-161-0 füzet: 699 Ft

Ferenczi László: Vothalmi Gondolatokról vagy Az optimizmus. [Budapest], Akkord, cop. 1998. [Talentum művek] ISBN: 963-78789-52-1 füzet: 498 Ft

Folder, Jolin Sir: Murphy autós örvénykönyve. Budapest, Szintetik, cop. 1990.
ISBN: 963-8044-23-3 füzet: 490 Ft

Forgács Anna – Mayer József: Imre Ádám L. a körhídkötés számára. Budapest, Rejtő Klett, 1998.
ISBN: 963-9020-80-9 füzet: 680 Ft

Francia Püspöki Kar: A hit hirdetése a mai térségekben. Budapest, Vigilia, 1998. (Egyház a térségekben 2.)
ISBN: 963-7954-44-4 füzet: 430 Ft

Frank Éva – Békéssy Szilvia – Számadó László: Középiskolába készülünk. Felfelejti felelősek 4., 6. és 8. osztályosoknak magyar nyelv és irodalom. Budapest, Mágus.
ISBN: 963-6276-30-7 füzet: 690 Ft

Fülep Lajos: Egybogyűjtött ihuzék 3. Cikkek, tanulmányok. 1917–1930. Hp., M. Művészeti Kiad. Int., 1998.
ISBN: 963-7361-63-5 füzet: 1100 Ft

G

Garcia Márquez, Gabriel: Egy előre bejelentett gyilkosság krónika. 2. játémy. kiad. Budapest, Magvető – Textus, [1998]. cop. 1982.

ISBN: 963-14-2124-4 füzet: 1290 Ft

Gáspárdy Gáza: A lánymozgászatnál bíróságosai. Budapest, Golden Book, cop. 1998.

ISBN: 963-6232-59-7 füzet: 2500 Ft

Gilbert, Richard: 200 kedvelt szoborhelyszéken termeszthető cs. aprítás. [Debrecent], Aquila, [1998].

ISBN: 963-82765-72-X füzet: 1750 Ft

Golon, Anne – Golon, Sarge: Angliaiak a legyőzhetetlen. Budapest, M. Kydón, 1998.

ISBN: 963-516-711-X füzet: 1350 Ft

Gömör György: Óriási magánbeszed. Versek. 1954–1998. Budapest, M. Szivárvány Naplóvány, 1997. Chicago (IL), Framo, 1997. [Szivárvány könyvek 32.]

ISBN: 963-6573-0-0 füzet: 895 Ft

Gray, John: Mars és Vénusz párok részben. Utrolakul az Igazi Társasághoz és meglatolásukhoz. [Budapest], Trifium, cop. 1998.
ISBN: 963-7570-12-X füzet: 800 Ft

Gy

Gyáni Gábor: Az utca és a széles, a társadalomi térszínhez Budapesten, 1870–1940. Budapest, Új Manórium, 1998. (Nagyítás / szociológiai könyvek 12.)

ISBN: 963-7274-90-9 füzet: 1200 Ft

H

Hackl, Erich: Sera és Simon. I. kötet, amelynek minősége vége. Budapest, Mingovit, cop. 1998.

ISBN: 963-14-2116-3 füzet: 800 Ft

Haensch, Günther – Haberkamp de Antón, Gisela: Hétmagyár mezőgazdasági szótér. Német, angol, francia, spanyol, magyar, orosz, olasz. [számitógépes dok.]. Budapest, Mezőgazda, cop. 1997.
ISBN: 963-7362-11-6 1800 Ft

Hampel Polyxena: A halhatatlan

bölök. Tölfelüsi Kis Miklós élete. Budapest, Kálmán, 1998.

ISBN: 963-300-711-0 füzet: 280 Ft

Hawking, Stephen W.: Az idő rövid története a nagy bummotól a tekezésig. 4. kiad. Budapest, Magvető Kvt. – Talentum, cop. 1998.
ISBN: 963-9025-747-7 963-6096-10-5 füzet: 1490 Ft

Hay, Louise L.: Óid az életed. Lehetőségeink korlátoinak. [A biszotesség és tudás kapui minden nyíltan állnak]. 8. kiad. Budapest, Erdélyi, 1997. (New age 3.)
ISBN: 963-128-314-8 füzet: 990 Ft

Hevesi András: Párizsi eső. Pozsony, Kalligram, 1998.
ISBN: 60-7149-228-0 füzet: 999 Ft

Higgins, Jack: Sába temploma. [Dárhelyen], Aquila, [1998].
ISBN: 963-9073-18-2 füzet: 998 Ft

Hopkins, Cathy: Aromaterápia. [Pecsi], Alexandra, [1998].
ISBN: 963-367-223-6 füzet: 1299 Ft

Horváth Sándor: Karácsonyi Münchner telep. [I. kiad.], cop. 1998.
ISBN: 963-550-530-2 füzet: 800 Ft

Hrabal, Bohumil: Véres történetek és legendák. Budapest, Európa, 1998.
ISBN: 963-07-6405-9 füzet: 820 Ft

Huba Csaba: Menekülés a Merrem. A 144 országok legendája. Budapest, Kométa, cop. 1998.
ISBN: 963-7040-50-2 füzet: 899 Ft

Ignácz Rózsa: Az utolsó daru. Budapest, Unikomis, 1998. (Magyar Ifjúsági remekírók 7.)
ISBN: 963-427-273-0 füzet: 1100 Ft

J

Jancsi és Juliska: Ierbeli mesékönyv. [Budapest], [Officina], 1961. (Kedvező ierbeli mesékönyv)

ISBN: 963-9020-15-B füzet: 499 Ft

Jeney-Király Péter: A sánta gorilla panasz. [S.I.], Jeney-Király K.-né, 1998.
ISBN: 963-650-228-0 füzet: 990 Ft

Joyce, James: Ulysses. Budapest, Europa, 1998.
ISBN: 963-07-6324-9 füzet: 2200 Ft

József Attila: József Attila összes versái. 4. kiadny. Budapest, Osiris, 1998. (Osiris Klasszikusok)

ISBN: 963-379-480-4 füzet: 1600 Ft

Julius Caesar: Budapest, Anno, [1998]. (Az ókor nagyjai)
ISBN: 963-90903-81-8 füzet: 300 Ft

K

Kaiser, Jürgen – Kaiser, Ulrike: Religiószociológia gyermeknek. [Hatalmas történetekatlapokról és gyönyörkezésről]. [Budapest], Szírgy, cop. 1998. (1998-21-1 kiadott: 890 Ft)

Kamaraesek: Interaktív mesékönyv [számítógépes dok.]. Budapest, Marcalo Multimedia, 1998. 963-09-4005-1 14000 Ft

Karay Lajos: Kaszoly. Összegyűjtött versnk. 1958–1989. Szombathely, Előtérük Kv., [1998].
ISBN: 963-03-5057-2 füzet: 598 Ft

Karsai Gizella: Dicsősége. [Övodásoknak az iskolaközösséknél]. Debrecen, Tóth, [1998].
ISBN: 963-9161-29-2 füzet: 300 Ft

Kelecsényi László Zoltán – Osztovits Szabolcs – Túrosányi Márta: Középiskolai kötelező olvasmányok elnököinek. 5. kiad. [Budapest], Corvina, 1998.
ISBN: 963-13-4604-1 füzet: 1100 Ft

Képes gyermeklexikon. [Debrecent], Aquila, [1998]. cop. 1994.
ISBN: 963-8276-29-2 füzet: 1750 Ft

Kerényi Ferenc: Petőfi Sándor: Az apostol. [Budapest], Akkord, cop. 1998. (Talentum műsorozatok) ISBN: 963-17-6297-4 kötet: 1000 Ft

Kerényi Ferenc: Petőfi Sándor élete és kora. [Infrájai album]. Budapest, Unikomis, 1998.
ISBN: 963-427-282-7 kötet: 2480 Ft

Kilbracken, John: Kerrel. Brit zeneihejpár és plátnák a II. világháborúban. 1939–1945. Budapest [etc.], Lap-izs., 1998.
ISBN: 963-0073-44-X kötet: 1400 Ft

King, Stephen: A hármas elhívatás (2. kötet). 1998.
ISBN: 963-07-6400-0 füzet: 850 Ft

King, Stephan: Crime. Budapest, Europa, 1998. cop. 1995.
ISBN: 963-07-6436-9 füzet: 700 Ft

Kiphard, Ernst J.: Az Ügyetlen gyakorok. [Budapest], Akkord, cop. 1998. (A mi gyerekönk)

ISBN: 963-700-60-7 füzet: 500 Ft

Kirschenbaum, Mira: Menek vagy maradjak? Utmutató az ingatag képcsoport megtártáshoz. [Budapest], Park, cop. 1998. (Jelkutniépi pszichológia)

ISBN: 963-330-139-0 füzet: 800 Ft

Klompolc Falx Dóra: Geografia. 10. osztályos. [Melsőkörtesei tankönyv]. Budapest, Ebövös, Képző K. Kvk., 1998.
ISBN: 963-8024-41-4 füzet: 1700 Ft

Keleopatra: Budapest, Anno, [1998]. (Az ókor nagyjai)

ISBN: 963-0066-83-8 füzet: 800 Ft

Kondor Ilona: Vagytáznak az idő lovai. [Budapest], Argumonum,

ISBN: 963-168-089-0 füzet: 650 Ft

Konrád György: The case worker. Budapest, Noran, cop. 1998.
ISBN: 963-9040-37-2 füzet: 1100 Ft

Kónya Sándor: A Magyar Tudományos Tanács. 1918–1949. Budapest, MTAK, 1998. (A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárnak könyvtári 35 [110].)

ISBN: 963-730-801-8 füzet: 800 Ft

Koontz, Dean R.: Ejel. 2. kiad. [Budapest], Animus, 1998.
ISBN: 963-8386-56-8 füzet: 700 Ft

Kormos István: Végek az elűzésben. Budapest, Oziris, 1998.
ISBN: 963-379-198-6 kötet: 1100 Ft

Kosztolányi Dezső: Kosztolányi Dezső 68888 versai. 3. kiadny. Budapest, Osiris (Osiris Klasszikusok)
ISBN: 963-871-403-2 füzet: 1800 Ft

Kovács Katinka Ferenc: A napok maradváka. XXIII. Budapest, Új Mandatum, (Emberhalász könyvek)
ISBN: 963-1294-50-7 füzet: 300 Ft

Krieskóvics Zsuzsanna – Hau Balázs Bogdán: Origami. Ori Kati alkotásai. [Budapest], Anymiel, 1998.
ISBN: 963-9161-86-9 füzet: 480 Ft

Kristóf Attila: En nem tudom..., 1994–1998. [Budapest], P&B Média Rt., cop. 1999.
ISBN: 963-08-4011-2 füzet: 300 Ft

Kubányi Jolán: Gyermekká tapasztalata. (0–14 éves kor). [Budapest], P-M BT, cop. (Szűcsik Iskolanyitásai)
ISBN: 963-03-5570-1 füzet: 330 Ft

Kun Árpád: Modellököröknek. [Budapest], Flum, cop. 1998.
ISBN: 963-0347-47-3 füzet: 650 Ft

L

Langbein, Kurt – Skalník, Christian: Viegra a kék osoda. Utjam Iratul a gyönyörük?: újult erővel a fertességekről. Az örökkorti fríliknek és nőknél. [Budapest], Akkord, cop. 1998.

László Erika: Személymű, Krezimira. Budapest, Europa, 1998.
ISBN: 963-07-6412-1 füzet: 850 Ft

Lawhead, Stephen: Albion dala. 2. köt. Az ezsébet kez. Budapest, Europa, 1998.
ISBN: 963-07-6408-7 füzet: 900 Ft

Le Clázio, Jean-Marie Gustave: Azonyhosítás. Budapest, Corvina, 1998.

Avagyhalászka. Budapest, Europa, ISBN: 963-17-6297-4 kötet: 1000 Ft

Lehel György: Magyar helységnév-azonosító szótár. [Földszintesítési tankönyv]. 2. bőv. és jav. kiad. Baja, Talma, 1998.
ISBN: 963-05803-1-3 kötet: 4400 Ft

M

Magyarics Péter – Medgyes Péter: Frimtegi, felvételi, tanulmányversenyeketek. angol. 5. bőv. kiad. [Budapest], Corvina, 1998. cop.
ISBN: 963-13-1733-8 füzet: 850 Ft

Magyarország madarak és lepkék [számítógépes dok.]. Budapest, Kossuth, cop. 1997. (Világörökreülési tanácsadó 1.)
ISBN: 963-09-3892-0-4900 Ft

Magyarország növényei: Horbánium [számítógépes dok.]. [Budapest], Krauth, [1998].
ISBN: 963-09-3914-1-1900 Ft

Magyarország növényei: Ligszabédtájaink [számítógépes dok.]. Ligszabédtájaink [számítógépes dok.]. [Budapest], Kossuth, [1998].
ISBN: 963-09-3806-3-3900 Ft

Magyar törvénytár: 99-as számú pólólapcímek, a postapéci címzéje. [Budapest], [Únió], [1998].
ISBN: 963-02-6235-1 Ft

Makay Béla: Füvészök mestri. [Írogalkoztatás munkafüzet]. óvodásoknak és iskolásoknak. [Debrecen], Tóth, 1999.
ISBN: 963-550-270-2 füzet: 2800 Ft

Makay János: Quonodo historia concibunda sibi avagy Hugyan kell törökkel imír. Budapest, Szörz, 1999. (Tractata minuscule 13.)
ISBN: 963-550-456-1 füzet: 457 Ft

Marlow, Tim: Rodin. [Budapest], Gabo, cop. 1997.
ISBN: 963-8466-50-2 füzet: 3480 Ft

Marsh, Evelyn: Végezetes találkozó. [Budapest], Budakönyvek – Anuket, cop. 1998.
ISBN: 963-8298-44-5 füzet: 629 Ft

Mauriac, Francois: Telcsőzni szív. Budapest, Europa, 1998. (Európa zseniális könyvek)

ISBN: 963-07-6135-0 füzet: 900 Ft

Maynard, Christopher: A teknika nagy enciklopédiaja. [Debrecen], Aquila, 1998.
ISBN: 963-827629-0 füzet: 1750 Ft

McDonald, Jesse: Michelangelo. Debrecen, Hujta, cop. 1998.
ISBN: 963-5087-48-6 füzet: 4900 Ft

McNab, Andy: Távirányítás. [Budapest], Gabo, cop. 1990.
ISBN: 963-0000-63-2 füzet: 950 Ft

Merle, Robert: A halvány. Budapest, Europa, 1998. cop. 1994.
ISBN: 963-07-1415-6 füzet: 1100 Ft

Merre meg Magyarország? [Budapest], Telegraf, 1998. (168 óra könyvtár)
ISBN: 963-858-160-2 füzet: 2000 Ft

Messenger, Charles: Az utolsó romák. Gárd von Rundstedt tábornagy élete. Debrecen, Hajta, cop. 1998.
ISBN: 963-0037-44-0 füzet: 1999 Ft

Mindennapok konyhája: Budapest, Aranyház, [1998].
ISBN: 963-0388-66-0 füzet: 450 Ft

Mindentudó óvodásoknny. Kisgyermekek alapiskolai [Budapest], Szűcs, cop. 1998.
ISBN: 963-8138-23-8 füzet: 1200 Ft

Misima Jukio: Egy másik várost. Budapest, Nagyvilág, 1998. (Nagyvilág könyvtár)
ISBN: 963-85880-6-4 füzet: 1200 Ft

Moldoványi Ákos: Salzburg és környéke. 2. ját., bőv. kiad. [Budapest], Panorama, cop. 1998. (Panorama mini könyvek)

ISBN: 963-243-8035 kötet: 1300 Ft
Móricz Zsigmond: Erdély 1. köt. Tündérkert. Budapest, Unikomis, 1998. (A magyar próza klasszikusa 50. köt.) ISBN: 963-427-270-3 kötet: 5400 Ft (13 köt.)
Móricz Zsigmond: Erdély 2. köt. A nagy fejedelem. (2. köt.) Budapest, Unikomis, 1998. (A magyar próza klasszikusa 59. köt.) ISBN: 963-427-271-1 kötet:
Móricz Zsigmond: Erdély 3. köt. A nép amyska. (3. köt.) Budapest, Unikomis, 1998. (A magyar próza klasszikusa 60. köt.) ISBN: 963-427-272-X kötet:
Müller Péter: I. omba és gyökér. 1. kiad. Budapest, Cícesz, 1998. cop. ISBN: 963-128-287-7 kötet: 1190 Ft
Multigrammatika. Angol, német, francia, szírnyelv, olasz nyelvtan összetegelő (kompleksi lemez). [Dudapest], Kossuth, 1998. ISBN: 963-09-3900-2 1990 Ft
Murphy, Joseph: Turistaútak cso-dalatos hatalma 2. Igazságok, amelyek megvaltoztatják életet. Budapest, Székács, cop. 1997. ISBN: 963-9072-12-5 kötet: 700 Ft

N

Nagy Sándor: Budapest, Alter-Nativ, 1998. (Az ókor nagyai) ISBN: 963-9189-06-6 kötet: 300 Ft
Naptár és szerelem. Olasz származású versek. [Budapest], General Press, 1998. (Szép versek, szín könyvhöz) ISBN: 963-9076-38-1 kötet: 500 Ft
National geographic: greeting cards [szemlítőgépes dok.]. Washington, Nat. Geographic Soc., cop. 1997.
ISBN: 0-7812896-2 6990 Ft
National geographic: the '90s [szemlítőgépes dok.]. 1980-1999. Washington, Nat. Geographic Soc., cop. 1997.
14 990 Ft
National geographic: the '70s [szemlítőgépes dok.]. 1970-1979. Washington, Nat. Geographic Soc., cop. 1997.
14 990 Ft
Nemes István: A boszni dráma. Forrás Galver begörbült: fantasy repény. [Debrecen], Chenibinn, 1998. (Oliris könyvek) ISBN: 963-9110-27-2 kötet: 500 Ft
Niesel, Wilhelm: Kálvin teológiája. Budapest, Kálvin, 1998. ISBN: 963-300-737-2 kötet: 600 Ft

O

Odic, Christopher: Astrologia. Kivel jön a szeret? szerelemi, baráti, családi és munkahelyi kapcsolatok. [Budapest], BubiRosa, cop. 1998. ISBN: 963-8351-98-1 kötet: 3200 Ft
Összefoglaló a matematika örötségi történeti visszhangos. Debrecen, Tóth, 1998. ISBN: 963-9161-27-6 kötet: 575 Ft
Ottóné Bartalos Zsuzsa - Bánhidő Tibor: I. Áprész a boldogság felé. Budapest, Bibliaisk. Közössége, 1998. (Bibliai tanulmányok gynnánaknak) köz. kötet: 120 Ft

P

Pákozdi Judit: Krumpa könyv. Budapest, Környkúckó, 1998. ISBN: 963-90-793-3 kötet: 400 Ft
Paprok és textúrák [szemlítőgépes dok.]. Budapest, Kossuth, 1998. (CD-ROM két rész) ISBN: 963-00-40027-2 2800 Ft
Pécsi Zoltán: Microsoft Windows 98: teljes magyar verzió. Aktuális,

Budapest, Computer Panótársas, ISBN: 963-7839-10-1 kötet: 2290 Ft
Perklász. Budapest, Alter-Nativ, [1998]. (Az ókor nagyai) ISBN: 963-9189-05-7 kötet: 300 Ft
Peurifoy, Rencau Zs: Szomorúság, törik, pánik, hogyan legyünk úrrá Nélműrökön. Budapest, Medicina, ISBN: 963-242-811-9 kötet: 1280 Ft
Podmaniczky Szilárd: Vastag Sapka: tárcaanyagok. Szeged, 1998. magyarországi Kv. és Lapk., 1998. Budapest, Palatinus, 1998. (Festmény könyvek) ISBN: 963-9127-34-5 kötet: 800 Ft
Pokorádi Zoltánné: Ikarikra. Iráskezesség- és helyesírási teljesítő munkatörök 1. osztálynaknak. Kisújszállás, Szalay Kv., [1998]. ISBN: 963-9178-03-8 kötet: 300 Ft
Pokorádi Zoltánné: Memmylegyek átváltásai 1-2. osztály. Kisújszállás, Szalay Kv., [1998]. ISBN: 963-9178-00-4 kötet: 375 Ft
Polcz Alaine: Földünk önmagának számára, gyermek, okosan. Pozsony, Kelligram, cop. 1998. ISBN: 963-1749-019-2 kötet: 1200 Ft
Popper Péter: Hogyan oljuk meg magunkat?. Pszichosztronk. 2. átd. kiad. Budapest, Szaur, 1998. ISBN: 963-8081-31-X kötet: 850 Ft
Powell, John: Miben lélek attól, aki vagyok? szemponkok a személyiségek fejlődéséhez. Budapest, Vigilia, ISBN: 963-7634-48-6 kötet: 420 Ft
Preston-Matham, Rod: Pók és skorpiók. A halálom mérgezőknek végtől a terka és füge ugrópókig... képes ismertető a pókcsaládnak és skorpiónak. [Budapest]. Új Ex Libris, [1998]. ISBN: 963-9011-22-4 kötet: 2600 Ft
Purves, Libby: Hogyan ne legyünk ükélők - család?. [Budapest], Gaho, cop. 1998. ISBN: 963-8009-57-0 kötet: 650 Ft

R

Rákos, Petra: Corvina azaz A holló könyve. Pozsony, Kalligram, 1998. ISBN: 80-7149-233-7 kötet: 1700 Ft
Régieségek képes enciklopédia-ja. 3. kiad. [Budapest], Panótársas, ISBN: 963-243-822-1 kötet: 5200 Ft
Reiman István: Nemzetközi matematikai diákolimpíák. 1958-1994. Budapest, Typotex, 1998. ISBN: 963-7634-76-6 kötet: 2700 Ft
Reisinger János: Hogyan küzdött Jézus.... Nikodémuszról, Filipp és Tamás apostolekről, a gádával megszököttől, a vénán született emberről, Péter apostolról, Jüdésről, Poncios Pilátusról. [Budapest], Híbtársi. Közössége, 1998. (Magyárvacs.), Oláhán Alapítvány, ISBN: 963-7427-35-X kötet: 2000 Ft
Richter, Erwin - Brügge, Walburga - Mohs, Katharina: Dadog a gyerek?. [Budapest], Ak kiad. [1998]. (A mai gyerekünk) ISBN: 963-7803-84-5 kötet: 500 Ft
Rihá, Susanne: I. által nincs tilos medvét? Budapest, M. Kykklub, 1998. ISBN: 963-648-177-8 kötet: 1200 Ft
Rimóczai Imre: Magyarország romániai [szemlítőgépes dok.]. Budapest, Kossuth, 1998. (Magyarmag szövege) ISBN: 963-09-3908-X kötet: 4990 Ft
Rivers, Francine: Megvalós származás. [Budapest], Joker X, cop. 1998. ISBN: 963-080-901-7 kötet: 1298 Ft
Roy, Arundhati: Az apró dolgok története. Budapest, Európa, 1998. ISBN: 963-07-8403-2 kötet: 1100 Ft
Rózsa János: Vorzsolás és valastank. Szeged, Béba, 1998. ISBN: 963-9144-18-9 kötet: 300 Ft

Rushdie, Salman: A mór utolsó nője. Budapest, Európa, 1998. ISBN: 963-07-6450-4 kötet: 1200 Ft

S

Salvatore, R. A.: A sötét sereg. Budapest, Szűkös, cop. 1998. ISBN: 963-9161-30-0 kötet: 700 Ft

Schmidt Mária: Diktálók, ördögök. Szektorok. Budapest, Magvető, cop. ISBN: 963-14-2110-1 kötet: 1490 Ft

Selmecci Tibor: Verssek. [Budapest], Pont Ez Kft., 1998. ISBN: 963-03-5749-6 kötet: 640 Ft

Sennett, Richard: A környéki ember bukása. [Budapest], Iulion, 1998. (Hittkori könyvtár) ISBN: 963-208-532-9 kötet: 1900 Ft

Sheldon, Sidney: Az elnök szománja. Je. [Budapest], IP.C. Ki., 1998. ISBN: 963-615-132-5 kötet: 788 Ft

Simon Balázs: A terep. Pécs, Jelenkor, 1998. (Hód Irodalom szomán) ISBN: 963-676-140-X kötet: 600 Ft

Simon, Herta: Kertünk kizáradtja. Vonzalmatos ötletek szép kertek létrehozásához. [Kaposvár], Ulló, ISBN: 963-9380-82-0 kötet: 2800 Ft

Simon, P. - Beaumont, Émilie: Játékos termesztsésmenet. [Budapest], Passage, cop. 1998. ISBN: 963-228-067-9 kötet: 1790 Ft

„Strály vagyok, seholva se való...” Útközben Erzsébet királynéval. [Budapest], Argumentum, 1998. ISBN: 963-148-087-9 kötet: 1500 Ft

Steel, Danielle: A klón ős: én. Budapest, Mannanna Kv., cop. 1998. ISBN: 963-9025-78-3 kötet: 650 Ft

Steinakamp, Anja J.: A tengeri rima. I. beszézlek, törtések, etétek. [Érd], Dektra, 1997. ISBN: 963-7314-40-7 kötet: 1200 Ft
Stoffán György: Erdély, Kelet-Szlovákia, Kelet-Magyarország, Karpatok. [1.], (Julianus ükönkönyvek) ISBN: 963-03-5019-X kötet: 1533 Ft

Sz

Szabó Magda: Abijel. 6. kiad. Budapest, Műrom, 1998. ISBN: 963-11-7444-1 kötet: 998 Ft

Szántó Erná: Egy nap az ösvizükben. [Budapest], Accordia, [1998] (Accordia gyermekkönyvek 1.) ISBN: 963-9881-0-8 kötet: 150 Ft

Szászadunk kihívásai - a magyar irodalom választás. [azt. 1997. tvi Tokaji Irodábor tanácskozása]. Miskolc, Tokaji Irodábor Egyes., 1998. (A Tokaji Irodábor evőkönyve.) ISBN: 963-03-5702-X kötet: 600 Ft

Száz szerelemes sóhaj: Hárrom év-ezred európai költészeteiből. 2. kiad. [Budapest], Kult. K. K., 1998. ISBN: 963-7845-96-4 könyvnyelv: 1200 Ft

Székely János: Környék között... Idézetgyűjtemény könyvnyelv, olvaszásról, tanulásról, irodalomról, nyomdászatról. Budapest, Kázdok, 1998. ISBN: 963-122-341-6 kötet: 672 Ft

Szigethy Gábor: Medálok Imre: Az ember tragédiája. [Budapest], Ak kiad. cop. (Istánium mítélezők) ISBN: 963-7803-51-3 kötet: 190 Ft
Szijártó István: Sis honestus. 2., Balatonhöglér, Balaton Akad. 1998. (Balaton Akadémia könyvek 15.) ISBN: 963-005-10-8 kötet: 100 Ft

Szirák Péter: Polányosság az változás. A nyolcvanas évek magyar elbeszélő prózája. Debrecen, Csokonai, cop. 1998. (Altírd könyvek 2.) ISBN: 963-260-128-0 kötet: 750 Ft

Szöke Ágnes: Imprintur. Szépítői. [Budapest], Gemini Budapest, ISBN: 963-8168-33-1 kötet: 500 Ft

Szönyi Ottó: Régi magyar templomok. Hepr. kiad. [Budapest], Anna, ISBN: 963-9066-19-1 kötet: 2000 Ft

Szűcs István: Mérföldkövek. az Antall-kormány bukása után. Budapest, Hitel, 1998. ISBN: 963-9040-92-4 kötet: 900 Ft

Szunyoghy András: A ló művészeti anatómiája. 2. átd., bőv. kiad. [Budapest], Kossuth, cop. 1998. ISBN: 963-09-403-3 kötet: 3800 Ft

T

Tabák András: Jelen magyar kultúrában található tanulságos prózákból 's versemből az idei, 'a jóvő 's minden esztendőnkénti alapjai' az értékes olvasó oktatására írt a cégben kiadott. Iulák András az Úr 1998-dik 's el' maga 60-dik esztendőjében. Budapest, Zrtm, 1998. ISBN: 963-327-300-9 kötet: 850 Ft

Tamasics Katalin: Európán kívül kontinensek földrajza. 13 éveseknek. Budapest, Nemz. Tank. 1998. ISBN: 963-18-8893-X kötet: 668 Ft

Tamasics Katalin: Európán kívül kontinensek földrajza. Minüközet. Budapest, Nemz. Tank. 1998. ISBN: 963-18-8893-4 kötet: 285 Ft

Tanulunk magyarul Jezsuitítóge-pusok. [1.], Budapest, Kossuth, M. Nyelv. Int., 1998. ISBN: 963-09-3863-1 9000 Ft

Tari Endre: Földrajzi feltevések. 3. jav., bőv. kiad. [Budapest], Junior, [1998], cop. 1993. (Dísz ki kicsoda) ISBN: 963-388-241-9 kötet: 698 Ft

Tarján Tamás: Orkány István: Tótföl. [Budapest], Akkord, cop. 1998. (Talentum művelődmények) ISBN: 963-7003-49-1 kötet: 450 Ft

Tar Sándor: Szírkopog. 2. kiad. Budapest, Magvető, cop. 1996. ISBN: 963-14-2129-6 kötet: 1200 Ft

Taylor, Barbara: Állattelep. [Budapest], Gulliver, [1998], cop. 1998. ISBN: 963-8466-65-0 kötet: 1950 Ft

Thomas, Danielle: Evarázsolva. [Budapest], Unic, cop. 1998. ISBN: 963-9124-04-1 kötet: 798 Ft

Tibay Zsolt: Többcélú skálagyakor. Intakt nagybőğőre. Budapest, Eötvös J. Kvk., 1998. kötet: 728 Ft

Tihanyi István: Bölcseessejek könyve. alkalmi, szükséges, okos szórakozás és ütőműves tapasztalások gyűjteménye. Budapest, Merényi, ISBN: 963-128-103-4 kötet: 1750 Ft

Tóth Antal, M.: Újra hallom szószavát. Vesprépm. zenéje 17/02-től a könyvezetig. Vesprépm. Üj Horizont, ISBN: 963-65134-8-9 kötet: 980 Ft

Tóth Dóra: Az oszakember történe te gyermekkönyk. [Debrecen], Aquila, cop. 1998. ISBN: 963-9073-49-0 kötet: 1700 Ft

Turay Alfréd - Nyíri Tamás - Bolberz Pál: A filozófia. Lényegé, alapproblémái és ága. Budapest, Szt. István Irs., [1998]. ISBN: 963-360-849-X kötet: 500 Ft

Turcsányi Gábor - Siller Irén: Néhánytan. a névnyelvnek és a gombákrol elág-, közép- és felsőlökön [számlítőgépes dok.]. Budapest, Kossuth, [1998]. ISBN: 963-09-3906-1 7800 Ft

Twain, Mark: Tom Sawyer kalandoz. Budapest, Hollónap, 1998, cop. ISBN: 963-346-131-8 kötet: 010 Ft

U

Ugry Kornélia Hegedűs Anna-mária: Feladatgyűjtemény a számlítőgépes szöveggyeszséthez. Budapest, Panom, 1998. ISBN: 963-645-197-0 kötet: 1490 Ft+rel.

Ujvári Pál: A középkor története, 4/6-1450. A betelejzést műlt 2. Budapest, Raabe Klett, 1998. ISBN: 963-9023-67-1 kötet: 760 Ft

Vaculik, László: Cseh állomány. Puszony, Kalligram, 1998. ISBN: 80-7149-221-3 kötött; 2200 Ft.

Vágó Zsuzsanna: Bölcsek Istennek. Annakötök nagy könyve. Budapest, Kassák, 1998. ISBN: 963-9100-15-3 kötött; 2900 Ft.

Vajdics Mihály: Szülőföldem, versek 1977-1997. Budapest, Utolszaz, ISBN: 963-9086-45-9 kötött; 850 Ft.

Válaszúton A magyar oktatási rendszer. A magyar oktatási intézmények tanáraink és diákjainak történelmi hattyúi, mítoszai és alkotói az oktatáson. 1997. Budapest, U) Mandatum, 1998. ISBN: 963-9158-01-6 kötött; 980 Ft.

Válogatott érettségi-felvételi feladatok matematikából 1988-1998. Debmán, Tóth, ISBN: 963-9161-28-4 kötött; 900 Ft.

Vámos Lászlóné: Nyolc miniszter volt a főnökön. Protokoll a gyakorlatban. Budapest, Szilvia és Tisza, ISBN: 963-03-5027-9 kötött; 1400 Ft.

Váradi Iván Attila: Művészeti alkotások munkafüzetek. 7-10. osztály számára. Budapest, Térkötő, (Művész kultúra) ISBN: 963-10083-06-3 kötött; 600 Ft.

Végh Antal: Az utolsó monda. 1944-45. regény. Budapest, Mafra-Mediterrán, ISBN: 962-1654-04-6 kötött; 980 Ft.

Verne, Jules: A bátrak. Orinoco. Budapest, Unikornis, 1998. (Jules Verne összes mű vol. 14.) ISBN: 963-427-165-7 kötött; 1950 Ft.

Víctor Gabriella: A petak vár gyűjtye. Regény. Lörentthy Zsigmondhoz. Isennykörhöz. Budapest, Képviselő, ISBN: 963-300-743-7 kötött; 541 Ft.

Vida Antal - Körös Zoltán: Hétköznapi könyvek, művek, kiadványok. [szemleírások]. Budapest, Kossuth, [1998]. (Magyarország könyvei és tanulmányai) ISBN: 963-03-4014-0-4990 Ft.

Villágyárók lexikon. Reader's Digest válogatás. Budapest, Reader's Digest K., cop. 1990. ISBN: 963-8476-28-5 kötött; 7350 Ft.

Világörténeti kronológia. 200 ország történelme a kezdetektől napjainkig. [szemlély-

tár]. (Budapest), Térkötő, [1996]. ISBN: 963-9006-344-4 kötött; 1995 Ft.

Vonnegut, Kurt: Kékszakál. 2. kiad. Budapest, Meccsenes Kvt., cop. ISBN: 963-9025-79-0 kötött; 998.- Ft.

Vörös István: A tiszteletkörben. novellák. Budapest, Flum, cop. 1996. ISBN: 963-8347-48-1 kötött; 800 Ft.

Vukanovic, Vladimir: Tudomány női hit. Budapest, Káván, 1999. (Május hűtői lúdok Istenről) ISBN: 963-300-740-2 kötött; 290 Ft.

Watson, Ian: Harcolni. Szeged, Szukits, [1996].

ISBN: 963-9151-38-6 kötött; 780 Ft.

WEB grafikák. ikonok, gombok, kegyszövek [szemleírások]. Budapest, Kossuth, [CO-ROM kép ter] ISBN: 963-08-4001-4 CO-ROM

Wessely Gábor: Néudszerzők publikciók. [S.1], [Magánkiad.], 1998. (Egyetemes tűzletek 4.) ISBN: 963-930-340-7 kötött; 300 Ft.

Wirtz, Hubert: Az ikerkor minden tudományról az 1880-as származásáról, vásárlásáról, természetesről, történetéről, tanácsairól, ápolásáról, kiépítéséről, kiállításáról. Az novellákról. [Erd], Elektina, (Kultúrkönyvtár) ISBN: 963-7314-88-1 kötött; 870 Ft.

Zalatnay Sarolta: Hat az halotta már...? Zalatnay Olga leginkább vissza. [Budapest], A Book Manager, ISBN: 963-65171-8-0 kötött; 198 Ft.

Zsolnai Jobbág Márta: Istentörök meg minden. 15 hős származásról nyelvfelek. Nyiregyháza, BogyTF, 1998. ISBN: 963-9130-15-X kötött; 500 Ft.

Az összefüggés a Könyvtárról közhelyen. Társaság információ rendszere előleg készült. A felsorolt könyveket a Könyvtárról már feljelölhető megvásárolható a könyváruháknak, ill. megrendelhetők a könyváruhákon. www.kello.hu.

MILYEN SZEREPET TÖLTENEK BE A FOLYÓIRATOK AZ ÉRTELMIÉGI GONDOLKODÁSBAN FRANCIAORSZÁGBAN ÉS MAGYARORSZÁGON?

Budapest, 1998. október 29-31.

OKTÓBER 29. CSÜTÖRTÖK: HELYZETJELENTÉS

9h30 Ünnepélyes megnyitó Paul POUDADE, Franciaország Nagykövete; SZABÓ Miklós, az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektora; JANKOVICS Marcell, a Nemzeti Kulturális Alap elnöke részvételével

9h50 A programot bemutatja Henri LEBRETON, kulturális, tudományos és együttműködési tanácsos; Judit KARAFIÁTH, az Egyetemközi Francia Központ igazgatója; Olivier CORPET, az IMEC igazgatója

10h Közös pontok, hagyományok
Olivier CORPET, IMEC / RADNÓTI Sándor, ELTE

A magyar és francia folyóiratok jelenlegi helyzete

André CHABIN, Ent'revues / KARÁDI Éva, Magyar Lettre Internationale / KISS PINTÉR Imre, Kortárs / HORVÁTH Iván, 2000 / KÁROLYI Csaba, Nappali Ház / ACZÉL Géza, Alföld / CSUHAI István, Jelenkor / Benoit CONORT, Le Nouveau Recueil / Olivier MONGIN, Esprit / Rose-Marie LAGRAVE, EHESS

14h Hol helyezendők el a kulturális folyóiratok a szellemi életben?

Claude LANZMANN, Les Temps Modernes / Olivier CORPET, IMEC
GRANASZTÓI György, ELTE Atelier / KISS Ilona, Beszélő / KOVÁCS Zoltán, Elter és Irodalom / VARGA Márta, Pannonhalmi Szemle / KISS PINTÉR Imre, Kortárs / SZILÁGYI Ákos, 2000 / Olivier MONGIN, Esprit / Ghislaine GLASSON-DESCHAUMES, Transeuropéennes

OKTÓBER 30. PÉNTEK: HOGYAN HATNAK A FOLYÓIRATOK A KULTURÁLIS MAGATARTÁSRA?

9h30 A folyóiratok a kortárs alkotói folyamatban: A folyóirat, mint az alkotás megjelenési helye

Catherine MILLET, Art press / Christian DOUMET, író / HEGYI László, Bécsi Modern Művészeti Múzeuma / Bernard BENOLIEL, Les Cahiers du cinéma / Benoit CONORT, Le Nouveau Recueil / LÉTAY Vera, Filmvilág / HAJDÚ István, Balkon / SZÁNTÓ F. István, Átváltozások / ENYEDI Ildikó, filmrendezőnő / VILLÁNYI László, Műhely / OLÁH János, Magyar Napló / BEKE László, Műsorainak / RÁNKI Júlia, újságíró

14h A folyóiratok: állami ügy?

Laurence FRABOLOT, Francia Külügyminisztérium / Michel MARIAN, Centre National du Livre / PROHLE Gergely, Nemzeti Kulturális Örökség Miniszterium / TARJÁN Tamás, Nemzeti Kulturális Alap / SZILÁRD Gabriella, Soros Alapítvány / KISS Gy. Csaba, ELTE

OKTÓBER 31. SZOMBAT: A FOLYÓIRATOK JÖVŐJE

9h30 Folyóiratok, kiadás, terjesztés

Christian DOUMET, író / Paul OTCHAKOVSKY-LAURENS, Editions P.O.L. / FAZSY Anikó, Nagyvárad / KLANICZAY Gábor, BUKSZ / SZÁNTÓ F. István, Átváltozások / DOMOKOS Márta, kritikus / RÁCZ Árpád, Rubicon

Folyóiratok és új technológiák

Olivier CORPET, IMEC / NYÍRÓ András, Internetto / GYÖRGY Péter, ELTE / HORVÁTH Iván, ELTE

Milyen közönség? Nemzeti vagy nemzetközi?

SZALAI Júlia, East Center Europe / Ghislaine GLASSON-DESCHAUMES, Transeuropéennes / KARÁDI Éva, Magyar Lettre Internationale / PAPP Gábor, Európai Szemle, Világosság / CSORDÁS Gábor, Jelenkor Kiadó

Szinkrontolmácsolást biztosítunk.

FRANCIA INTÉZET 1011 Budapest, Fő utca 17., tel: 202 1133, fax: 202 1658

„Műfordításirodalmunk fehér foltjai”

Nyelvrókonok egymás között

Nincs itt valami ellentmondás? Úgy tűnik, sajnos, kevesből ismerjük a miénkkel rokon nyelvök irodalmát, mint például... No, de nézzük csak! Talán mégis lehet valamit változtatni ezen a helyzenet. Magyar – Észt – Finn Műfordítói Tulajdonosok rendeztek szeptember végén Budapesten. Három napon át szemminézőben vettek részt a meghívottak a Magyar Irodásövezet székházában, közben látogatást tettek az ELTE Finnugor Tanszékén, továbbá az Észt Intézetben. Az utolsó napon Tihanyba illetve Balatonfüredre utaztak, aból megtekinthetik a Fordítóházat. Az irodalmi diplomácia csemege, szakmai tanácskozás és kiadók eszmecsereje volt a rendezvény sorozat, amelyről három részletben rövid beszámolóját adjunk közre.

Pomogáts Béla, irodalomtörténész, a Magyar Irodásövezet elnöke – Termékesznek tartom, hogy ennek a tanácskozásnak mi adtunk otthont. Jó a kapcsolatunk a finnekkel és az északkel. A finn-ugor írók találkozóján, a Komi Közszövetség fövárosában pedig azt tapasztaltam, hogy a kis finn-ugor népekben valamiféle várákozás előtt a magyar kapcsolat iránt: ezek a kis népek szeretnék, ha a finnek, az északok és mi, akiknek önálló államiságunk van, segítenénk őket nemzetközi identitásuk megarrásában. Ezt én is nagyon fontosnak tartom, és a jövő években szeretnénk találkozást létrehozni a kis finn-ugor népeknek a lelkörneivel.

A Magyar Irodásövezetnek mindenki is előtérindító érdeke volt, hogy ápolja és építse a külföldi irodalmakkal az összekötést. A kapcsolatnak több területe van: először is az írók közötti kapcsolat. Ezeket azok az egyetemesek alapozzák meg, amelyek az elmúlt néhány évtizedben jöttek létre a Magyar Irodásövezet és a szomszédos országok irodaszervezetei között. Van együttműködési szerződésünk a bolgárokkel, horvákokkal, szlovénekkel, osztrákokkal, lengyelekkel, linkekkel, északokkal, a moldovánokkal. A Román Irodás-

vetséggel kötött megállapodásunk érdekessége, hogy teljes mértékben egyetértek azzal, hogy az erdélyi magyar írók (akkor vezetőségi) tagjai lehessenek a Magyar Irodásövezetnek. Meggyőződésünk, hogy a Magyar Irodásövezetnek igen fontos kulturális diplomáciai küldetése van. Az irodalmi diplomácia, hiszem, egyszerűen az ország diplomáciáját támogatja alá. Arra számos más pénzügyi keretünk, hogy fordítások vagy kiadások ügyét támogassak. Azonban mindenki fellépünk a kiadóknál – fordításokat kezdeményezünk – és természetesen a kulturális komunitásnál is annak érdekében, hogy ezeket az ügyeket finanszíráson támogassák. Azokból az összegekből tudjuk támogatni a kapcsolattartást, amiket pályázatok útján különösen alapítványokról kapunk. Úgy gondolom, ennek biztosabb alapokra volna szükségeink, ezért nemrégiben, amikor alkalmam volt megbeszélezni a tanári Hámori József miniszter tárca felvetettetet a kérdésekkel. Nagyon remélem, hogy a kormány, amely hitet tett azzal, hogy törekedik a kultúra támogatására, befigyelni fogja valamennyi igényt. Tehát a magyar irodalom külföldi és a külföldi irodalom magyarországi megjelenetét és népszerűsítését a körháznál jobban fogja támogatni.

Jávorszky Béla műfordító (1991–94 között hazánk Helsinki nagykövete, egyúttal a három balatoni közösségségben is képviselte Magyarországot): – A magyar–finn kapcsolatarról három jelentős időszaka volt. A múlt század végén „fedezték fel” a finneket, amikor az első Kalevala-fordítás megjelent. Erről kezdve nagy jövés-mennés kezdődött a finn és magyar irodalmárok, sőt képzőművészük között, gondolunk például Akkzeli Gallen-Kalleláról, a legnagyobb finn festőre, aki hosszabb időt töltött nálunk, vannak Budapesten festett képei, vagy Lipolára, a szobrászra. A két húború közötti újabb fellendülés egyáltalán nyilvánvalóan az volt, hogy a megcsónkolt Magyarország kapcsolódókat keresett, igyekezett kifelé fordulni. Az újonnan fríggerlenné vilt Finnország ugyancsak keresette a kapcsolatokat, a rokonait. A

klobcsbergi koncepció alapján elkezdtődött egy igen élénk együttműködés. Ez volt a finnugor kulturális kongresszusok kora, amikor meghatározott időszakonként összejöttek a három (magyar, finn, észt) nép vezető művészei, politikusai. Aztán a 60-as évektől kezdődött a harmadik fellendülés, ami persze a politikai konjunktúra révén volt. Kádárléknak Finnország volt a kitörési irány, amelyen kezessé vált próbálta bizonyítani a különböző társadalmi rendszerek békés egymás mellett élését.

A Kalevalát talán mindenki ismerte, hiszen tanítanyak, és egészen rendkívüli, hogy ennek az eposznak őt teljes fordítása van. Waltari Vilmos ismert író, a rajkózottabbak ismerhetik Vainö Linna nevét, és ezzel igazából ki is mertír a sor. Az északi irodalomról, amely a kommunizmus 40 évtizede alatt különleges helyzetben volt, hiszen szovjet irodalomnak számított, tudunk is meg nem is. Paradox módon Észtország 1991-es függetlenné válását követően megújult a kiadó magyar művek száma. Hámori-nagy magyar könyv jelenik meg évente. Ugyanakkor nálunk '90 óta összessének közel 1500 kötetet, azaz is ebben az évben, az Osirisnál. S nemrég a Polár Alapítvány kezdi el az északi, nemcsak finn, hanem a skandináv irodalom kiadását.

Ez írt most elsősorban műfordítók szakmai tanácskozása volt. Igyekezünk egymásnak átteríteni az adni az elmaradt 8–10 év irodalmáról: mik a régebbi trendek, mik a jelenlegi szerzők, milyen fontosabb művek jelentek meg. Azaz igyekezünk egyik figyelmét felhívni a lefordítandó, a fordításra érdemes művekre. Másrészt a műfordítók műhelygyakorlásáról volt szó. S ahogy ez lenni szokott, ezeknek a szemináriumoknak a legfőbb hozzájárója az egyetértő idő, amikor a műfordítók egymásnak tanulnak tapasztalatot kezessé, és megheszlik a problémáikat, információkat cserélhetnek.

– A 60-as évek vége óta fordítók finn szépirodalmat: verset, prózát, drámát, hangjátékokat. A 70-es évek végén megtagadták svédül is, hiszen Finnország két nyelvű, azon túlmenően elkezdték foglalkozni norvég és észt irodalommal is. Kb.

35–40 kötetet fordítottam ezekből a nyelvből magyarra, de fordítás ellenkező irányba is, egy finn barátommal íté meg magyar költő kötetét a finnban. Ezért pedig – örömmel láttam, hogy a Környék ismerteti! – ezzel, személyes hangvételű jegyzetem kötötött jelentette meg a Széphalom Környékhely. Címe: A környérszélt csinákok földjén. A címadó frás a livenről, a legkisebb finnugor népről szól, akit már csupán kéttről említenek. Elterem meglobban, meghatározó élménye volt a velük való találkozás. Ha jól belemondunk, erre a sorra juthat bár mielyik nép, hiszen a lívek is nagyon voltak valaha. Ha nem reálnak valamit az érőszakos vagy a szelid asszimiláció ellen, akkor nagyon sok kisbőlcig ebbe az illapotba juthat.

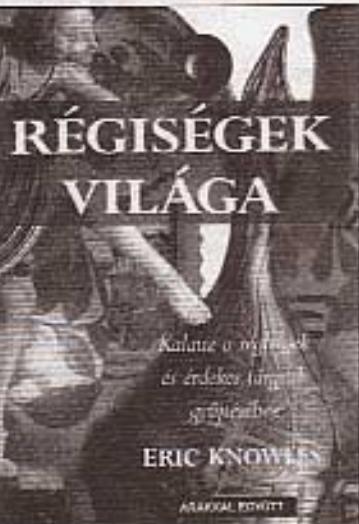
Kertész Margit (marketing-igazgatóhelyettes, aki a kerékpárbelsőleges alkalmából az Eurojára Kia dót képviselte): – A világirodalom horizontján sokrétű, minden palorra. A kiadó nyissa ki a szociáti, az eseti, a szívtér. Mintraszón nyitottság. Most már nem vagyunk arra kénytelen, hogy mindenkihez valami angol-amerikai regényt adjunk ki, mert ha nem másoljuk a New York-i sikert, nem maradunk elérhetők. Ez a görög elmulasztott. Tessék követni, hogy mi van Indiaban, Skandináviában, azon népek irodalmában, aikor korai irodalmi szövegekben is népeknél, egyszerűen csak nehezen hozzájárható az irodalmuk. Örömmel jelenthetem, hogy adunk ki finn írót, számosnak is meglesz áriási sikerkel. Nagyon sok olyan klasszikus van, akit mi nem érdemes elözveni. Miklós Waltari számban ma is bestseller. Ezt az eseményt nagyon jó leléktani pillanatban megrendezett tanácskozásnak tartom. A kiadói szakemberek is impulzust kap – nem is keveset. Ahogy „visszaesempésztik” az „orosz író” Viktor Jerofejev személyében, azzal mondhatunk a szerkesztő kollégáknak, na most jöhet szép lassan más is, esetleg éppen egy finn, egy észt író.

G.A.

A HELIKON KIADÓ AJÁNLATA

Wilhelm
Ziehr:
A Kereszт
Jelkép és valóság
8000 Ft

A kereszт az emberiség ősi szimbóluma, mely az ábrázolásmódok és jelentéstartalmak páratlan sokféleségeit mutatja fel. Ezért az amúgy is tarka képet tovább színesítetik még az egyes korszakokban és földrajzi területeken kialakult különbségek. A kötet – különösen az egyházai korai és a középkori vonatkozásában – kulturális történetileg átfogó, és egyedülálló képanyagával a kereszт ábrázolásának művészeti, történeti és teológiai áttekintését nyújtja.

Eric Knowles:
Régiségek világa
Kalauz a régiségek és érdekes tárgyak gyűjtéséhez
5900 Ft

Kalauz a régiségek
és érdekes tárgyak
gyűjtéséhez
ERIC KNOWLES
AKCIÓS BEMUTATÓ

A könyvek megrendelhetők a Helikon Kiadónál: Budapest V., Papnövelde u. 8. Telefonon Borbíró Zsófánál és/vagy Varga Istvánnál a 317-4957-es számra vagy a 317-4964-es faxon, valamint megvásárolhatók a Helikon Könyves-húzban: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 37.

A Perfekt Pénzügyi Szakoktató és Kiadó Rt. negyven éve tartja jó helyezését az iskolarendszeren kívüli pénzügyi és számviteli szakképzés versenyben. Hallgatóit saját kiadású tankönyvekkel látja el, melyek jórészt a Perfekt Nyomdában készülnek.

A Perfekt Nyomda a kis példányszámú könyvek gyors és megbízható kivitelezője.
Évente több, mint százezer példányos termelését néhány száz példányos megrendelések teljesítésével éri el.

A Perfekt Nyomda A/4, A/5 és B/5 formátumban is vallja fóliázott kartonborítóval, írkásfűzött vagy ragasztott könyvek készítését.
Évente kb. tízezer hallgató, és a magyar gazdasági éllet számos szakembere ismeri és szereti, naponta forgatja kiadványainkat, a minőség tehát ellenőrizhető!

A Perfekt Nyomda komplex szolgáltatásként
DM levelek, szórólapok szedését,
nyomtatását és cimlista szerinti postázását is vallja.
Több éves gyakorlatunk van a postai kiküldések szervezésében, lebonyolításában, miután hallgatóinkkal leggyakrabban postai úton tudunk kapcsolatot tartani.

cszközök, írógépek, játékok, mackók, mechanikus zenélőszerek, ókorai tárgyak, órák, orvosi műszerek és tudományos eszközök, papírtárgyak, plasztikatárgyak, rádiók, rock- és popereklyék, sportemlékek, színnyelvök, telefonok, televíziók, textiliák, tollak és ceruzák, üveg, külön is megemlíti a jövőben gyűjtésre érdemesnek bizonyulható tárgyakat.

Érdemes felhívni a Perfekt Nyomdát a 349-1557-es telefonszámon,

de csak akkor, ha:
gyorsan,
kis példányszámban
kedvező áron
szeretné könyvet kiadni,
vagy akkor,

ha DM levelét, szórólapját
gyorsan,
nagy példányszámban
szeretné elkészíteni
és postára adni,

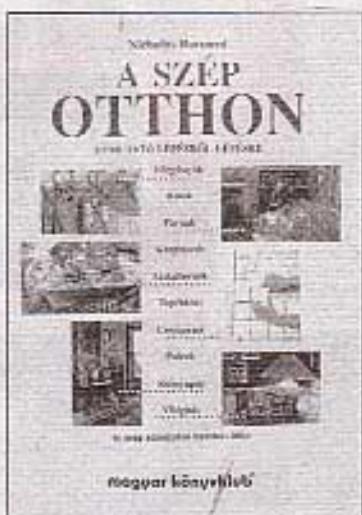
vagy akkor,

ha olyan nyomdai ötlete, kívánsága van,
amire mi nem gondoltunk.

A PERFEKT NYOMDA címe:
1137 Budapest
Radnóti Miklós u. 11.
Telefon/fax: 349-1557

A MAGYAR KÖNYVKLUB AJÁNLATA

Nicholas Barnard:
A szép otthon

Hasznos ötletek és tanácsok a függönyök, a terítők, a tapéták, a csempék, a polcnak stb. kiválasztásához és elhelyezéséhez.

228 oldal, kötve
ár: 3500 Ft

A SZABÁS-VARRÁS NAGYKÖNYVE

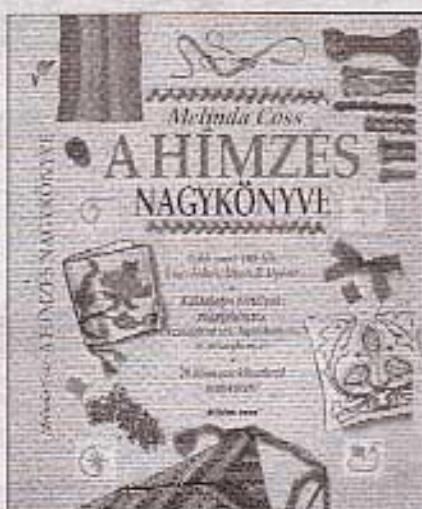
A ruhakészítés fontélyainak tárha

A szabás-varrás nagykönyve

Fényképpel illusztrált, részletes útmutató a ruhakészítés legapróbb fontélyairól kezdőknek és profinak.

320 oldal, kötve
ár: 4500 Ft

Melinda Coss:
A himzés nagykönyve

Színes kézikönyv kezdőknek és gyakorlott himzőknak
Több mint 100-féle himzőoltás, lépésről lépéstre haladó utasításokkal, a követhetőség kedvéért öltéscsaládokba rendezve.

192 oldal, kötve
ár: 2590 Ft

Mindentudó könyv a

HÁZTARTÁS TRÜKKJEIRŐL

Cassandra Kent:

Mindentudó könyv a háztartás trükkjeiről

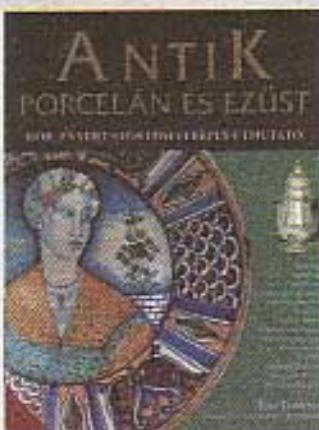
Több mint 2000 ötletes megoldás minden napra problémáira házban és ház körül. Idő- és pénzkímélő megoldások a házi munka megkönnyítésére.

192 oldal, kötve
ár: 1480 Ft

**A könyvek megvásárolhatók a könyvesboltokban, valamint megrendelhetők a Saxum Könyv Kft.-től:
1134 Budapest, Szabolcs u. 4. Tel./Fax: 329-0801**

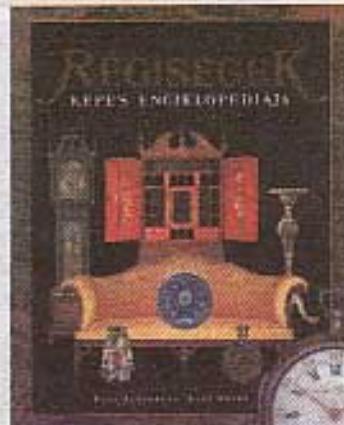
A MEDICINA KIADÓ AJÁNLATA

Tim Forrest:
Antik porcelán és ezüst
Kor- és stílusáltalános képes útmutató
160 oldal, kötve 4200 Ft

A pompás album kizárt hagyománya gondosan kiválasztott antik tárnyai mutat be színes fotók és részletes jegyzetek fellépési helyeiről. A porcelánokról és ezüstök rövid kisállók közül felvételük jellegzetes részletek kirágásával – mint másik, mintak, szépelyek és fedelek – segítik a tárnyak jobb megismerőről.

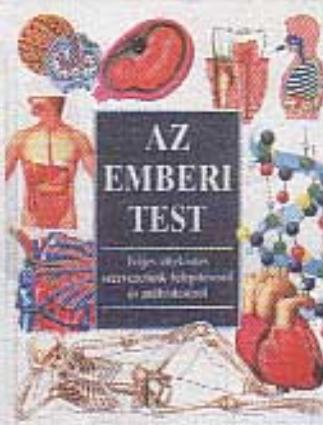
A kiadvány összefoglalja a finomsabb stílusirányzatokat és visszatérők, valamint bemutatja a nevezetesebb tervezők és mesterek munkáinak betűlátó szerepét.

Paul Attarbury - Lars Tharp:
Régiségek képes encyclopédia
3. kiadás, 332 oldal, kötve 5200 Ft

A nagysikerű, gyönyörű encyclopédia könyvhöz és 1100 régius fényképpel színesítve eldönthető a gyűjtőkön répisejeket mutatja be a reneszánsból a luxusnak számos díszesítésű alkotás tárnyával.

Az itt bemutatott régiségek: búturák és fiamunkák, a kerámia, üveg és csilánkgyak, valamint órák a régiségek hagyományos területeit képviselik, külön fejezetet szentelve a Távol-Kelet régiségeinek is, az ottani kultúráknak ugyanis nagy hatásuk volt a Nyugat kiszélesítésére a stílusfejlődésre.

Az emberi test
Teljes általános szervezetünk felépítéséről és működéséről
3. k., 352 oldal, kötve 4250 Ft

A representatív album az emberi testről és annak működését mutatja be a fogyaszts pillanatától a késő üregpályáig. Az 550 színes ábra, fotó és a 8 kihajlócaul olvasható teljes képet ad szervinkéiről, szervrendszerenköről és fejelvályomatainkról. Szerzői a legnépszerűbb angol- és amerikai orvosok, biológusok, és a képanyag is kínálós fotósok, grafikusok munkája.

A KÖNYVEK MEGRENDELHETŐK

1054 BUDAPEST, ZOLTÁN U. 7. TEL.: 353-0103, FAX: 269-0207, E-MAIL: MEDKIAD@MAIL.MATAV.HU

MESÉK, KAMASZREGÉNY A MÓRA KIADÓ KÍNÁLATÁBÓL

Vigh Anita:
A kacsában forgó kiscsirke

Móra Ferenc:
Nevenincsen innen,
Nekeresden túl
(Móra Áronkányi Noémi)

Kedves mesék és történelmi történetek a kicsiknek a koronázálynak, Györgyi András színes illusztrációival.

888 Ft

Bálint Ágnes:
Fraakk, a macskák réme

Rajongók humorú mesekönyv a kutyá-macska barátosságáról és kedvencekkéről minden ildozatra kész gyödikről.

798 Ft

G. Szabó Judit:
A macskát visszafelé simogatják
(Pötyö-könyvek)

Judit, a ruskés természetű gimnázista kutyája, mint minden rendszerszer, szerepetről és szerelmesről vágynak. Magánynak kórházi éjszakáin végiggyődjön a széges „csodálatosan vacak” előtér: első gimnista pályafutását, konflikciusait nevelőanyjával és ikertestvérvével. A hagyományos lányregény lehűnies humoros, szellemesen friss szöveggel nyeri meg a mai fiatal olvasót.

798 Ft

Móra Kiadó Rt.
1134 Budapest, Váci út 19. Tel.: 320-47-40 Fax: 320-53-82

